

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Feitenreconstructie Algemene tijdlijn COVID-19

Periode: maart 2021 tot en met juli 2021

Programmadirectie Nafase COVID-19

Leeswijzer

Deze feitenreconstructie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) betreft de periode maart 2021 tot en met juli 2021 en is gebaseerd op zowel openbare bronnen (voornamelijk Kamerbrieven, OMT-adviezen, nieuwsberichten en teksten van persconferenties) als interne bronnen (voornamelijk overlegverslagen, nota's, agenda's en e-mails). Tevens zijn op basis van de logboeken van de Programmadirectie COVID-19 (PDC-19) belangrijke onderwerpen geïdentificeerd die een leidraad hebben gevormd voor de inhoud van deze algemene tijdlijn. Daarnaast is input verwerkt van de beleidsdirectie(s) van VWS die betrokken was (waren) bij het thema van deze tijdlijn.

De **grijze teksten** verwijzen naar aanvullingen op basis van mondelinge bronnen of van respondenten ontvangen opmerkingen zonder bronstukken.

De feitenreconstructie start met een kort overzicht van de belangrijkste kantelmomenten. Kantelmomenten zijn cruciale momenten en/of belangrijke koerswijzigingen in de bestrijding van de coronapandemie. De kantelmomenten zijn in de feitenreconstructie die volgt in meer detail te vinden.

Deze feitenreconstructie is een vervolg op de algemene feitenreconstructie van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) die de periode augustus 2020 tot en met februari 2021 beslaat. Voor informatie over andere onderwerpen tijdens de coronapandemie wordt verwezen naar de desbetreffende tijdlijnen.

Namen en functienamen van medewerkers van het ministerie van VWS worden in de feitenreconstructie vervangen door "ambtelijk VWS" en namen van medewerkers van andere organisaties zijn vervangen door "functionaris".

Gebruikte hyperlinks in sommige bronvermeldingen zijn mogelijk na verloop van tijd niet meer toegankelijk.

De Bestuursraad van VWS heeft de inhoud van deze tijdlijn vastgesteld op 4 februari 2022.

Instructie

Dit document is interactief. Dat betekent dat informatie - naar wens en op maat - uitgebreid kan worden.

- **Algemeen:** als de cursor (of het handje) verandert in een wijzende vinger dan is er sprake van een interactief element.
- **Oranje schuin en dikgedrukte** tekst gaat naar extra informatie binnen dit document
- **Blauwe onderstreepte** woorden linken naar internetpagina's buiten dit document.
- Klik op het icoon om naar het overzicht met de kantelmomenten te gaan.
- Met de blauwe en witte pijlen kunt u naar links en rechts navigeren.
- Na het volgen van een interne link naar de verklarende woordenlijst kunt u terug naar de lopende tekst door op het pijltje **Keer terug** naast het woord te klikken.
- Na het volgen van een interne link naar de eindnoten¹ of bronnen kunt u terug naar de lopende tekst door in het overzicht op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

Kantelmomenten

1. Nieuw doel in coronastrategie

In de tweede helft van maart 2021 wordt voorgesteld om een nieuw doel toe te voegen aan de coronastrategie. Het voorstel is om naast de drie medische doelen die gericht zijn op het beperken van de negatieve gezondheidsgevolgen - 1) zicht houden op het virus; 2) druk op de zorg verlagen; 3) beschermen van kwetsbaren - een vierde doel te zetten: 4) economische en maatschappelijke gevolgen evenredig meewegen. De komende periode wordt bekeken welke indicatoren geschikt zijn om het maatschappelijke doel meetbaar of in ieder geval inzichtelijk te maken. Op basis van een maatschappelijke impactanalyse is in het Directeurenoverleg COVID-19 (DOC-19) en de Ambtelijke Commissie COVID-19 (ACC-19) geconcludeerd dat in de volgende fases van de crisis, als de urgente zorgcrisis achter de rug is, behoefte is aan het expliciet formuleren en hanteren van een maatschappelijk en economisch doel in de crisis-aanpak. Op deze manier wordt ook duidelijk dat Nederland in een volgende fase is beland. Door dit nieuwe doel te hanteren kan een integrale besluitvorming verder worden ondersteund met een breder zicht op en gewicht voor de niet-medische gevolgen van de crisis.

[Ga naar hoofdstuk 1 >>](#)

2. Richting stap 1 van het openingsplan

Begin april wordt het voorstel voor het openingsplan in de ACC-19 toegelicht en voor een eerste bespreking doorgeleid naar de Ministeriële Commissie COVID-19 (MCC-19). Halverwege de maand informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer dat het kabinet de eerste stap in het versoepelen van de maatregelen zet als zichtbaar is dat het land over de piek van de derde golf heen raakt. Dat zal te zien zijn als het aantal dagelijkse ziekenhuisopnamen begint te dalen. Om duidelijkheid te schetsen over wanneer welke verlichting mogelijk is, heeft het kabinet een openingsplan opgesteld met een aantal voorlopige momenten voor versoepelingen die afhankelijk zijn van het epidemiologisch beeld en andere ontwikkelingen, zoals de levering van vaccinaties. Op 20 april laat de minister de Tweede Kamer weten dat het kabinet het verantwoord acht om eind april tot uitvoering van stap 1 uit het openingsplan, die immers behoedzaam en gereguleerd is, over te gaan.

[Ga naar hoofdstuk 2 >>](#)

3. Groen licht voor testbewijzen en quarantaineplicht

Eind mei stemt de Eerste Kamer in met de wetsvoorstellen voor de coronatoegangsbewijzen en de quarantaineplicht. Daarmee gaan de wetten begin juni in. Vanaf 1 juni kunnen testbewijzen tijdelijk worden ingezet voor toegang tot activiteiten zoals sportwedstrijden, culturele instellingen zoals concertzalen, musea en theaters, evenementen en de horeca. Het is een tijdelijke maatregel om ervoor te zorgen dat deze sectoren eerder voor publiek open kunnen gaan. Vanaf 1 juni geldt voor alle reizigers uit landen met een zeer hoog COVID-19-risico een quarantaineplicht en een verplichte negatieve NAAT¹(PCR²)-testuitslag³. Ook moeten zij een quarantaineverklaring bij zich hebben. Reizigers uit landen waar zorgwekkende virusvarianten voorkomen, moeten daar bovenop bij vertrek een negatieve sneltest laten zien.

[Ga naar hoofdstuk 3 >>](#)

4. Reizen binnen de EU

Op 1 juli treedt de verordening 2021/953 voor het *EU Digital COVID Certificate* (DCC) in werking. Hiermee wordt het mogelijk voor Europese burgers om te reizen met een coronabewijs, ook wel DCC genoemd. De doelstelling van het DCC is het zoveel mogelijk veilig en vrij reizen zonder belemmeringen binnen de EU.

[Ga naar hoofdstuk 5 >>](#)

5. Overgang naar het najaar

Op 18 juni geeft demissionair minister De Jonge richting de Tweede Kamer aan dat, nu stap 4 uit het openingsplan zal worden gezet, het tijd is om verder vooruit te kijken. In de brief wordt geschetst wat te doen staat in de nu aangebroken overgangsfase, op weg naar de endemische fase. Met een interdepartementale werkgroep worden scenario's voor de overgangsfase van epidemie naar endemie uitgewerkt. VWS neemt in de tweede helft van juni de lead in de uitwerking in het beleid. Met een integrale aanpak zal een nieuwe strategie worden ontwikkeld. Uitgangspunt is om met de zogenaamde dijkbewaking⁴ zo lang mogelijk zonder maatregelen de samenleving open te houden.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

1. Maart 2021

01

Op 1 maart is er een extra Veiligheidsberaad⁵ met overleg tussen burgemeesters en de demissionair ministers De Jonge, Grapperhaus (JenV) en Ollongren (BZK). Er wordt onder andere gesproken over de avondklok tijdens de verkiezingen en het openen van de terrassen.⁶ Volgens de media pleiten de burgemeesters voor perspectief op het versoepelen van de maatregelen nu het vaccineren in Nederland tempo begint te krijgen. Demissionair minister de Jonge geeft na afloop van het beraad aan: *“We willen perspectief bieden, maar tegelijk weten we dat er nu op de korte termijn niet veel mogelijk is”*.⁷

In het Actualiteitenbeeld COVID-19 van 2 maart wordt aangegeven dat op 11 maart het advies van het Europees Medicijn Agentschap (EMA) over het Janssen vaccin, dat op 28 februari is toegelaten in de Verenigde Staten, wordt voorzien. De Gezondheidsraad wordt gevraagd om, net als voor de andere vaccins, te adviseren over de inzet.^{8,9}

02

Op 2 maart vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).¹⁰ [N.B. In verband met een hoge mate van vertrouwelijkheid is in deze reconstructie geen of beperkt informatie opgenomen over de inhoud van de MCC-19 overleggen].

03

Op 3 maart gaat het maatregelenpakket in dat tijdens de persconferentie van 23 februari is aangekondigd. Deze regels gelden in ieder geval tot en met 15 maart. Het kabinet staat vanaf 3 maart onder voorwaarden de volgende verruiming toe: jongeren tot en met 26 jaar mogen weer samen buiten sporten op sportaccommodaties, contactberoepen mogen weer uitgeoefend worden en de detailhandel mag open voor winkelen op afspraak.^{11,12}

Op 3 maart publiceert de Gezondheidsraad een advies over vitamine D in relatie tot COVID-19. Op verzoek van de staatssecretaris van VWS heeft de raad gekeken naar de mogelijke rol van vitamine D in de preventie van COVID-19. Volgens de raad geeft de wetenschap geen aanleiding om naast de groepen waar al een suppletieadvies voor bestaat, ook andere groepen te adviseren extra vitamine D te nemen. Over vitamine D en de preventie van COVID-19 is te weinig onderzoek van voldoende kwaliteit beschikbaar. En in het onderzoek naar vitamine D en de preventie van andere acute luchtweginfecties – dat als indirect bewijs zou kunnen dienen voor een mogelijk effect op de preventie van COVID-19 – ziet de Gezondheidsraad onvoldoende aanleiding om het bestaande suppletieadvies voor vitamine D aan te passen. Er wordt op dit moment een aantal interventieonderzoeken; uitgevoerd; zodra de resultaten van de lopende interventieonderzoeken bekend zijn kan de commissie opnieuw advies uitbrengen.¹³

Op 3 maart vindt er een Bewindslidenoverleg (BWO) over de routekaart stapsgewijze heropening sectoren plaats. Demissionair minister De Jonge, demissionair minister Van Ark, demissionair minister Van Engelshoven (OCW), demissionair minister Van 't Wout (EZK) en demissionair staatssecretaris Keijzer (EZK) voeren een overleg over de routekaart richting stapsgewijze heropening van sectoren mits de coronamaatregelen dat toelaten.¹⁴

04

Per 4 maart is het voor fabrikanten en leveranciers van antigeentesten mogelijk om een ontheffingsaanvraag in te dienen¹⁵, waarmee de antigeentest tijdelijk op de Nederlandse markt als zelftest gebruikt kan worden. De ontheffingen zijn bedoeld om op een veilige en verantwoorde manier de (versnelde) beschikbaarheid van coronatesten voor zelfgebruik mogelijk te maken. Verlenen van een ontheffing betekent dat het ministerie van VWS toestaat dat de test nog niet aan alle wettelijke eisen voldoet op het gebied van diagnostische testen.^{16,17,18}

05

Op 5 maart wordt bekend dat per 1 april 2021 een nieuwe plaatsvervangend directeur-generaal COVID-19 wordt benoemd, ter coördinatie van de COVID-19-programma's bij VWS.¹⁹

Op 5 maart vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).²⁰

06

Op 6 maart vindt er een informele bijeenkomst (ministerieel overleg) op het Catshuis plaats – een strategiesessie over de bestrijding van het coronavirus.²¹ Tijdens het overleg wordt er gesproken over het maatregelenpakket en eventuele versoepelingen. Hierbij wordt gekeken naar aanpassingen, afhankelijk van het epidemiologisch en maatschappelijk beeld, via de volgende hoofdsporen: thuisbezoek van 1 naar 2 bezoekers per dag, heropenen van terrassen, fysiek onderwijs voor HBO en WO, het openstellen van winkels, en buitensport voor boven de 27 jaar.²²

07

Op 7 maart brengt het *Outbreak Management Team* (OMT) advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 5 maart (OMT 103 – 44e OMT COVID-19). Het OMT adviseert om nu geen ingrijpende beleidswijzigingen door te voeren die tot meer contacten en mobiliteit, en daarmee ook nieuwe besmettingen zullen leiden. Het OMT acht in de huidige zorgelijke situatie met circa 100.000 besmettelijke personen en een Rt rond de 1 versoepeling van de maatregelen niet verantwoord. Tot slot constateert het OMT dat er in het OV (met name de treinen) sprake is van een toenemende drukte (bij korte treinen) waardoor de afstand tot de medereizigers lang niet altijd in acht kan worden genomen. Deze situatie is onwenselijk en contrasteert met de algemene boodschap om drukke plekken te vermijden.²³

Op 7 maart wordt in Israël gebruik gemaakt van de eerste vaccinatiebewijzen om de horeca te openen.^{24,25}

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Maart 08

Op 8 maart gaat het wetsvoorstel quarantaineplicht reizigers in consultatie. In het voorstel staat dat de quarantaine in principe tien dagen duurt. Wanneer reizigers vanaf de vijfde dag na inreizen een negatieve testuitslag hebben wordt de beperkende maatregel opgeheven. Pas bij een negatieve PCR-test op die dag is volgens het OMT het risico dat een reiziger toch nog een variantvirus in Nederland introduceert verminderd. Bij dit advies zal worden aangesloten.^{26 27}

Op 8 maart brengt de Gezondheidsraad advies uit over a) uitstellen tweede prik (negatief advies), b) één prik bij COVID-19 al doorgemaakt te hebben (positief advies, maar praktische uitwerking nog lastig), c) AstraZeneca 65+ (positief advies, maar de groep die nu wordt geprikt wordt wel eerst afgemaakt).²⁸

Op 8 maart vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).²⁹

Op 8 maart geven demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge een persconferentie, waarin ze uitleggen waarom verdere versoepeling van de maatregelen nog niet verantwoord is. Op de persconferentie verwijst de minister ook naar het advies van de Gezondheidsraad om mensen die in de afgelopen 6 maanden COVID-19 hebben gehad, één prik te geven. Dat zou sneller meer bescherming kunnen opleveren, en er wordt nu onderzocht hoe dat het best ingeregeld kan worden. Verder wordt aangegeven dat het reisadvies voor het buitenland wordt verlengd met 2 weken, tot en met 15 april. Het dringende advies blijft daarmee: blijf in Nederland, ga niet op reis.³⁰

Op 8 maart stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer waarin wordt hij meldt dat versoepelingen per 16 maart nog niet mogelijk zijn. Voordat er besloten wordt tot eventuele versoepeling van de maatregelen, moet eerst worden beoordeeld wat het effect zal zijn op het aantal nieuwe besmettingen en daaruit voortvloeiend op het aantal ziekenhuis- en IC-opnames. Het OMT geeft aan dat de avondklok en de bezoekbeperking samen tot naar schatting 10% minder nieuwe besmettingen leiden. Een effect van 10% reductie in de komende periode – nu de Rt op waarden rond de één zit – heeft een significante impact op de prognoses voor het aantal ziekenhuis- en IC-opnames.³¹

In de brief informeert de minister de Tweede Kamer in detail over de maatregelen die de dag ervoor in de persconferentie zijn aangekondigd. Het kabinet heeft besloten de lockdown te verlengen tot en met 30 maart 2021. Wel zal het door een aantal gerichte bijstellingen per 16 maart 2021 mogelijk worden om onder voorwaarden voor volwassenen buiten te sporten, zwemlessen voor kinderen tot en met 12 jaar door te laten gaan en theorie-examens die nodig zijn voor de uitoefening van beroep op bedrijf doorgang te laten vinden. Ook vinden een aantal wijzigingen ten aanzien van reizen plaats.

Nu de periode waarmee de avondklok wordt verlengd geldt tijdens de verkiezing voor de Tweede Kamer, zijn er specifieke afspraken gemaakt voor de Tweede Kamerverkiezing.³²

Het kabinet heeft de reflecties van de planbureaus meegewogen in de besluitvorming van 8 maart. Daarmee onderstreept het kabinet het belang om naast de epidemiologische inzichten ook de sociaal-maatschappelijk en economische gevolgen in kaart te blijven brengen.^{33 34} Aanvullend op de reeds bestaande brede maatschappelijke toets, heeft het kabinet besloten in de besluitvorming de planbureaus te vragen om een sociaal-maatschappelijk en economisch beeld en een sociaal-maatschappelijke en economische reflectie op het maatregelenpakket (parallel aan het advies van het OMT inzake de epidemiologische situatie).³⁵

In de Kamerbrief geeft minister De Jonge ook aan dat naar verwachting eind maart, begin april de driemiljoenste prik wordt gezet. Vooralsnog is het aantal beschikbare vaccins de belemmerende factor in het vaccinatietempo. Volgens de minister wijst alles erop dat deze hoeveelheden in de komende maanden sterk zullen toenemen.³⁶

In het Actualiteitenbeeld van het Beleidsteam COVID-19 (BTC-19) wordt op 9 maart gemeld dat de CoronaCheckApp bij het fieldlab in Biddinghuizen voor het eerst getest zal worden. Op 3 maart is hierover een perswebinar georganiseerd waarin onder andere achtergrondinformatie over de app wordt uitgelegd en toegelicht (context, hoe wordt het gemaakt en hoe wordt het gebruikt).³⁷

Op 8 maart wordt een eerste update van de routekaart doorgevoerd die op 2 februari is gepresenteerd. In de routekaart staat wanneer risiconiveaus per regio worden verhoogd of verlaagd. De update betreft het opnemen van tussenstappen waarlangs bij afschalen ook stappen binnen een risiconiveau gezet kunnen worden. De inhoud van de routekaart wordt regelmatig aangepast aan nieuwe ontwikkelingen. De routekaart laat zien welke mogelijkheden er zijn om maatregelen binnen een risiconiveau in kleine stappen te verlichten. Denk aan aanpassingen van leeftijd en groeps grootte. In risiconiveau 4 (zeer ernstig), staan deze stapjes aangegeven als 'afschaling' (publieksversie) of 'afschalingsmogelijkheid' (bestuurdersversie).^{38 39 40}

09

Op 9 maart vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁴¹

10

Op 10 maart vindt er een interdepartementaal directeurenoverleg plaats om te zorgen dat iedereen eenzelfde beeld heeft bij de pilots 'veilig en verantwoord reizen in coronatijd' - waar in de MCC van 16 februari 2021 akkoord voor is gegeven - en een aantal besluiten te nemen die van belang zijn voor de verdere uitwerking van de pilotreizen.⁴²

Op 10 maart krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. De technische briefing wordt verzorgd door de voorzitter van het Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ) en [functionaris RIVM].⁴³

Op 10 maart vindt in de Tweede Kamer het laatste coronadebat voor de verkiezingen plaats. Kamerleden van zowel de regering als oppositie dringen aan op verlichting van de maatregelen. Demissionair minister-president Rutte geeft echter aan dat er voorlopig geen ruimte is voor verdere versoepelingen. Meerdere partijen uiten kritiek op het besluit van het kabinet voor het behoud van de avondklok, maar leggen zich er uiteindelijk bij neer.^{44 45 46 47 48}

Op 10 maart is er een Afstemmingsoverleg waarin de voortgang van drie spoedwetsvoorstellen op de agenda staat: 1) sluiten gebouwen; 2) testbewijzen; 3) quarantaineplicht inreizigers. Ook wordt er gesproken over het verzoek voor een exportlicentie voor Halix, een Leids productiebedrijf dat in opdracht van AstraZeneca de werkzame stof van het vaccin produceert. AstraZeneca heeft ervoor gekozen om Halix in te zetten voor levering aan de Britse markt en andere fabrieken die de EU moeten beleveren. In deze kwestie wordt de internationale vaccinatiepolitiek duidelijk zichtbaar.^{49 50 51}

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Maart

11

Op 11 maart wordt het Janssen-vaccin (één prik) door het EMA goedgekeurd voor gebruik op de Europese markt.⁵²

Op 11 maart wordt bekend dat Denemarken, IJsland, Italië en Noorwegen stoppen met het inenten met het AstraZeneca-vaccin, naar aanleiding van bijwerkingen bij gevaccineerden. Het geneesmiddelenbewakingscomité *Pharmacovigilance Risk Assessment Committee* (PRAC) van het EMA ziet geen aanleiding om aan te nemen dat de gemelde trombosegevallen zijn veroorzaakt door vaccinatie met het vaccin van AstraZeneca. Trombose staat niet aangemerkt als een bijwerking van dit vaccin. Nederland volgt de lijn van het EMA stopt niet met het toedienen van het AstraZeneca vaccin.^{53 54 55}

12

Op 12 maart vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁵⁶

Op 12 maart is er overleg tussen VWS en het RIVM naar aanleiding van de aangenomen motie van de Tweede Kamerleden Van Haga en Kuzu (d.d. 24 februari 2021)⁵⁷ om alle RIVM-modellen openbaar te maken. Voor wat betreft de openbaarmaking van de RIVM-modellen, wordt gesproken over de mogelijkheid om prognoses op het coronadashboard te tonen. Hiermee wordt voldaan aan de wens om data ter onderbouwing van besluitvorming prospectief te tonen. Het RIVM wil voldoen aan deze wens onder een aantal strikte voorwaarden: prognoses mogen alleen mét duiding worden getoond (en pas na afloop van de briefing in de Tweede Kamer) en deze data wordt niet gedeeld in de vorm van open data. Het RIVM heeft momenteel onvoldoende capaciteit om deze extra taak uit te voeren. VWS zal RIVM moeten vragen om haar capaciteit uit te breiden.⁵⁸

14

Op 14 maart informeert het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen VWS en ketenpartners dat er in dat weekend nieuwe informatie beschikbaar is gekomen over nieuwe potentiële ernstige bijwerkingen van het COVID-19 vaccin van AstraZeneca.⁵⁹ In een bijeenkomst op 14 maart met demissionair minister De Jonge waarbij ook het RIVM en de IGJ (als toehoorder) aanwezig waren hebben de vertegenwoordigers hun zorgen geuit naar aanleiding van de informatie over de ernstige bijwerkingen van het AstraZeneca vaccin. Tijdens de bijeenkomst is de minister in overweging gegeven om in afwachting van nader onderzoek tijdelijk het toedienen van dit vaccin te pauzeren. Het gaat om een nieuw beeld, anders dan de eerdere gemelde trombosegevallen na vaccinatie waarop het CBG zich voor dit weekeinde baseerde.^{60 61}

Diezelfde avond maakt VWS bekend dat het vaccineren met dit vaccin tijdelijk wordt stopgezet. In een verklaring zegt demissionair minister De Jonge: *“We moeten altijd het zekere voor het onzekere nemen, en daarom is het verstandig om nu uit voorzorg even op de pauzeknop te drukken. Ik vaar hierbij volledig op onze experts.”* Vanuit het voorzorgsprincipe is besloten om de komende twee weken (tot en met zondag 28 maart) niet te prikken met AstraZeneca.^{62 63}

14

Op 14 maart informeert demissionair minister De Jonge ook de Tweede Kamer over zijn besluit om uit voorzorg tijdelijk geen vaccinaties met AstraZeneca te geven. Aanleiding hiervoor is de berichtgeving uit onder andere Noorwegen en Denemarken waar enkele meldingen van een zeldzame, maar ernstige combinatie van trombose en een ernstig verlaagd aantal bloedplaatjes, na vaccinatie werden gerapporteerd.⁶⁴ De minister laat weten te besluiten om de toediening van het AstraZeneca-vaccin in afwachting van nader onderzoek te pauzeren. Het CBG geeft aan dat in totaal zes nieuwe meldingen zijn binnengekomen uit Denemarken en Noorwegen van ernstige, zeldzame verschijnselen van stolselvorming (trombose) én een verlaagd aantal bloedplaatjes (trombocytopenie) bij volwassenen onder de 50 jaar. Het geneesmiddelenbewakingscomité PRAC van het EMA onderzoekt op dit moment alle meldingen van trombose en andere aandoeningen die met bloedstolling te maken hebben na vaccinatie met het vaccin van AstraZeneca.⁶⁵

15

Op 15 maart levert de *special envoy vaccins* zijn rapportage op.⁶⁶ De *special envoy vaccins* is ingesteld om mogelijkheden te onderzoeken voor opschaling van de productie van COVID-19 vaccins.⁶⁷ De verkenning van de *special envoy* laat zien dat het inzetten van eventueel beschikbare capaciteit niet kan bijdragen aan een onmiddellijke toename van vaccins in de komende weken. Alhoewel de mogelijkheden beperkt zijn om de productiecapaciteit van vaccins te vergroten in de komende weken, wijst de *special envoy* wel op mogelijkheden voor de (middel)lange termijn.⁶⁸

Op 15 maart brengt het OMT advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 12 maart (OMT 104 – 45e OMT COVID-19). Uit onderzoek is gebleken dat niet iedereen met een positieve test in het acute stadium, ook antistoffen aanmaakt. Aan de combinatie van een positieve serologie bepaald na een positieve RT⁶⁹-PCR, LAMP⁷⁰ of antigeensneltest kan een langere duur van bescherming (max. 6 maanden) toegekend worden en deze situatie gaat gepaard met een kleinere kans op herinfectie, maar is die kans nooit uit te sluiten. Voor dit moment, met huidige epidemiologische context, adviseert het OMT dat een geregistreerde positieve testuitslag bij de GGD (een RT-PCR of LAMP of antigeensneltest en/of (alleen) serologie) niet bruikbaar is als toegangsbewijs.⁷¹

Halverwege maart blijkt uit de consultatie reactie van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op het wetsvoorstel verplichte quarantaine dat de burgemeesters problemen voorzien bij het aan hen toegewezen toezicht op en de handhaving van de naleving van de quarantaineplicht door reizigers die na inreis hun woon- of verblijfadres hebben bereikt en aldaar in quarantaine dienen te verblijven. Voorts geven demissionair minister De Jonge en demissionair minister Grapperhaus (JenV) – na overleg met de voorzitter van het bestuur van de VNG – opdracht tot het opzetten van een werkgroep die tot taak heeft om te verkennen op welke wijze de handhaving van de quarantaineplicht door de burgemeesters van gemeenten zo praktisch en effectief mogelijk kan worden uitgewerkt.^{72 73}

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Maart

In de tweede helft van maart wordt door het Directoraat-Generaal Samenleving en COVID-19 (DGSC-19) een voorstel gedaan voor toevoeging van een nieuw doel aan de coronastrategie. De Ambtelijke Commissie COVID-19 (ACC-19) heeft gevraagd te verkennen of het mogelijk is een doel voor Sociaal Maatschappelijke en Economische belangen (SME) te formuleren en daar indicatoren bij te betrekken die hier informatie overgeven. Het voorstel is om naast de drie medische doelen om de negatieve gezondheidsgevolgen te beperken (1) zicht houden op het virus; 2) druk op de zorg verlagen; 3) beschermen van kwetsbaren) een vierde doel eraan toe te voegen: 4) economische en maatschappelijke gevolgen evenredig meewegen. De komende periode wordt bekeken welke indicatoren geschikt zijn om het maatschappelijke doel meetbaar of in ieder geval inzichtelijk te maken. Op basis van een maatschappelijke impactanalyse is in het Directeurenoverleg COVID-19 (DOC-19) en de ACC-19 geconcludeerd dat in de volgende fases van de crisis als de urgente zorgcrisis achter de rug is behoefte is aan het expliciet formuleren en hanteren van een maatschappelijk en economisch doel in de crisisaanpak. Op deze manier wordt ook duidelijk dat Nederland in een volgende fase is beland. Door dit nieuwe doel te hanteren kan een integrale besluitvorming verder worden ondersteund met een breder zicht op en gewicht voor de niet-medische gevolgen van de crisis. Dit was al langer het geval met bijvoorbeeld de routekaart, het brede referentiekader en het maatschappelijk beeld van de planbureaus. Een bredere doelstelling sluit daar goed op aan en geeft in de komende fase van de crisis meer mogelijkheden om maatregelen op hun maatschappelijke impact mee te wegen. ^{74 75}

16

Op 16 maart vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁷⁶

Op 16 maart meldt het RIVM dat er een nieuwe variant van het coronavirus in Frankrijk is gevonden. Met de op dit moment beschikbare informatie over veranderingen van deze variant lijken de in Nederland gebruikte PCR-testen wel deze variant te kunnen aantonen. Het is mogelijk wel zo dat deze variant minder goed wordt opgepikt met een monster van het wattenstaafje in de neus. Er wordt verder onderzoek gedaan naar deze variant. Deze Franse variant is tot nu toe nog niet naar voren gekomen uit de kiemsurveillance in Nederland. ⁷⁷

Op 16 maart wordt met betrekking tot de pilots veilig en verantwoord reizen gesignaleerd dat de incidentie op Curaçao de afgelopen dagen is gestegen. Door de verslechterde situatie op Curaçao komt de pilot reizen deels ter discussie te staan. ^{78 79}

17

Op 17 maart publiceert de Gezondheidsraad, n.a.v. de adviesaanvraag van het ministerie van VWS (d.d. 2 maart), advies over de inzet van het Janssen-vaccin: *“De commissie adviseert om het Ad26.CO2V2.S-vaccin te gebruiken bij publieke vaccinatieprogramma’s gericht tegen COVID-19, omdat het vaccin werkzaam, voldoende veilig en aanvaardbaar is voor volwassenen, ouderen en medische risicogroepen. De commissie adviseert ook het Ad26.CO2V2.S-vaccin voorlopig in te zetten bij ouderen vanaf 60 jaar en te vaccineren van oud naar jong, totdat iedereen in deze groep de mogelijkheid heeft gehad zich te laten vaccineren. Door deze groep als eerste te vaccineren, wordt zo veel mogelijk ernstige ziekte en sterfte veroorzaakt door COVID-19 voorkomen.”* ⁸⁰

Op 17 maart publiceert de Europese Commissie een voorstel voor een verordening betreffende een *Digital Green Certificate*, oftewel een Digitaal Groen Certificaat (DGC). Het biedt een kader voor de afgifte, verificatie en aanvaarding van interoperabele vaccinatie-, test- en herstelcertificaten ter bevordering van het vrije verkeer tijdens de COVID-19 pandemie. De voorgestelde verordening verplicht lidstaten tot de afgifte van certificaten inzake COVID-19 vaccinatie-, -testen en -herstel en regelt het format en de inhoud van de certificaten. Deze certificaten worden uitgegeven ten behoeve van reizen naar andere lidstaten. Ook verplicht het de lidstaten om certificaten die zijn afgegeven door andere lidstaten te erkennen. Het in de verordening voorgestelde kader moet verzekeren dat certificaten kunnen worden uitgegeven in een interoperabel format. De verordening gaat niet over de inzet van deze certificaten, dit is aan de lidstaten zelf. ^{81 82 83 84 85 86}

18

Op 18 maart bevestigt het EMA dat het vaccin van AstraZeneca veilig en effectief is, en dat de voordelen in de vorm van bescherming tegen het coronavirus vele malen groter zijn dan de risico’s. ⁸⁷

Op 18 maart wordt bekend dat het vaccineren met het coronavaccin van AstraZeneca op korte termijn wordt hervat. Op basis van de nieuwste wetenschappelijke inzichten vanuit het EMA en de Nederlandse Medicijnautoriteit CBG is besloten dat de tijdelijke pauze, waartoe begin deze week uit voorzorg werd besloten, niet langer nodig is. Dat betekent dat eerder afgezegde afspraken opnieuw worden ingepland en dat het RIVM weer AstraZeneca-vaccins gaat leveren aan GGD-priklocaties, huisartsen en GGZ-locaties. In een brief aan de Tweede Kamer meldt demissionair minister De Jonge dat het prikken dan in de loop van volgende week kan starten. ^{88 89}

Op 18 maart gaat Bonaire in lockdown. De planbare zorg wordt afgeschaald, er komt een verbod op alcoholconsumptie in de openbare ruimte en verkoop van alcohol (met uitzondering van de supermarkt), en er wordt een avondklok ingezet. ⁹⁰

Voor het overleg van de Landelijke Coördinatiestructuur Testcapaciteit (LCT) van 18 maart wordt vanuit de Cockpit Testen en Traceren opnieuw een grote stijging van de testvraag geconstateerd, met de grootste stijging in de leeftijdsgroep 4-12 jaar (van 65%), terwijl het testen van kinderen langer duurt en daarmee de totale capaciteit naar beneden drukt. ⁹¹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Maart

19

Op 19 maart wordt de twee miljoenste prik gezet in Nederland. Dit is 26 dagen nadat op 21 februari de mijlpaal van een miljoen prikken werd bereikt.⁹²

Op 19 maart vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁹³

20

Op 20 maart starten de huisartsen weer met vaccineren met het AstraZeneca-vaccin. Op basis van de nieuwste wetenschappelijke inzichten vanuit het EMA en de Nederlandse Medicijnautoriteit CBG is besloten dat de tijdelijke pauze, waartoe begin deze week uit voorzorg werd besloten, niet langer nodig is.^{94 95}

Tijdens de Fieldlab evenementen in Biddinghuizen op 20 en 21 maart vindt de eerste nulmeting met de CoronaCheck app plaatst. Een team gedragskundigen brengt in kaart in hoeverre bezoekers het scannen van CoronaCheck kunnen en willen ontwijken. De resultaten hiervan worden teruggelegd bij zowel het CoronaCheck evaluatieteam als het bouwteam voor de verdere monitoring en ontwikkeling van de app.^{96 97}

21

Op zondag 21 maart is er weer een Catshuis overleg – een strategiesessie (ministerieel overleg) in het kader van de bestrijding van het coronavirus.⁹⁸ De avondklok vormt nog altijd een belangrijk punt van discussie. In de media wordt diezelfde dag al gemeld dat de coronamaatregelen niet worden versoepeld en de avondklok voorlopig in stand wordt gehouden.⁹⁹

22

Op 22 maart brengt het OMT advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 19 maart (OMT 105 – 46e OMT COVID-19). Ten aanzien van de voorwaarden waaronder versoepelingen op 23 maart aan de orde zouden kunnen zijn, constateert het OMT dat hieraan niet wordt voldaan. Conform de gegevens adviseert het OMT geen versoepelingen door te voeren op 23 maart. Dit geldt voor de versoepelingen op het gebied van hoger onderwijs, detailhandel, terrassen en BSO. Het OMT adviseert om de avondklok te verlengen en ook de bezoekbeperking thuis in stand te houden.^{100 101}

Op 22 maart publiceert de Gezondheidsraad, n.a.v. een adviesvraag van VWS van 15 maart, een advies over de inzet van vaccins voor hoog-risico patiëntgroepen en toedieningsvormen voor COVID-19 vaccins.¹⁰²

Op 22 maart is er een bijeenkomst van de Cross-Border Taskforce Corona.¹⁰³ Hierin werken vertegenwoordigers van de Duitse deelstaat Noordrijn-Westalen, Nederland en België grensoverschrijdend samen met betrekking tot COVID-19 maatregelen.¹⁰⁴

Op 22 maart worden de uitzonderingen op de quarantaineplicht besproken in het DOC-19. De uitzonderingen op de quarantaineplicht zijn grotendeels gebaseerd op de bestaande uitzonderingen op het dringend advies tot quarantaine (akkoord Ministerraad (MR) september). Hier is een aantal categorieën aan toegevoegd die noodzakelijk worden geacht in het licht van de quarantaineplicht (bijvoorbeeld kortdurende zakelijke opdrachten en mantelzorg).^{105 106}

23

Vanaf 23 maart wordt gestart met de intensivering van de communicatie over de basisregels. Er is geconstateerd dat het naleven van de basismaatregelen steeds verder afneemt. De intensivering van de communicatie is bedoeld om de belangrijkste basismaatregelen handen wassen, afstand houden en thuisblijven en testen bij milde klachten nogmaals onder de aandacht te brengen. Hier wordt effect van verwacht en is daarom meegenomen in de redenatie waarom er nu geen strenge maatregelen worden aangekondigd.^{107 108}

Op 23 maart wordt het wetsvoorstel testbewijzen besproken in het DOC-19 en doorgezet naar de ACC-19 met twee openstaande discussiepunten: 1) handhavingskader bestuurs- en strafrecht en 2) doorberekenen van kosten.^{109 110}

Op 23 maart vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).¹¹¹

Op 23 maart besluit het kabinet over het maatregelenpakket vanaf 31 maart 2021.

Op 23 maart vindt er een persconferentie plaats waarin demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge uitleg geven over waarom een verdere verruiming van de lockdown nog niet verantwoord is. De maatregelen worden verlengt tot en met 20 april. De avondklok gaat vanaf 31 maart een uur later in (van 22.00 uur tot 04.30 uur). De precieze veranderingen en de redeneringen daarachter worden beschreven in een brief aan de Tweede Kamer.¹¹²

Op 23 maart stuurt demissionair minister De Jonge ook een stand van zaken COVID-19 brief aan de Tweede Kamer waarin hij aangeeft dat de strategie van het kabinet om verspreiding van de Britse variant te vertragen en het aantal besmettingen te verlagen, de afgelopen tijd heeft gewerkt, maar de derde golf niet heeft voorkomen. Inmiddels is de Britse variant, die voor veel meer besmettingen en ziekte zorgt, in Nederland de dominante variant geworden. Het kabinet is van mening dat de zorgelijke epidemiologische situatie de voortzetting van de lockdown rechtvaardigt. Het doel staat naar de mening van het kabinet nog steeds in redelijke verhouding tot het middel. Minder stringente maatregelen om hetzelfde doel te bereiken staan, mede gelet op het advies van het OMT, niet ter beschikking.¹¹³

De minister schrijft dat het kabinet in de maatregelenbrief van 8 maart 2021 heeft aangegeven dat wanneer de R-waarde rond de 1 zou blijven en er daarmee sprake zou zijn van een stabiele bezetting van ziekenhuizen en IC's vanaf eind maart een stapsgewijze versoepeling van maatregelen mogelijk zou zijn. Helaas moet het kabinet constateren dat aan deze voorwaarden niet is voldaan. Gezien de toename van het aantal besmette personen, een lichte verhoging van de ziekenhuis- en IC bedbezetting en een reproductiegetal dat met 1,11 ruim boven de 1 is gekomen heeft het kabinet besloten om de lockdown, inclusief de avondklok, te verlengen tot en met 20 april 2020. Ten aanzien van de avondklok geldt hierbij dat het aanvangstijdstip per 31 maart 2021 wordt aangepast naar 22.00 uur. Wel wil het kabinet, indien mogelijk, per 26 april zorgen dat studenten in het hoger onderwijs 1 dag in de week fysiek onderwijs kunnen volgen onder de voorwaarde dat zij preventief getest kunnen worden. Tevens - in lijn met OMT-advies - verlengt het kabinet het reisadvies "blijf in Nederland" tot en met 15 mei.¹¹⁴

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Maart

23

In de besluitvorming van 23 maart zijn, net als in de besluitvorming van 8 maart, sociaal-maatschappelijke en economische reflecties meegewogen. Het kabinet onderstreept het belang om naast de epidemiologische inzichten ook de sociaal-maatschappelijke en economische gevolgen in kaart te blijven brengen.¹¹⁵

De minister geeft tevens aan dat er voor de routekaart (waarvan een eerste update op 8 maart is doorgevoerd) momenteel meer tussenstappen, overeenkomstig het verzoek van de Tweede Kamer, in samenspraak met de verschillende sectoren nader worden ingevuld. Bij de volgende update van de routekaart wordt in samenspraak met de veiligheidsregio's ook een overzicht opgenomen met indicatieve mijlpalen voor heropening van de samenleving.¹¹⁶

Verder geeft de minister aan dat hij samen met de minister van EZK de aanbevelingen zal oppakken van de *special envoy vaccins* die 15 maart zijn rapportage opleverde.¹¹⁷

Daarnaast wordt in de Kamerbrief gemeld dat naar verwachting begin april de drie-miljoenste prik zal worden gezet en binnen twee weken daarna, halverwege april, de vier-miljoenste prik. Als er geen problemen optreden met de leveringen van vaccins, zou begin juli tweederde van de mensen die in aanmerking komen voor vaccinatie volledig zijn beschermd.¹¹⁸

Verder kondigt de minister aan dat hij Dienst Testen de opdracht heeft gegeven om hun inkoopstrategie te herijken. De Dienst Testen zal op de lange termijn een aanbesteding organiseren om een duurzaam testlandschap te organiseren.¹¹⁹ [N.B. De contracten voor het eerste kwartaal lopen tot en met 31 maart. Vanaf 1 april start een transitieperiode waarin een aanbesteding in gang wordt gezet.]

Ook geeft de minister aan hoe hij uitvoering geeft aan het verzoek van de Tweede Kamer (middels de aangenomen motie van de leden Kuzu en Van Haga¹²⁰) aan het kabinet om alle RIVM-modellen openbaar te maken.¹²¹

Tevens wordt in de Kamerbrief de eindanalyse van de bonusregeling 2020 behandeld. In totaal is er aan 1,144 miljoen van de (totale groep) van 1,4 miljoen zorgprofessionals een zorgbonus uitgekeerd. Dit betekent dat er meer zorgprofessionals subsidie hebben aangevraagd dan de vooraf ingeschatte groep van 2/3e van alle zorgprofessionals in de sector Zorg en Welzijn, die naar verwachting een uitzonderlijke prestatie zou hebben geleverd in de strijd tegen COVID-19.¹²²

Daarnaast reageert de minister middels de brief op de Kamerbreed aangenomen moties^{123 124} van de Kamerleden Heerma (CDA) en Wilders (PVV). Heerma en Wilders zijn van mening dat er gestart moet worden met een Nationale Zorgreserve en een nationale wervingscampagne waardoor het aantal zorgreservisten zo spoedig mogelijk wordt opgeschaald. De minister wil enerzijds de 'Nationale Zorgreserve' opbouwen door gebruik te maken van de huidige reserve van Extra Handen voor de Zorg (EHvdZ) en anderzijds in samenwerking met Extra ZorgSamen (EZS) een wervingscampagne starten om zo de reserve op een duurzame manier uit te bouwen.¹²⁵

Ook meldt de minister dat op korte termijn voor in totaal circa 39.500 zorgmedewerkers die essentieel zijn voor het bemensen van de COVID-bedden (klinisch en IC), de spoedeisende hulp en de ambulances voor de COVID-zorg een aanvullende vaccinatieronde met het vaccin van AstraZeneca volgt. Net zoals bij de ronde in januari zal de uitvoering in handen zijn van het LNAZ.¹²⁶

Verder geeft de minister in deze Kamerbrief aan dat een digitale vorm van quarantaineverklaringen ontwikkeld wordt waarbij de ambitie is die zo spoedig en liefst bij invoering van de wet operationeel te hebben. De digitale variant zal stap voor stap worden geïmplementeerd.¹²⁷

Op 23 maart stuurt demissionair minister Van Ark een brief aan de Tweede Kamer waarin ze het tijdelijk beleidskader 'Continuïteit en kwaliteit van zorg in fase 3 van de COVID-19 pandemie' beschrijft. Dit beleidskader fase 3 heeft als doel dat alle patiënten altijd de nodige basiszorg en –ondersteuning blijven ontvangen en er geen willekeur ontstaat. Het moet gezien worden als een verdieping en verbreding van het tijdelijk beleidskader voor het waarborgen van acute zorg tijdens de COVID-19 pandemie dat sinds 23 oktober 2020 van kracht is. In beide beleidskaders wordt aandacht besteed aan de prioritering van zorg, maximalisering van regionale ketensamenwerking, transparantie over toegankelijkheid van zorg en de bijbehorende financiële randvoorwaarden. In het beleidskader fase 3 zal aanvullend en in de eerste plaats het belang van de continuïteit van de meest noodzakelijke zorg voor alle patiënten en cliënten in de hele zorg centraal staan. Om die continuïteit te waarborgen, kan in fase 3 de kwaliteit van zorg worden teruggeschroefd van een hoog naar een acceptabel niveau. Het beleidskader heeft betrekking op alle zorgsectoren, zowel acute zorg als niet-acute zorg en zowel de COVID-19-zorg als de non-COVID-19-zorg.¹²⁸

In het BTC-beeld van 23 maart wordt aangegeven dat uit de bevindingen van het EMA blijkt dat de kans dat klachten in de vorm van bloedstolsel in combinatie met een verlaagd aantal bloedplaatjes optreden na vaccinatie met het AstraZeneca-vaccin extreem klein is.

In het BTC-beeld komt ook naar voren dat de situatie op de benedenwindse eilanden zeer ernstig is. Aruba, Curaçao en Bonaire zijn nu hoog risicogebieden voor Nederland.¹²⁹

Op 23 maart wordt bekend dat het demissionair kabinet samen met de reissector in april met proefreizen begint, die moeten uitwijzen hoe vakanties naar andere landen straks weer veilig en verantwoord kunnen worden opgestart. Vanaf 10 april start een eerste fase van deze proeven met een pakketreis naar Rhodos, waar reizigers het resort niet verlaten. Op dit moment wordt een tweede pakketreis met iets meer bewegingsvrijheid voor reizigers nog uitgewerkt.¹³⁰

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Maart

24

Op 24 maart krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. De technische briefing wordt verzorgd door de programmadirecteur vaccinatie COVID-19 van het RIVM en de directeur van het RIVM.¹³¹

Op 24 maart debatteert de Tweede Kamer over het coronavirus. Er wordt onder andere gesproken over het openen van terrassen. In de media wordt bericht dat een meerderheid van de Tweede Kamer steun blijkt te geven aan het beleid van het demissionair kabinet t.a.v. het uitblijven van versoepelingen.^{132 133 134}

Op 24 maart verleent het ministerie van VWS de eerste twee ontheffingen voor bedrijven die sneltesten als zelftest op de markt willen brengen. De eerste twee fabrikanten wiens aanvraag voor ontheffing is goedgekeurd zijn Roche en Biosynex.¹³⁵

25

Op 25 maart wordt er in het LCT-overleg gemeld dat er wederom een stijging is in het aantal testen¹³⁶ en dat het ministerie van Defensie bij het testen zal blijven ondersteunen tot 1 augustus 2021. Defensie heeft begin deze week voor het eerst een heads-up gehad dat er mogelijk een beroep op hen gedaan kan worden.¹³⁷

26

Op 26 maart vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).¹³⁸

29

Op 29 maart brengt het OMT n.a.v. de bijeenkomst op 26 maart (OMT 106 – 47e OMT COVID-19) advies uit over versoepeling van de maatregelen voor thuiswonende ouderen en instellingen voor langdurige zorg.¹³⁹

30

Op 30 maart vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).¹⁴⁰

31

Op 31 maart vindt er BWO plaats over de routekaart en toegangstesten. Demissionair minister De Jonge, demissionair minister Van Engelshoven (OCW), demissionair minister Van 't Wout (EZK) en demissionair minister Grapperhaus (JenV) overleggen over de routekaart richting het heropenen van verschillende sectoren en de wijze van het verwerken van toegangstesten in de routekaart.¹⁴¹

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

2. April 2021

01

Per 1 april wordt er een nieuwe plaatsvervangend directeur-generaal COVID-19 benoemd, ter coördinatie van de COVID-19-programma's bij VWS.¹⁴²

Op 1 april vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).¹⁴³

Op 1 april is er in de ACC-19 een bespreking van het openingsplan. De geplande stappen van het openingsplan hangen samen met de risiconiveaus uit de routekaart. Er wordt een toelichting gegeven op het voorstel. De data voor mogelijke momenten van versoepelingen zijn gebaseerd op de huidige modelleringen van het RIVM. Dit zijn conceptdata en kunnen mogelijk nog veranderen. Ook de snelheid waarmee gevaccineerd wordt is een onzekerheid. Het stuk wordt voor een eerste bespreking doorgeleid naar de MCC-19 van 6 april.^{144 145}

Op 1 april ligt er in de ACC-19 ook het voorstel om een serie nieuwe Fieldlabs te organiseren. Onderzoeksvragen voor deze tweede fase van de Fieldlabs liggen vooral in het opschalen van de maatregelen. De onderzoeksresultaten van de eerste praktijktesten zijn nog niet aan het OMT voorgelegd voor beoordeling en advies. Er worden meerdere opmerkingen geplaatst met betrekking tot de Fieldlab Evenementen. De ACC-19 adviseert om eerst ordentelijke afstemming met het DOC-19 en het Veiligheidsberaad te laten plaatsvinden. Verder adviseert de ACC-19 geen Fieldlab te organiseren op of rond Koningsdag.^{146 147 148}

Op 1 april wordt in de ACC-19 tevens opgemerkt dat de situatie in Curaçao en Bonaire zeer zorgelijk is. Er is inmiddels een crisisteam ingericht met de ministeries van BZ, BZK, DEF, I&W en VWS.¹⁴⁹

02

Op 2 april besluit demissionair minister De Jonge uit voorzorg de komende dagen niet te vaccineren met AstraZeneca bij mensen onder de 60 jaar naar aanleiding van het bericht van bijwerkingencentrum Lareb waaruit blijkt dat er in Nederland vijf meldingen zijn binnengekomen van uitgebreide trombose met een laag aantal bloedplaatjes na vaccinatie met het AstraZeneca-vaccin. Demissionair minister de Jonge schrijft in een brief aan de Tweede Kamer dat hij dit besluit neemt in afwachting van een nader oordeel van het geneesmiddelenbewakingscomité PRAC van het EMA.^{150 151 152}

06

Op 6 april informeert de KNVB mede namens de gemeente Amsterdam en het demissionair kabinet de UEFA over het gezamenlijke besluit over de aanwezigheid van publiek tijdens de vier EURO2020 wedstrijden in juni. Onder strikte voorwaarden kan minimaal 25% (12 000 toeschouwers) van de stadion capaciteit worden gebruikt.¹⁵³

Op 6 april vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).¹⁵⁴

In het BTC-beeld van 6 april wordt gemeld dat het aantal nieuwe besmettingen op Curaçao alarmerend hoog blijft. Ook op Aruba en Bonaire blijft het aantal nieuwe besmettingen relatief hoog. Op Curaçao geldt sinds 24 maart een lockdown. Afgelopen week is met behulp van Nederlandse uitzendbureaus op zeer korte termijn medisch personeel voor een periode van vier weken geworven. Dit weekend zijn 16 algemeen verpleegkundigen en 5 basisartsen vertrokken naar de Caribische eilanden. Deze week zullen nog eens 4 verpleegkundigen en 5 artsen vanuit Nederland naar de Caribische eilanden reizen. Ook heeft 'Extra Handen voor de Zorg'¹⁵⁵ in het Paasweekend medisch personeel uit hun bestanden benaderd van wie profiel en beschikbaarheid aansluiten bij de behoefte in de Caribische regio. Het eerste team van Extra Handen voor de Zorg vertrekt vrijdag 9 april. Dit team bestaat uit ongeveer 30 zorgprofessionals met een breed scala aan deskundigheid. In de week van 12 april volgt een tweede team van soortgelijke omvang.¹⁵⁶

Per 6 april wordt Nederland door Duitsland aangewezen als hoogrisicogebied. Het wordt voor grensgangers vanuit Nederland verplicht om een negatief testbewijs te kunnen tonen. Dit heeft een aantal consequenties voor reizigers en grensarbeiders/scholieren/studenten. Eerder was men in de vooronderstelling dat grenswerkers/scholieren/studenten uitgezonderd zouden worden van deze testplicht door Duitsland. Dat blijkt nu niet het geval te zijn. Vanuit Duitse zijde is expliciet verzocht om als Nederland ook extra testcapaciteit in te regelen. Daarnaast heeft dit een sterk afbreukrisico als bijvoorbeeld Duitse zorgmedewerkers niet getest kunnen worden in Nederland.^{157 158 159 160}

Op 6 april verzoekt demissionair minister De Jonge de Gezondheidsraad te adviseren over de verdere inzet van het AstraZeneca-vaccin, op basis van zowel berichtgeving die het geneesmiddelenbewakingscomité PRAC van het EMA uitbrengt op 7 april 2021 als de meest recente wetenschappelijke data. Vanwege het grote maatschappelijke belang van de COVID-19 vaccinatie voor kwetsbare groepen, vraagt de minister de Gezondheidsraad om de adviesvraag met de hoogste prioriteit te behandelen.¹⁶¹

Op 6 april stuurt demissionair minister De Jonge samen met demissionair minister Van Ark, demissionair minister Van 't Wout (EZK), demissionair minister Van Engelshoven (OCW) en demissionair staatssecretaris Keijzer (EZK) een brief naar de Tweede Kamer over de pilots testen voor toegang en Fieldlabs, waarin de Tweede Kamer wordt geïnformeerd over de pilots toegangstesten met testbewijzen in april, de FieldLab Evenementen en de FieldLab Cafés. Er wordt gemeld dat een overzicht van alle lopende en aankomende onderzoeken, pilots en Fieldlabs te vinden is op de website van Rijksoverheid. Eveneens wordt aangegeven dat de uitkomsten van de pilots en Fieldlabs zullen worden gebruikt om in passende stappen de samenleving te openen.¹⁶²

Op 6 april wordt bekend gemaakt dat het demissionair kabinet met pilots start om de werking van toegangstesten in de praktijk uit te proberen. De ministeries van VWS, EZK en OCW werken samen met Stichting Open Nederland (SON) om de uitvoering van pilots in goede banen te leiden. Samen met VNO-NCW en de sectoren is een kalender opgesteld voor deze pilots.¹⁶³

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

April 07

Op 7 april staat het openingsplan centraal in het DOC-19. Er zijn nog enkele dilemma's, waaronder 1) het wel of niet loslaten van de anderhalve meter het onderwijs; 2) doorstroomlocaties buiten openen in stap 1 of stap 2; 3) het al dan niet aanpassen van de aantallen bij groepsvorming; en 4) binnensport in stap 2 of stap 3. VWS geeft aan dat in de werkgroep consensus was dat prioriteit gegeven diende te worden aan het onderwijs.^{164 165}

Op 7 april komt er nieuw advies uit van het EMA over het AstraZeneca-vaccin. Het EMA stelt vast dat de ernstige combinatie van uitgebreide trombose met lage bloedplaatjes waarschijnlijk een bijwerking is van AstraZeneca, maar zegt ook dat de voordelen van het vaccin nog steeds opwegen tegen de nadelen, omdat het een zeer zeldzame bijwerking is. *"Het EMA geeft aan dat de voordelen opwegen tegen de risico's. Maar er is ook sprake van een zeldzame aandoening bij vrouwen. Daar moeten we goed naar kijken."*, zegt demissionair minister de Jonge.^{166 167}

Op 7 april stuurt demissionair minister De Jonge in een brief aan de Tweede Kamer de kabinetsreactie op het 106e OMT advies (d.d. 29 maart). Het advies van het OMT heeft betrekking op de epidemiologische situatie rondom de COVID-19-uitbraak en de mogelijkheden voor versoepeling van maatregelen voor thuiswonende ouderen en bewoners van instellingen voor langdurige zorg. Het OMT-advies geeft een kader dat instellingen voor langdurige zorg kunnen gebruiken bij het opstellen van hun beleid, passend bij hun praktijk. Dit past bij het reeds ingezette beleid waarbij zorgaanbieders zelf inhoud en vorm geven aan maatregelen en versoepelingen. Met betrekking tot zelfstandig wonende ouderen onderschrijft de minister het advies van het OMT om de dagbesteding, gezien het feit dat nog niet alle zelfstandige wonende ouderen vaccinatie aangeboden gekregen, vooralsnog zoveel mogelijk gescheiden te laten plaatsvinden. Ten aanzien van toekomstige versoepelingen geeft de minister aan dat de huidige omgevingsprevalentie slechts beperkt ruimte laat voor versoepelingen. Op het moment dat deze afneemt, zal het OMT opnieuw adviseren over mogelijke versoepelingen. Ook zal de minister het OMT vragen de versoepelingen opnieuw te bezien wanneer het advies van de Gezondheidsraad over de transmissie na vaccinatie is uitgebracht.¹⁶⁸

Op 7 april informeert staatssecretaris Blokhuis de Tweede Kamer over de ontwikkelingen rond COVID-19 in de Caribische delen van het Koninkrijk.¹⁶⁹ De afgelopen maanden is het aandeel van de Britse variant van het Coronavirus op de benedenwindse eilanden sterk toegenomen. Mede als gevolg daarvan is er momenteel sprake van een sterk verhoogde incidentie van infecties met SARS-CoV-2 op voornamelijk Curaçao en Bonaire. Op Aruba gaat de stijging iets minder hard, maar ook daar is de epidemiologische situatie volgens het Caribische afwegingskader van het RIVM te kwalificeren als *"zeer ernstig"*. Op advies van het RIVM wordt momenteel langs drie lijnen gewerkt om de ernstige situatie te reverseren: 1) het maximaal treffen van maatregelen om verspreiding van het virus tegen te gaan, 2) het versterken van de zorgcapaciteit en 3) het versnellen van het vaccinatietraject op de eilanden.¹⁷⁰

Op 7 april geeft de Raad van State (RvS) advies over het wetsvoorstel quarantaineplicht. De Afdeling advisering concludeert dat met name de handhaafbaarheid van de thuisquarantaine lastig is. Daarmee is de effectiviteit van de quarantaineplicht onvoldoende duidelijk en is de inbreuk op de grondrechten vooralsnog niet gerechtvaardigd.^{171 172 173}

Op 7 april maakt de Rijksoverheid bekend dat vaccineren het hoge aantal gevaccineerde bewoners van verpleeghuizen en instellingen voor gehandicaptenzorg voorzichtige versoepelingen mogelijk maakt. Als op een locatie genoeg mensen twee keer zijn gevaccineerd is een ruimere bezoeksregeling mogelijk, kan de groepsgrootte voor activiteiten omhoog en kunnen meer vrijwilligers, kappers en andere contactberoepen weer aan de slag. Hiermee volgt het demissionair kabinet het advies op van het OMT. Er komt een nieuwe handreiking voor zorglocaties. *"De handreiking is bedoeld als hulpmiddel voor maatwerk op elke zorglocatie, waarbij een goede balans tussen veiligheid en welbevinden van de bewoners, naasten, vrijwilligers en (zorg)professionals het uitgangspunt is"*.^{174 175}

In het BTC-beeld van 8 april komt naar voren dat van diverse kanten is aangegeven dat de opschaling naar 1.700 IC-bedden niet gehaald kan worden, omdat de uitval van zorgverleners door ziekte en quarantaine nog steeds hoog is en veel zorgverleners reeds overbelast zijn en niet onder nog hogere druk kunnen werken. Het LNAZ en de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care (NVIC) inventariseren beiden tot welk niveau opgeschaald kan worden en hebben aangegeven deze gegevens met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) te delen. IGJ be vraagt ziekenhuizen op de redenen waarom zij niet kunnen opschalen tot het niveau wat zij eerder hebben aangegeven, maar kan hen niet dwingen tot verdere opschaling als daar geen mogelijkheden toe zijn.¹⁷⁶

08

Op 8 april is er een BWO tussen demissionair minister De Jonge, demissionair minister Grapperhaus (JenV), demissionair minister Van Nieuwenhuizen (IenW), demissionair minister Schouten (LNV) en demissionair minister Koolmees (SZW) over de tijdelijke wet maatregelen COVID-19.¹⁷⁷

Op 8 april is er een BWO over corona-toegangstesten. Demissionair minister De Jonge, demissionair minister Van Ark, demissionair minister Van Engelshoven (OCW), demissionair minister Van 't Wout (EZK), staatssecretaris Keijzer (EZK) en demissionair minister Grapperhaus (JenV) spreken elkaar over het gebruik van corona-toegangstesten in verschillende sectoren en het openingsplan.¹⁷⁸ De besprekingspunten omvatten onder andere de mogelijkheden van de inzet van toegangstesten met betrekking tot versoepelen/versnellen en de opname van toegangstesten in het openingsplan. Er zijn nog wel een aantal vragen: Voor welke sectoren zou dit gelden? Hoe worden de testen verdeeld? Welke ruimte zou het bieden voor versoepelingen?^{179 180 181}

Op 8 april adviseert de Gezondheidsraad demissionair minister De Jonge om door te gaan met het vaccineren van 60-plussers met het AstraZeneca-vaccin. Voor andere leeftijdsgroepen adviseert de raad om een van de andere vaccins te gebruiken.¹⁸² Diezelfde dag stuurt de minister een brief aan de Tweede Kamer met een reactie op het advies. Op basis van het Gezondheidsraadadvies en de bevindingen van het EMA heeft de minister besloten het vaccin van AstraZeneca in te blijven zetten voor mensen van 60 jaar en ouder. Mensen onder de 60 jaar zullen gevaccineerd worden met een ander vaccin. De groep mensen die al een eerste vaccinatie met het AstraZeneca-vaccin heeft ontvangen, kan conform de adviezen van het EMA en de Gezondheidsraad, ook een tweede keer met het AstraZeneca-vaccin worden gevaccineerd. Het advies van de Gezondheidsraad heeft geen impact op de volgorde die wordt gehanteerd in de vaccinatiestrategie. Het advies van de Gezondheidsraad geeft wel aanleiding tot enkele aanpassingen in de operatie, met name in de manier waarop de nu beschikbare vaccins worden ingezet en verdeeld. Het blijft het streven van de minister om begin juli aan iedereen die dat wil een eerste vaccin aan te bieden. Uit de omgevingsanalyse van het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC) wordt op basis van berichtgeving en reacties in de media gesignaleerd dat er de nodige onduidelijkheid is en ook vrees voor vertraging. De Jonge geeft in Nieuwsuur aan dat de planning geen vertraging zal oplopen.^{183 184 185 186}

Op 8 april maakt het RIVM bekend dat het rioolwateronderzoek om de verspreiding van COVID-19 goed in de gaten te houden verder wordt uitgebreid en verlengd. Vanaf maart 2020 onderzoekt het RIVM, in samenwerking met de waterschappen, het rioolwater op sporen van het coronavirus. De metingen zijn een belangrijke aanvulling op de andere onderzoeken voor COVID-19 en daarom is besloten het onderzoek te verlengen en verder uit te breiden. Hierover zijn vandaag voor de komende vijf jaar afspraken gemaakt tussen VWS, de waterschappen en het RIVM.¹⁸⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

April 09

Op 9 april wordt in het DOC-19 door [ambtelijk VWS] opgemerkt dat er kritiek is vanuit de zorg op de uitgelekte stukken inzake het openingsplan. De inschatting is dat zondag in het Catshuis stap 1 van het openingsplan wordt besproken. Door het lekken van het openingsplan in de media, zijn er al veel reacties (van OMT-leden, bestuurders ziekenhuizen) dat het onverantwoord is. Dit maakt besluitvorming in het Catshuis ingewikkeld. Vandaag komt het OMT bijeen.^{188 189}

Op 9 april brengt de Gezondheidsraad advies uit over vaccinatie van kinderen. Op verzoek van demissionair minister De Jonge heeft de Gezondheidsraad zich gebogen over de vraag of ook mensen onder de 18 jaar gevaccineerd kunnen worden tegen COVID-19.¹⁹⁰ De Gezondheidsraad adviseert om kinderen van 16 en 17 jaar die onder een van de hoog-risicogroepen vallen, ook met voorrang in aanmerking te laten komen voor vaccinatie tegen COVID-19. De raad adviseert het BioNTech/Pfizer-vaccin in te zetten voor deze groep. Dat vaccin is goedgekeurd voor gebruik vanaf 16 jaar.¹⁹¹

Op 9 april biedt de Gezondheidsraad demissionair minister De Jonge een brief aan met de schriftelijke onderbouwing bij het advies van 8 april over de inzet van het AstraZeneca-vaccin. Het EMA heeft de combinatie van trombose in combinatie met een laag aantal bloedplaatjes na vaccinatie met het AstraZeneca aangemerkt als een bijwerking van het vaccin. De minister heeft de Gezondheidsraad gevraagd om op basis van dat oordeel te adviseren over de inzet van AstraZeneca. Volgens de nog beperkt beschikbare gegevens, treedt deze zeer zeldzame bijwerking voornamelijk op bij mensen onder de 60 jaar. Er zijn weinig meldingen gedaan van deze bijwerking bij mensen van boven de 60 jaar. Voor de groep 60-plussers geldt dat het risico op sterfte door COVID-19 veel groter is dan het risico op de bijwerking of sterfte daaraan. De Gezondheidsraad adviseert dan ook om binnen deze groep AstraZeneca in te blijven zetten naast de andere vaccins. Bij mensen onder de 60 pakt de nut-risicoverhouding ongunstiger uit, omdat bij hen het risico op sterfte door COVID-19 veel kleiner is dan bij 60-plussers. Zij kunnen daarom beter één van de andere beschikbare vaccins krijgen. Bij de afweging met betrekking tot mensen jonger dan 60 jaar speelt in belangrijke mate mee dat er alternatieve vaccins beschikbaar zijn, die reeds ingezet kunnen worden.¹⁹²

Op 9 april is er een BWO quarantaineplicht. Er wordt gesproken over de voortgang van het wetgevingstraject. Op de agenda staat onder andere het advies van de Expertgroep handhaving quarantaineplicht ('commissie Noordanus') en het advies van de RvS (d.d. 7 april). Het advies van de RvS is zeer kritisch. Het advies bevat drie fundamentele kritiekpunten: 1) noodzaak, proportionaliteit en effectiviteit van de quarantaineplicht staan onvoldoende vast in het licht van de inbreuk op de grondrechten, want: a) onvoldoende gemotiveerd of het op grond van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) toelaatbaar is om personen van wie niet zeker is dat zij besmet zijn hun vrijheid te ontnemen; b) twijfel of sprake is van een effectief systeem van handhaving en daarmee voldoende stok achter de deur om de nalevingbereidheid van de quarantaineplicht te vergroten. Als dat niet het geval is, is geen sprake effectief middel en is de inbreuk niet gerechtvaardigd; 2) Betwijfeld wordt of sprake is van een effectief systeem van handhaving van de test- en quarantaine verplichting voor reizigers met eigen vervoer. Als dat niet alsnog dragend kan worden gemotiveerd, dient hiervan te worden afgezien. Er zijn twee opties: 1) volle energie op onderbouwing en voortzetten wetsvoorstel conform huidige planning (MR 16 april); 2) meer tijd nemen voor onderbouwing en voorleggen in vervolg BWO (planning richting MR van 7 mei), met ondertussen sondering in de Tweede Kamer en Eerste Kamer op draagvlak bij een kritische RvS.^{193 194}

11

Op 11 april vindt er een informele bijeenkomst (ministerieel overleg) op het Catshuis plaats – een strategiesessie over de bestrijding van het coronavirus.¹⁹⁵ Een belangrijk onderwerp in het overleg is de continuering dan wel mogelijke versoepeling van de maatregelen uit de eerste stap van het openingsplan.¹⁹⁶

12

Op 12 april brengt het OMT advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 9 april (OMT 108 – 49e OMT COVID-19). In dit advies gaat het OMT onder andere in op de epidemiologische situatie, het reproductiegetal, het effect van maatregelen en prognoses ziekenhuizen en IC, diverse virusvarianten, Fieldlabs, reizen, en zelftesten.¹⁹⁷

Op 12 april brengt de Gezondheidsraad advies uit over het interval tussen de eerste en tweede vaccinatie.¹⁹⁸ Verdere verlenging van het interval tussen de eerste en de tweede prik van BioNTech/Pfizer en Moderna kan op termijn leiden tot iets minder ziekenhuisopnames. Dat blijkt uit recente wetenschappelijke gegevens. Hoewel het effect relatief klein is, kan het volgens de Gezondheidsraad opwegen tegen de eerder gesignaleerde onzekerheden rond de verdere verlenging van het prikinterval. De raad geeft demissionair minister De Jonge in een spoedadvies in overweging het prikinterval van BioNTech/Pfizer en Moderna verder te verlengen van respectievelijk 6 en 4 weken naar 12 weken.¹⁹⁹

Op 12 april geeft de RvS advies over het wetsvoorstel testbewijzen. De afdeling Advisering vraagt zich af welke selectiecriteria daarvoor zullen worden gehanteerd en stelt daarover diverse vragen. Verder kan de minister een vaccinatiebewijs gelijkstellen aan een testbewijs, maar de Afdeling adviseert om dat niet nu in dit voorstel te regelen, mede omdat het kan leiden tot onderscheid tussen gevaccineerde personen en personen die zich niet kunnen vaccineren (vanwege medische redenen), niet willen vaccineren (vanwege gewetensbezwaren) of nog niet gevaccineerd zijn (omdat zij nog niet aan de beurt zijn geweest). Hiervoor is een aparte wet nodig.^{200 201 202}

Op 12 april wordt er in het Veiligheidsberaad teleurstelling geuit door de burgemeesters over het niet openen van de terrassen. Het handhaven op de naleving van de maatregelen wordt steeds moeilijker. De spanning tussen de burgemeesters en het demissionair kabinet was niet eerder zo groot. Verder spreken de voorzitters uit dat er weinig met hun voorstellen met betrekking tot de routekaart en openingsplan is gedaan. VWS gaat met hen hierover in gesprek wat kan leiden tot eventuele aanpassingen.²⁰³

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

April 13

Bij 13 april wordt er in het logboek van PDC opgenomen dat er in het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO) van 12 april vragen zijn gesteld over de fieldlabs en pilots met zelftests n.a.v. de kritische noot van het OMT. Er wordt deze week een presentatie over fieldlabs en pilots met zelftesten gegeven aan de leden van het BAO. Er was eensgezindheid over het reizen en zelftesten. Opvallend was dat de afvaardiging vanuit de Veiligheidsregio's in het BAO niet kritisch was over het niet-versoepelen van de maatregelen (en aangaf het OMT-advies navolgbaar te vinden). In het logboek van PDC-19 is hierbij de opmerking geplaatst dat de rol van Veiligheidsberaad in het BAO opvallend was, omdat een ander deel zich in het Veiligheidsberaad juist uitsprak voor versoepeling (met name opening terrassen).²⁰⁴

Op 13 april komt in het BTC-beeld naar voren dat de druk op de IC's de afgelopen dagen steeds verder is opgelopen. Dit leidt tot verschillende knelpunten. Ziekenhuizen moeten de kritiek planbare zorg versneld afbouwen en soms op de dag zelf het OK-programma beperken. Het aantal overplaatsingsverzoeken is aanzienlijk groter dan het aantal aangeboden bedden. Dit kan leiden tot risicovolle situaties, met name als er structureel gebruik gemaakt moet worden van de noodbedden (*Beds Open for Safety and Support* (BOSS)-bedden) in ziekenhuizen.²⁰⁵

Op 13 april publiceert onderzoeksplatform *Follow the Money* een artikel over de toekenning van honderden miljoenen euro's aan SON, de stichting die verantwoordelijk is voor het organiseren van de testsamenleving.^{206 207} Een meerderheid van de Tweede Kamer steunt het verzoek van Kamerlid van der Staaij (SGP) aan het demissionair kabinet om inzicht te geven in de overeenkomst tussen VWS en SON en toelichting te geven op de kosten.²⁰⁸

Op 13 april vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).²⁰⁹

Op 13 april geeft Jaap van Delden, programmadirecteur vaccinatie COVID-19 bij het RIVM, een technische briefing voor de pers.²¹⁰

Op 13 april geven demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge een persconferentie.

Hoewel het demissionair kabinet hoopte dat de eerste stap in het openingsplan op 21 april gezet kon worden, geeft de minister-president aan dat deze datum echt te vroeg komt, en dat er nu naar 28 april wordt gekeken als mogelijke datum voor de eerste stap. Hierover zal op 20 april worden beslist. Voor nu wordt slechts één kleine aanpassing gedaan, namelijk voor de buitenschoolse opvang die vanaf 19 april weer open kan. De minister benadrukt dat de eerste stap alleen kan worden gezet als de situatie in de ziekenhuizen het toestaat, en dat de datum waarop maatregelen kunnen worden losgelaten geen zekerheid is en dus ook geen belofte.²¹¹

Op 13 april stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer waarin hij schrijft dat het demissionair kabinet duidelijk wil zijn over waar we nu staan: er is op dit moment geen ruimte voor versoepelingen. Er is sprake van een verder toegenomen prevalentie van besmettelijke personen (163.628 ijkdatum 5 april), dat evenveel is als op de top van de eerste golf vorig jaar. Daarnaast is er sprake van een hoog aantal ziekenhuis- en nog oplopend aantal IC-opnames. Er liggen op dit moment circa 800 personen met COVID-19 op de IC en bijna 1800 COVID-19-patiënten in een ziekenhuisbed. De druk op de zorg is daarmee onverminderd hoog en de piek van de derde golf is nog niet bereikt. Kortom, de situatie is kwetsbaar. Het demissionair kabinet acht het hierdoor niet verantwoord om nu al versoepelingen door te voeren. De eerste stap in het versoepelen van de maatregelen zet het demissionair kabinet als zichtbaar is dat het land over de piek van de derde golf heen raakt. Dat zal te zien zijn als het aantal dagelijkse ziekenhuisopnamen begint te dalen.²¹²

In het openingsplan wordt het voor de samenleving, ondanks alle onzekerheden in deze fase van de crisis, inzichtelijk wanneer versoepeling mogelijk zou kunnen zijn en hoe die versoepelingen er dan uit zullen zien. Het demissionair kabinet realiseert zich dat de samenleving behoefte heeft aan perspectief en wil derhalve alle ruimte die door vaccineren en opgebouwde bescherming door doorgemaakte infecties ontstaat, benutten om te versoepelen. Om duidelijkheid te schetsen over wanneer welke verlichting mogelijk is, heeft het demissionair kabinet een openingsplan opgesteld met een aantal voorlopige momenten voor versoepelingen die afhankelijk zijn van het epidemiologisch beeld en andere ontwikkelingen, zoals de levering van vaccinaties. Uiteindelijk zijn vaccins de weg uit de crisis. Naast het openingsplan, bieden toegangstesten perspectief om bepaalde activiteiten te ondernemen. Op dit moment wordt onderzocht hoe deze toegangstesten vanaf begin mei op grotere schaal verantwoord kunnen worden ingezet, gericht op veilige toegang tot het sociale leven waaraan iedereen zoveel behoefte heeft.²¹³

In de Kamerbrief wordt ook aangegeven dat het besluit om het vaccin van AstraZeneca vanaf deze week uitsluitend toe te dienen aan mensen vanaf 60 jaar consequenties heeft voor de wijze waarop per groep de vaccinatieoperatie verder wordt uitgerold. De huisartsen zetten de vaccinatie van de groep mensen vanaf 60 jaar tot en met 64 jaar voort met het AstraZeneca-vaccin en hebben de mogelijkheid om vervolgens, wanneer zij nog voldoende vaccin over hebben, ook mensen van 65 jaar en ouder uit te nodigen voor een vaccinatie.²¹⁴

De minister geeft tevens reactie op het op het advies van de Gezondheidsraad over uitstel van de tweede vaccinatie. De minister wijst hierbij onder andere op de beperkte gezondheidswinst van het uitstellen van de tweede prik en de onduidelijkheid die het op grote schaal afzeggen van afspraken veroorzaakt, wat het risico met zich kan meebrengen dat minder mensen een nieuwe afspraak maken voor een tweede prik. Volgens de minister moeten de geringe voordelen van het uitstellen van de tweede prik opwegen tegen de nadelen die het heeft voor de planning van de vaccinatieoperatie, de vaccinatiebereidheid en de volledige bescherming.²¹⁵

Verder wordt in de Kamerbrief ook de eindanalyse van de subsidieregeling Coronabanen in de Zorg (COZO) behandeld. Het aanvraagloket van de subsidieregeling sloot op 31 maart 2021. In totaal zijn 3.740 coronabanen aangevraagd door zorgaanbieders uit de gehele sector Zorg en Welzijn. Desalniettemin is er minder gebruik gemaakt van de COZO dan aanvankelijk gedacht (€ 38 miljoen van het beschikbare subsidiebudget van € 80 miljoen).²¹⁶

In de Kamerbrief meldt de minister ook dat het ministerie van VWS de opdracht heeft gegeven aan GGD GHOR Nederland om de vervanging van HPZone (Lite) te coördineren. Deze opdracht is verdeeld in twee fases, waarbij de eerste fase ingaat op de urgente vervanging van HPZone (Lite) voor de bestrijding van de COVID-19 pandemie en de tweede fase ingaat op de vervanging van HPZone voor de reguliere infectieziektebestrijding. Inmiddels heeft GGD GHOR Nederland gemeld dat de Directeuren Publieke Gezondheid (DPG'en) van de GGD'en op 1 april gezamenlijk de keuze hebben gemaakt voor een vervangende ICT-voorziening genaamd 'GGD Contact'.²¹⁷

Op 13 april wordt er een kort geding aangespannen tegen Stichting Open Nederland en de Nederlandse Staat.²¹⁸ In de dagvaarding staat het volgende in de inleiding: "Dit kort geding betreft een procedure die de Stichting heeft uitgeschreven voor het gunnen van opdrachten voor het afnemen en uitvoeren van evenementensneltesten op corona die de Staat financiert waarvoor de inschrijvingstermijn tevens moment van uitsluiting afloopt aanstaande vrijdag 16 april 2021 om 12:00 uur. Er is maar liefst EUR 925 miljoen gemoeid met de opdrachten. De Stichting heeft deze procedure pas afgelopen woensdag 7 april 2021 gepresenteerd en heeft de voor geïnteresseerden voor inschrijving benodigde documentatie zelfs volgens de Stichting zelf niet tijdig aangeleverd. De Stichting stelt in opdracht van de Staat te handelen. Eisers vertegenwoordigen gezamenlijk meer dan 250 teststraten over het gehele land. Vooraanstaande academici van diverse universiteiten hebben in een publicatie van *Follow the Money* van 13 april 2021 geoordeeld dat sprake is van een ernstige schending van de wet en regelgeving door zowel de Staat als de Stichting."²¹⁹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

April

14

Bij brief van 14 april 2021 geeft demissionair minister De Jonge uitleg aan de Tweede Kamer over de opdracht van VWS aan SON.^{220 221}

Op 14 april stuurt demissionair minister Van Ark een brief aan de Tweede Kamer over de zorgbonus 2021. Uitgaande van het beschikbare budget en het hoge aanvraagpercentage bij de bonusregeling 2020, vraagt de bonus 2021 een andere vormgeving om binnen het beschikbare budget te blijven. In de brief schetst de minister de dilemma's die de uitwerking van de bonus 2021 met zich meebrengt. Samenvattend houdt dit in dat alle zorgprofessionals een lagere bonus ontvangen of dat de groep zorgprofessionals die een bonus van netto €500 ontvangt moet worden beperkt.²²²

Op 14 april informeert demissionair minister Van Ark de Tweede Kamer over haar plan voor het aanleggen van een ijzeren voorraad van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) en kritische medische hulpmiddelen. Dit is niet de *noodvoorraad*, die tijdens de crisis is opgebouwd en een tijdelijk karakter heeft, maar een structurele opvolging daarvan voor volgende crises. Het voorlopige uitgangspunt is om de ijzeren voorraad op te bouwen uit verschillende soorten mondkmaskers, jassen/schorten, handschoenen, brillen/spatschermen en mutsen, desinfectans, ic-apparatuur, naalden en spuitjes.²²³

Op 14 april is er een BWO waarin het wetsvoorstel quarantaineplicht wordt besproken. Het aangepaste wetsvoorstel (onder andere n.a.v. de opmerkingen van de RvS) en de regeling gaan richting de MR van 16 april.^{224 225}

15

Op 15 april krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. De technische briefing wordt verzorgd door de programmadirecteur Testen en Vaccineren bij GGD GHOR Nederland, de programmadirecteur COVID-19 vaccinatie van het RIVM, de voorzitter van de Gezondheidsraad, en de directeur van het RIVM.²²⁶

Op 15 april debatteert de Tweede Kamer over de ontwikkelingen rond het coronavirus. De Kamerleden spreken over het openingsplan dat tijdens de persconferentie op 13 april door het demissionair kabinet is gepresenteerd. Naar aanleiding van het debat zegt demissionair minister De Jonge toe om, na de vaccinatie van de 60-plussers en de medische hoog-risicogroepen, zo snel mogelijk te willen starten met de groep 18 tot 60-jarigen met een medische indicatie (de mensen die ook jaarlijks worden uitgenodigd voor de griepprik).^{227 228}

16

Op 16 april doet de Rechtbank Amsterdam uitspraak in het kort geding tegen SON. De vorderingen van de eiseressen (testafnemers) worden afgewezen.²²⁹

Op 16 april staan de maatregelen richting besluitvorming op de agenda van het DOC-19. Het pakket uit stap 1 ligt weer voor. Team dashboard van PDC-19 heeft een nota gemaakt om uit te werken wanneer zichtbaar is dat Nederland over de piek heen is.^{230 231}

Op 16 april worden het wetsvoorstel quarantaineplicht en het wetsvoorstel testbewijzen aangenomen door de MR. Demissionair minister De Jonge zal de wetsvoorstellen aan de Tweede Kamer doen sturen.²³²

Op 16 april stuurt het demissionair kabinet het wetsvoorstel waarin de quarantaineplicht voor reizigers uit zeer hoog risicogebieden wordt geregeld en het wetsvoorstel voor het wijzigen van de Wet publieke gezondheid (Wpg) om testbewijzen voor toegang in te kunnen zetten naar de Tweede Kamer. De Tweede Kamer bepaalt nu wanneer zij de wetsvoorstellen zal behandelen.²³³

18

Op 18 april vindt er een informele bijeenkomst (ministerieel overleg) op het Catshuis plaats – een strategiesessie over de bestrijding van het coronavirus. De piek in de ziekenhuizen is ongeveer bereikt. Volgens het OMT zou even wachten met versoepelen goede vooruitzichten opleveren. Het OMT verwacht dat versoepelingen rond 1 mei mogelijk kunnen zijn. Het nieuwe maatregelenpakket zou echter ingaan op 28 april. De denkblij is nu dat een groot deel van stap 1 van het maatregelenpakket doorgaat, met een extra restrictie op de terrassen. Dat is het voorstel wat morgen zal worden voorgelegd in de MCC-19.^{234 235 236}

19

Bij 19 april is er in het logboek van PDC-19 opgenomen dat er met betrekking tot handhaving van de maatregelen is gesproken over de lessons learned van afgelopen zomer en de inzet om niet o incidenten te gaan handhaven, maar op patronen en excessen. Hoe hierop gehandeld gaat worden zal worden besproken in de DOC-19's en ACC-19.²³⁷

Op 19 april brengt het OMT advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 16 april (OMT 109 – 50e OMT COVID-19). Ten aanzien van het epidemiologisch beeld constateert het OMT op basis van het aantal meldingen dat de epidemie zich op een plateau of nabij de piek bevindt. Alle indicatoren wijzen nog steeds op een situatie passend bij het risiconiveau 'zeer ernstig'. Het OMT adviseert met klem om de Stap 1-versoepelingen pas uit te voeren nadat vast is komen te staan dat de piek inderdaad achter ons ligt, en niet op het plateau al door te voeren.²³⁸

Op 19 april is er bestuurlijk overleg Testen tussen het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO), VWS, OCW en EZK. Op de agenda staat de stand van zaken toegangstesten, het openingsplan en de routekaart, en de stand van zaken spoor 2.^{239 240 241}

Op 19 april wordt er in het DOC-19 gesproken over de grensregio's met Duitsland in het kader van de testplicht die is ingesteld sinds Nederland op 6 april door Duitsland is aangewezen als hoog-risico gebied. In het DOC-19 komt een tussenoplossing waarbij de gemeentes en grensregio's het testen met de lokale GGD'en gaan regelen. Grensbewoners die zich moeten laten testen kunnen via hun GGD een afspraak maken. Dit gaat dus niet landelijk. De GGD's houden zelf in de gaten hoe het gaat met de testcapaciteit.^{242 243}

Op 19 april worden de Fieldlab-evenementen in Breda (538 Oranjeveest) en Lichtenvoorde (Startschotgala) afgelast. De afgelopen week was er veel maatschappelijke discussie over de evenementen. Een petitie tegen het festival in Breda werd massaal ondertekend.²⁴⁴

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

April 20

In het BTC-beeld van 20 april wordt naar aanleiding van de toezegging van demissionair minister De Jonge tijdens het Tweede Kamerdebat van 15 april met betrekking tot het vaccineren van de groep 18 tot 60-jarigen met een medische indicatie aangegeven dat met de Landelijke Huisartsenvereniging (LHV), de GGD GHOR en het RIVM is bekeken welke werkwijze het meest efficiënt is en wat hiervoor nodig is. In onderling overleg is tot de conclusie gekomen dat huisartsen en GGD'en de vaccinatie van de 18 tot 60-jarigen met een medische indicatie gezamenlijk moeten oppakken, waarbij ieder haar eigen expertise inbrengt. De huisartsen zullen de benodigde selectie en het uitnodigen van de mensen doen, waarna men zich kan aanmelden voor een vaccinatie bij de GGD. De huisartsen worden ook gevraagd om hun expertise aan te bieden voor het medisch toezicht op de vaccinatielocaties.²⁴⁵

Op 20 april wordt bekend dat het EMA de combinatie van trombose en trombocytopenie (TTS) als een zeer zeldzame bijwerking van het COVID-19 Janssen-vaccin erkent, maar oordeelt dat de algemene baten-risicoverhouding positief blijft. Het geneesmiddelenbewakingscomité PRAC van het EMA concludeert dat een waarschuwing over ongebruikelijke bloedstolsels met lage bloedplaatjes moet worden toegevoegd aan de productinformatie voor het COVID-19-vaccin Janssen, maar concludeert ook dat deze voorvallen moeten worden vermeld als zeer zeldzame bijwerkingen van het vaccin. Het aantal tot nu toe gemelde gevallen van die bijwerkingen is zo klein dat deze op dit moment geen aanleiding geven voor een nader besluit over het beperken van de inzet tot specifieke doelgroepen. Die ochtend worden de eerste prikken met het Janssen-vaccin gezet. Demissionair minister De Jonge geeft aan dat met het *“zetten van het eerste Nederlandse vaccin op Nederlandse bodem een mijlpaal is bereikt”*.^{246 247 248 249 250}

Op 20 april vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).²⁵¹

Op 20 april geven demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge een persconferentie. De minister-president informeert over het besluit dat het demissionair kabinet het aandurft om per 28 april de eerste voorzichtige stap te zetten, en voor het hoger onderwijs per 26 april. De wijzigingen komen neer op de volgende punten: 1) de avondklok loopt af; 2) het zeer dringende advies voor thuisbezoek gaat van maximaal 1 naar maximaal 2 personen per dag; 3) de buitenterrassen mogen onder voorwaarden weer open van 12:00 tot 18:00 uur; er is geen afspraak vooraf meer nodig voor niet-essentiële winkels; 5) iedere student in het hoger onderwijs kan vanaf 26 april weer 1 dag per week naar college of naar een andere vorm van live onderwijs; 6) het maximale aantal aanwezigen op een begrafenis gaat van 50 naar 100, en theorie-examens voor alle rijopleidingen worden weer mogelijk. De minister meldt dat de vaccinatieteller vandaag op meer dan 4,5 miljoen prikken staat. Omdat er steeds meer vaccins worden geleverd, blijft Nederland op schema om begin juli iedereen tenminste 1 keer te hebben gevaccineerd.²⁵²

Op 20 april stuurt demissionair minister De Jonge een brief naar de Tweede Kamer over het maatregelenpakket COVID-19 dat gaat gelden vanaf 28 april. De afgelopen dagen is er sprake van een stabilisering van het aantal ziekenhuisopnames. Het demissionair kabinet verwacht op basis van prognoses van het RIVM dat de daling over een week zal worden ingezet. Gelet op deze prognose en dankzij de oplopende vaccinatiegraad, de snelheid waarmee de komende weken nog wordt gevaccineerd en de opgebouwde immuniteit door besmettingen, acht het demissionair kabinet het verantwoord om eind april tot uitvoering van stap 1 uit het openingsplan, die immers behoedzaam en gereguleerd is, over te gaan.²⁵³

Het demissionair kabinet heeft vandaag besloten om per 28 april 2021 behoedzaam en gereguleerd tot uitvoering van stap 1 uit het openingsplan over te gaan. Het OMT heeft de effecten doorgerekend van de versoepelingen van stap 1 met drie verschillende ingangsdata. Op basis hiervan geeft het OMT aan dat het tijdstip van de invoering van deze versoepelingen de hoogte en het tijdstip van de piek niet langer lijkt te beïnvloeden, maar hoe later deze versoepelingen worden doorgevoerd, hoe sneller en steiler de daling zal zijn conform de modellering. Het OMT adviseert daarom vanuit het oogpunt van epidemiologische zekerheid pas tot de eerste stap van versoepelingen over te gaan nadat is vast komen te staan dat de piek voorbij is. Het demissionair kabinet hecht groot belang aan het advies van het OMT en onderkent de waarde die het OMT toekent aan zekerheid vanuit epidemiologisch perspectief. Tegelijkertijd kent het demissionair kabinet op dit ogenblik een groot gewicht toe aan het maatschappelijke en economische belang dat is gediend bij de eerste stap van openstelling onder voorwaarden op 28 april 2021. Daarbij speelt een rol dat in de prognose van het OMT de hoogte van de piek van de derde golf niet meer lijkt te worden beïnvloed door het exacte moment waarop de eerste stap van het openingsplan wordt gezet. Bovendien acht het demissionair kabinet door vaccinaties en de opgebouwde groepsimmuniteit het risico dat een daling in het aantal ziekenhuisopnames wordt gevolgd door een sterke opleving kleiner.²⁵⁴

Met dit besluit komt in de ochtend van 28 april een einde aan de avondklok, wordt het thuisbezoekadvies versoepeld naar maximaal 2 personen per dag, mogen buitenterrassen beperkt open (maximaal 50 personen per terras, 2 personen per tafel, triage), en kan de niet-essentiële detailhandel open onder voorwaarden (2 personen per verdieping of 1 persoon per 25m²). Per 28 april wordt het maximaal aantal personen voor uitvaarten verhoogd van 50 naar 100 personen. Per 26 april wordt 1 dag per week fysiek hoger onderwijs mogelijk, waarbij de 1,5 meter afstand nog steeds geldt. Daarnaast worden, zoals eerder aangekondigd, zelftesten beschikbaar gesteld in het hoger onderwijs, zodat studenten en docenten zichzelf vrijwillig preventief kunnen testen. Het kunnen overleggen van een negatief testresultaat is niet voorwaardelijk voor toegang tot de instelling of voor de deelname aan fysiek onderwijs. De versoepelingen binnen stap 1 en 2 van het openingsplan richten zich op het loslaten van (verzwarende) maatregelen binnen risiconiveau 4 van de routekaart die grote maatschappelijke impact hebben. Met de specifieke voorwaarden die aan de versoepelingen worden gesteld, wordt dit proces zo gecontroleerd mogelijk gedaan. De minister realiseert zich dat bij andere sectoren en branches de behoefte aan versoepelingen onverminderd groot blijft. De weg naar de opening van de samenleving moet echter stapsgewijs gebeuren, waarbij moet worden gewogen en gekozen. Besluitvorming over stap 2 is, mits de cijfers dit toelaten, voorzien voor maandag 3 mei 2021.²⁵⁵

Op 20 april houdt de Eerste Kamer 's avonds op verzoek van de fracties van PVV en de PvdD een interpellatiedebat met demissionair minister De Jonge en demissionair minister Grapperhaus (JenV) over het vooraf vastleggen van concrete toetsbare indicatoren bij maatregelen in de aanpak van COVID-19. De Eerste Kamer had hierover op 27 oktober 2020 een motie aangenomen van Kamerlid Van Hattem (PVV) bij de behandeling van de coronaspoedwet.²⁵⁶ Demissionair minister De Jonge geeft aan dat er volgens hem uitvoering is gegeven aan de motie-van Hattem, maar dat het beter had kunnen worden toegelicht.²⁵⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

April

21

Bij 21 april is er in het logboek van PDC-19 opgenomen dat er is besloten om na 30 april geen nieuwe pilots toegangstesten te doen, maar dit te integreren in de al geplande Fieldlabs.²⁵⁸ Ook wordt gemeld dat er een akkoord is van demissionair minister De Jonge over de data van de Fieldlabs, maar er moet een goede onderbouwing komen over de meerwaarde van de Fieldlabs.²⁵⁹

Op 21 april wordt bekend geworden dat de Indiase variant in Amsterdam is aangetroffen. De dag ervoor werd door RIVM-directeur Jaap van Dissel aangegeven dat de Indiase variant op dat moment nog geen 'variant of concern' (VOC) is.²⁶⁰

Op 21 april neemt demissionair minister De Jonge de resultaten in ontvangst van de pilot Risicogericht Grootchalig Testen. De pilots laten zien dat grootschalig testen resulteert in een toename van het aantal afgenomen testen en het aantal positieve testen, waarvan ook een deel bij mensen die geen klachten hadden (asymptotisch). De resultaten laten zien dat er meer zicht was op de verspreiding van het virus in de pilots waar sprake was van een uitbraak (Lansingerland) of hoge infectiedruk (Bunschoten).^{261 262}

Op 21 april geeft het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) aan dat het houden van fysieke afstand en het dragen van gezichtsmaskers kan worden versoepeld wanneer volledig gevaccineerde personen andere volledig gevaccineerde personen ontmoeten (zeer laag/laag risico). Het is nog onduidelijk wat dit voor Nederland betekent. VWS laat weten het nieuwe advies samen met het OMT te zullen onderzoeken.^{263 264 265}

Op 21 april wordt het OMT in het kader van de toenemende vaccinatiegraad door VWS gevraagd of het ECDC advies^{266 267} dat deze week is gepubliceerd over maatregelen bij volledig gevaccineerde personen gevolgen heeft voor de maatregelen c. q. adviezen in instellingen voor langdurige zorg, voor thuiswonende ouderen, voor BCO en voor reizen. De vraag wordt gesteld hoe het OMT kijkt naar de ontwikkeling van de behoefte aan testen en bron- en contactopsporing bij een toenemende vaccinatiegraad, en of het OMT uitgangspunten kan meegeven voor het testbeleid in de verschillende sporen in de zomer, het najaar en de winter van 2021.^{268 269}

22

Op 22 april krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. De technische briefing wordt verzorgd door de directeur van het RIVM.²⁷⁰

Op 22 april debatteert de Tweede Kamer over de ontwikkelingen rond het coronavirus. De Kamerleden spreken onder meer over de aangekondigde versoepelingen die tijdens de persconferentie op 20 april door het demissionair kabinet zijn gepresenteerd. Met ingang van woensdag 28 april mogen bijvoorbeeld de terrassen onder voorwaarden weer open, kunnen studenten één keer per week fysiek les krijgen en wordt de avondklok afgeschaft.²⁷¹ Er zijn veel vragen over de testsamenleving, de Fieldlabs en vaccins. Ook worden er vragen gesteld over de timing van versoepelen, de openingstijden van de terrassen en de strategie van het demissionair kabinet. De motie van BBB over het toesturen van alle onderzoeksvragen en onderzoeksplannen van Fieldlab activiteiten wordt aangenomen.²⁷²

Op 22 april wordt Nederland via het Europese eHealth Netwerk geïnformeerd over een fout in de software, *Google Apple Exposure Notification (GAEN) framework*, van Google en Apple. Door deze fout is het mogelijk dat vooraf geïnstalleerde standaard apps nu bijvoorbeeld kunnen vaststellen of de telefoon behoort tot iemand die eerder als besmet is gemeld in CoronaMelder of welke ontmoetingen met besmette personen hebben plaatsgevonden. Hiervoor moeten willekeurige codes wel eerst gecombineerd worden met andere databronnen, wat in strijd is met de Tijdelijke wet notificatieapplicatie COVID-19. Het betreft een probleem in het framework van Google en raakt daarmee alle gebruikers. Zo'n 40 landen hebben een notificatieapplicatie ontwikkeld, die gebruik maakt van dit framework. In Nederland is dat CoronaMelder. Google is in ieder geval sinds afgelopen februari op de hoogte van de fout in de software. Het ministerie van VWS is na ontvangst van de melding direct een technisch onderzoek gestart om de gevolgen van dit probleem nader in kaart te brengen.²⁷³

23

Op 23 april gaat de nieuwe besluitvormingscyclus van start. De planning is dat het eerste concept voorstel maatregelen begin mei zal worden gereflecteerd in het Catshuisoverleg.²⁷⁴

26

Op 26 april treedt er een vliegverbod voor passagiersvluchten uit India in werking. Demissionair minister Van Nieuwenhuizen (IenW) stelt het vliegverbod in op aanwijzing van demissionair minister De Jonge. Er is onzekerheid over de Indiase mutaties en het demissionair kabinet wil voorkomen dat Nederland voor passagiers uit India een voorkeursoptie wordt voor inreizen naar de Europese Unie. Het besluit volgt mede op basis van een spoedadvies van het RIVM. Eerder die week waren er Kamervragen gesteld over een vliegverbod voor India.^{275 276 277 278}

Op 26 april wordt er in het DOC-19 gesproken over een stuk van JenV en VWS over de verlenging van crisisbanen. JenV verwacht aanhoudende druk op handhaving, en VWS geeft aan dat de druk op de zorg onverminderd hoog blijft. [Ambtelijk VWS] geeft aan dat stukken ten behoeve van de ACC-19 woensdag moeten worden aangeleverd. Ook concludeert [ambtelijk VWS] dat het begrotingsvoorstel aanvullende middelen vaccinatie implementatie wordt doorgeleid naar de ACC-19.

Op 26 april wordt er tijdens het Directeurenoverleg reisadviezen nagedacht over de communicatielijns als het generieke reisadvies van 15 mei niet wordt verlengd.²⁷⁹

Bij 26 april is er in het logboek van PDC-19 opgenomen dat er een contract is getekend voor een nieuwe behandeling die in een vroeg stadium van COVID-19 kan worden ingezet. Uiteindelijk zorgt het ervoor dat 1 op 20 mensen niet opgenomen wordt in het ziekenhuis. Het gaat dus vooral gebruikt worden bij mensen die een groot risico lopen op een ernstig ziekteverloop.²⁸⁰

Op 26 april brengt het OMT advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 23 april (OMT 110 – 51e OMT COVID-19). Het OMT beoordeelt de situatie als erg kwetsbaar op korte termijn. Het OMT wil benadrukken dat verder versoepelen van de maatregelen, dat is verder gaan dan Stap 1 in het heropenen van de samenleving, pas plaats kan vinden als er daadwerkelijk een afname gerealiseerd is van tenminste 10%. Verder adviseert het OMT om steeds de mogelijkheid van een noodstop op de versoepelingen aan te houden, indien de situatie m.b.t. opnames op de IC ten nadele keert en er een forse toename plaatsvindt. Tevens geeft het OMT aan dat een van de virusvarianten sterk in opkomst is in India. In het addendum wordt nader ingegaan op de consequenties van de Indiase virusvarianten voor reizigers.²⁸¹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

April 26

Op 26 april stuurt demissionair minister De Jonge een adviesaanvraag aan de Gezondheidsraad. Aanleiding voor deze adviesaanvraag is het op 23 april gepubliceerde bericht van het EMA waarin een nadere risicoanalyse van het AstraZeneca-vaccin wordt gepresenteerd, in relatie tot de zeer zeldzame bijwerking van trombose met een laag aantal bloedplaatjes. De minister vraagt de Gezondheidsraad of deze aanvullende informatie van het EMA zou moeten leiden tot een heroverweging van de inzet van het AstraZeneca-vaccin.^{282 283}

Op 26 april stuurt demissionair minister De Jonge een aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer bij het 110e OMT-advies COVID-19 en aanvullende adviesaanvraag Gezondheidsraad over de inzet van het AstraZeneca-vaccin. Hierin kondigt de minister aan dat een inhoudelijke reactie van het demissionair kabinet op het OMT-advies volgt in de stand van zakenbrief, die de minister op 3 mei aan de Tweede Kamer zal doen toekomen.²⁸⁴ Op 26 april stelt het ministerie van VWS de Autoriteit Persoonsgegevens op de hoogte van het mogelijke datalek van Google.²⁸⁵

28

Op 28 april wordt er in het BAO gesproken over het belang dat vaccinaties gemeld worden, over het bron- en contactonderzoek en over de situatie in India waarbij het OMT benadrukte dat vliegverboden weinig effect hebben in vergelijking met een negatief testbewijs en een quarantaineplicht.²⁸⁶

Op 28 april doet demissionair minister De Jonge een formele datalekmelding bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Er is de afgelopen dagen intensief overleg gevoerd met andere lidstaten in het Europese eHealth Network. De oplossing van het probleem ligt bij Google. Vandaag heeft Google de minister gemeld dat een deel van het probleem is opgelost en de overige risico's de komende dagen worden weggenomen. Demissionair minister De Jonge geeft in een brief aan de Tweede Kamer aan dat hij in de tussentijd de gevolgen van het mogelijke datalek wel kan beperken. Daarom worden de komende 48 uur vooralsnog geen codes van Nederlandse gebruikers van CoronaMelder die zich besmet hebben gemeld, gedeeld met andere gebruikers van CoronaMelder. Deze tijd wordt gebruikt om te onderzoeken of Google daadwerkelijk het lek heeft gedicht.²⁸⁷

Op 28 april gaat de stap 1 van het openingsplan in. Het demissionair kabinet heeft dit in de persconferentie van 20 april aangekondigd.²⁸⁸

Op 28 april vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19). Van Dissel geeft een presentatie waarin hij vertelt dat het plateau is bereikt, maar de daling nog niet is ingezet. Daarnaast geeft hij aan dat 1/3 van de Nederlanders immuniteit heeft opgebouwd door een vaccinatie of een besmetting.^{289 290 291}

Op 28 april doet demissionair minister Grapperhaus (JenV) samen met bewindslieden uit België en Duitsland een klemmende oproep om de komende weken zoveel mogelijk in eigen land te blijven om te voorkomen dat het aantal besmettingen met corona verder oploopt.²⁹²

Op 28 april bespreekt de Tweede Kamer een aantal voorstellen om het risico te verminderen dat reizigers uit het buitenland extra coronabesmettingen veroorzaken in Nederland. Het demissionair kabinet wil per 15 mei een quarantaineplicht invoeren voor alle reizigers die uit 'zeerhoogrisicogebieden'²⁹³ komen. Met betrekking tot vliegverboden geeft demissionair minister van Nieuwenhuizen (IenW) aan dat een quarantaineplicht met een verplichte test volgens het RIVM een vergelijkbare bescherming biedt, maar ze benadrukt dat een vliegverbod altijd mogelijk blijft. Als het RIVM dat noodzakelijk vindt, wordt een vliegverbod binnen een dag ingesteld, zegt demissionair minister Van Nieuwenhuizen. Daarnaast wordt onder andere gesproken over de plaats van vaccinatiebewijzen in de wet. De Kamer stemt op 6 mei over het wetsvoorstel.²⁹⁴

29

Op 29 april wordt er een nota aan demissionair minister De Jonge gestuurd over de hoofdrichting van de Nederlandse inzet in de omgang met een vaccin surplus. In de nota worden mogelijke routes aan de minister voorgelegd – binnen de EU, via de COVID-19 Vaccine Global Access Facility (COVAX)²⁹⁵ of bilateraal – voor het doneren of doorverkopen van eventueel vaccin surplus in internationaal verband.²⁹⁶

Op 29 april wordt er in de ACC-19 een voorstel gepresenteerd voor toegangstesten in het openingsplan en de routekaart. De wettelijke basis voor voorliggend voorstel betreft de Tijdelijke wet testbewijzen COVID-19. Deze is momenteel in behandeling bij de Tweede Kamer. De Eerste Kamer spreekt naar verwachting niet eerder dan 18 mei 2021 over het voorstel. Dientengevolge zal deze wet niet eerder dan 26 of 27 mei in werking treden. Er wordt aangegeven dat er diverse bezwaren leven bij het Veiligheidsberaad over voorliggend voorstel. De ACC-19 adviseert voorliggend voorstel op 3 mei 2021 te bespreken in het Veiligheidsberaad.²⁹⁷

Op 29 april is er een intern overleg over het DGC. De EU vraagt aan lidstaten om het mogelijk te maken dat elke burger digitaal een herstelbewijs, vaccinatiebewijs of negatief testbewijs online kan registreren. Er moet nu nog uitgezocht worden welke impact dat heeft op de toegangstesten en ook of wat Nederland accepteert in lijn is met andere landen.²⁹⁸

30

Op 30 april ligt er een notitie voor in het DOC-19 over toezicht op COVID-19 maatregelen in het kader van de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Twm). VWS informeert dat dit tot stand is gekomen na veel overleg met de toezichthouders. De notitie is een hamerstuk en ter informatie. VWS wijst op een belangrijk nieuw instrument: overleg op directeureniveau en medewerkersniveau. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over het delen van informatie. [Ambtelijk VWS] concludeert dat het stuk zonder wijzigingen doorgeleiding kan vinden naar de ACC-19. Ook wordt er in het DOC-19 gesproken over de endemische fase. DGSC-19 licht toe dat er twee weken geleden gesproken is over de vraag of men voldoende voorbereid is op de crisis vanuit de verschillende scenario's die eerder zijn opgesteld. VWS is zoekende naar het beoogde doel van het stuk, mist de aansluiting met de directie publieke gezondheid, en vraagt aandacht voor een aantal concepten. DGSC-19 doet het voorstel de reacties te verwerken.^{299 300 301}

Op 30 april stuurt demissionair minister Van Ark een brief naar de Tweede Kamer over de voortgang van gegevensuitwisseling bij spoed. De noodzaak van een snelle beschikbaarheid van bekende medische gegevens van patiënten bij spoed is door de COVID-19 crisis eens te meer duidelijk geworden. Enerzijds wordt bezien welke technische mogelijkheden er zijn binnen het huidige wettelijke kader en anderzijds wordt geanalyseerd waar a aanpassing van wet- en regelgeving noodzakelijk is. De komende maanden wordt het 'hoe en wat' nader uitgewerkt. Omdat er misverstanden bestaan omtrent de Corona Opt-in³⁰² (elektronische raadpleging persoonsgegevens in verband met COVID-19), bijvoorbeeld over het geven van toestemming en het risico op onbevoegde toegang tot patiëntgegevens, licht de minister ook de noodzaak en werkwijze van de Corona Opt-in toe. Volgens de minister is de privacy niet in het geding. De mogelijkheid om gegevens van grote groepen patiënten in één keer te verzamelen zoals bij de GGD datadiefstal aan de orde was, bestaat niet bij de Corona Opt-in.³⁰³

Op 30 april wordt een datakoppeling gemaakt tussen het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) (demografisch en sociaal-economisch) en testdata voor analyse.³⁰⁴

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

3. Mei 2021

01

Op 1 mei wordt duidelijk dat de strategiesessie op het Catshuis in het kader van de bestrijding van het coronavirus die op 2 mei zou plaatsvinden niet door gaat. Er zou gesproken worden over mogelijke versoepelingen. In een verklaring geeft het demissionair kabinet aan dat *“de daling nog niet voldoende zichtbaar is om de volgende stap van het openingsplan verantwoord te kunnen zetten”*.³⁰⁵

03

Bij 3 mei wordt in het logboek van PDC-19 in het kader van een terugkoppeling van het BAO aangegeven dat het advies van het OMT wordt gevolgd. Het OMT wil een daling van tenminste 20% (dat was 10%) in de ziekenhuiscijfers zien voordat stap 2 kan worden doorgevoerd. Met een daling van 20% is er echte zekerheid dat de daling is ingezet.³⁰⁶

Op 3 mei brengt het OMT advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 30 april (OMT 111 – 52e OMT COVID-19). Het OMT stelt dat de epidemie een nieuwe fase is ingegaan, waarbij het aantal nieuwe gevallen niet verder lijkt toe te nemen door een combinatie van vasthouden van de bestaande beheersmaatregelen en een toenemende immuniteit (na doorgemaakte infectie of vaccinatie). Met betrekking tot het maatregelenpakket geeft het OMT aan dat de effecten van de versoepelingen van stap 1 die deze week zijn ingegaan uiteraard nog niet zichtbaar zijn in de besmettingscijfers. Het OMT benadrukt dat de situatie nog erg kwetsbaar is door het hoge aantal besmettelijke personen, een reproductiegetal van net boven de 1.00, en de al langdurige, hoge druk op de ziekenhuizen. Het OMT adviseert het verder versoepelen van de maatregelen conform stap 2, inclusief het langer openstellen van de terrassen, pas in te doen gaan als er een afname gerealiseerd is van tenminste 20% over het lopende 7-daagsgemiddelde van het aantal nieuwe ziekenhuis- en IC-opnames.³⁰⁷

Op 3 mei stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer waarmee hij toezeggingen nakomt die hij heeft gedaan in het wetgevingsoverleg over invoering van een quarantaineplicht voor reizigers naar Nederland uit gebieden met een zeer hoog risico op besmettingen met het coronavirus.³⁰⁸

In de Kamerbrief geeft de minister tevens aan dat besluitvorming over het maatregelenpakket van stap 2 wordt uitgesteld tot 11 mei. Het demissionair kabinet heeft eerder gezegd dat het nemen van volgende stappen van het openingsplan steeds opnieuw moet worden afgewogen. Volgens het 111e OMT-advies is het de verwachting dat de piek in de ziekenhuisopnames inmiddels is bereikt en de kans op een verdere stijging is afgenomen. Echter, er is nog steeds een groot aantal COVID-patiënten en de belasting van de zorg is onverminderd hoog. Ook is het aantal besmettelijke mensen nog hoog (173.644) en ligt de R op 1,03. Het OMT adviseert om stap 2 van het openingsplan pas te zetten als er een afname van 20% is gerealiseerd over het lopende 7-daagsgemiddelde van het aantal nieuwe IC- en ziekenhuisopnames. Een dergelijke daling is volgens het OMT momenteel nog niet zichtbaar. Het demissionair kabinet concludeert dat zowel de belasting van de zorg te hoog als het huidige epidemiologisch beeld te onzeker is en daarom verdere versoepeling van de geldende maatregelen op dit moment niet verantwoord is.³⁰⁹

Naast aanbieding van het 111e OMT-advies wordt ook de Regeling om de Tijdelijke regeling maatregelen COVID-19 te wijzigen vanwege het maatregelenpakket meegestuurd.³¹⁰

Op 3 mei geeft demissionair minister De Jonge een presentatie over toegangstesten aan het Veiligheidsberaad. Hierop komen twee lijnen van kritiek. De eerste lijn gaat over de kosten en de toegevoegde waarde van de toegangstesten. In antwoord hierop geeft minister De Jonge aan dat hij hoort wat er gezegd wordt, maar opdracht heeft van de Tweede Kamer; wel gaat hij de toegevoegde waarde beter uitleggen. Een tweede lijn van kritiek gaat over de uitvoerbaarheid. Hierop is de minister toegeeflijker: vanuit VWS wordt met de burgemeesters als eerste contact opgenomen.³¹¹

04

Bij 4 mei is in het logboek van PDC-19 opgenomen dat team vaccins bezig met het ontwikkelen van een *informed consent*, zodat mensen eventueel het AstraZeneca- of Janssen-vaccin kunnen nemen zodra er een keuzevrijheid met betrekking tot vaccins mogelijk is.³¹²

06

Op 6 mei wordt er in de ACC-19 onder andere gesproken over het landenspecifiek reisadvies. De ACC-19 stemt in met doorgeleiding van voorliggend voorstel naar de MCC-19.³¹³

Op 6 mei debatteert de Tweede Kamer met demissionair minister De Jonge en demissionair minister Van 't Wout (EZK) over hun voorstel waarmee de inzet van coronatestbewijzen wordt geregeld. Het wetsvoorstel roept veel vragen op, onder meer over de toegevoegde waarde, de reikwijdte en de duur ervan.³¹⁴

07

Op 7 mei is er een BWO over toegangstesten en openingsplan coronavirus. Demissionair minister De Jonge en demissionair minister Van Ark nemen samen met demissionair minister Van Engelshoven (OCW), demissionair minister Van 't Wout (EZK) en demissionair staatssecretaris Keijzer (EZK) deel aan een vervolgoverleg over het openingsplan en het werken met (corona)toegangstesten in verschillende sectoren.³¹⁵

09

Op 9 mei vindt er een informele bijeenkomst op het Catshuis plaats over de aanpak van het coronavirus waarin wordt gesproken over stap 2 van het openingsplan. Er wordt voorbereid richting de ACC-19/MCC-19 om stap 2 te zetten met een stopknop/ja, mits. Volgende week maandag valt een definitief besluit in een extra MCC-19. Het eerste uitwerkpunt is het loslaten van de anderhalve meter in het voortgezet onderwijs in stap 3. Dit wordt aan het OMT gevraagd. Het tweede uitwerkpunt is de inzet van toegangstesten in stap 4 en 5.^{316 317 318 319}

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Mei

10

Op 10 mei geeft het RIVM richting de Gezondheidsraad aan dat het graag ruggespraak wil houden met de Gezondheidsraad over het eventueel prioriteren van zwangeren nu bekend is dat zij veilig gevaccineerd kunnen worden met mRNA-vaccins. Het RIVM zal voorts VWS adviseren over het besluit rondom de groep zwangeren.³²⁰

Op 10 mei brengt het OMT advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 7 mei (OMT 112 - 53e OMT COVID-19). Het OMT stelt dat de epidemie zich voortzet in de nieuwe fase. Het tempo van de afname van nieuwe gevallen wordt echter negatief beïnvloed door veranderingen in de mate van opvolging van de bestaande maatregelen. Het OMT benadrukt dat de eventuele effecten van verminderende naleving van de basisregels, in het bijzonder tijdens grootschalige samenkomsten zoals tijdens koningsdag (en -nacht), en in de drukke winkelstraten, niet zijn meegenomen in de prognoses. In reactie op de adviesvraag over het zetten van stap 2 van het openingsplan geeft het OMT enkele overwegingen om terughoudend te zijn met het tempo van versoepelingen. Verder adviseert het OMT om te wachten met tweede fase praktijktesten van de type III (buiten, geplacéerd)-Fieldlab-evenementen tot in ieder geval stap 2 van het openingsplan is doorgevoerd.³²¹ Tot slot adviseert het OMT om vast te houden aan de eerder geadviseerde geldigheidsduur (maximaal 24 uur) van een negatief testbewijs in het kader van toegangstesten.³²²

Op 10 mei wordt er in de ACC-19 Actua gesproken over het maatregelenpakket en de criteria waaronder de noodknop eventueel wordt ingedrukt. [Ambtelijk VWS] geeft een toelichting op de definitie van de noodknop waar het ministerie van VWS, het RIVM en de NCTV momenteel aan werken. Van belang is dat er een duidelijk dalend been waarneembaar is ten opzicht van de piek op 20 en 21 april 2021. Het OMT advies spreekt over een daling van twintig procent van de ziekenhuis- en IC-opnames. Tegelijkertijd bestaat de wens om de bestuurlijke afweging te kunnen maken om ook bij een daling van negentien procent te kunnen versoepelen. [Ambtelijk VWS] geeft aan dat in overleg met het RIVM wordt bezien op welke wijze het door het OMT genoemde percentage het beste gewogen kan worden. De voorzitter concludeert dat de ACC-19 adviseert om te besluiten tot voorgestelde versoepelingen omdat op basis van de huidige epidemiologische verwachting de beoogde daling van de ziekenhuis- en IC-opnames komende week wordt bereikt. De ACC-19 merkt daarbij op dat het demissionair kabinet altijd de mogelijkheid heeft om terug te komen op eerdere besluitvorming. Bij de formulering van een eventuele noodknop dient rekening te worden gehouden met de juridische gevolgen.³²³

Op 10 mei blijkt uit het Veiligheidsberaad dat de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's zoveel mogelijk willen aansluiten op het openingsplan, maar de voorkeur hebben om alleen doorstroomlocaties buiten te openen en niet binnen. Daarnaast willen ze niet dat de anderhalve meter wordt losgelaten in combinatie met toegangstesten bij stap 4. Volgende week praten ze daar uitgebreider over.³²⁴

11

Op 11 mei staat de notitie over uitbreiding van de uitzonderingsgronden van de huidige lijst van uitzonderingscategorieën reizigers in het kader van het EU-inreisverbod op de agenda in de MCC-19. Uitbreiding van de doelgroepen onder de uitzonderingen op het EU inreisverbod dienen altijd uitlegbaar te zijn vanuit de publieke gezondheid. Tegelijkertijd is het gezien de thans onbekende einddatum van het inreisverbod ook van belang te bezien op welke wijze reizen van bepaalde uitzonderingscategorieën weer kunnen worden gefaciliteerd binnen het kader van de Raadsaanbeveling van het EU-inreisverbod en het vast gestelde Nederlandse afwegingskader van wat aanvaardbaar is vanuit volksgezondheidsperspectief. In dat verband en vanwege verschillende verzoeken vanuit de maatschappij en private partijen om de uitzonderingen van het EU inreisverbod ruimer te interpreteren is de notitie opgesteld.³²⁵

Op 11 mei wordt er in het DOC-19 met betrekking tot toegangstesten in het openingsplan door VWS aangegeven dat er extra adviezen worden ingewonnen in de vorm van een handhavingstoets en advies van de RIVM gedragsunit. Daarnaast wordt gesproken over twee reispijots deze maand. SON heeft namelijk nieuwe testaanbieders en een nieuw ICT systeem die getest moeten worden. In het DOC-19 wordt ook signaleerd dat de vaccinatiebereidheid in bepaalde groepen laag is.^{326 327}

Op 11 mei vindt de eerste interdepartementale stuurgroep coronabewijzen plaats. Aanleiding voor het oprichten van deze stuurgroep is de aankomende Europese verordening voor het invoeren van een DGC en de snelheid mede gezien de huidige dynamieken en verwachtingen waarin Nederland hiervoor gereed moet zijn. Samenwerking inclusief de inzet van kennis en kunde vanuit de verschillende departementen is daarmee cruciaal om op korte termijn in juni invoering van DGC mogelijk te maken.³²⁸

In het BTC-beeld van 11 mei wordt aangegeven dat de pilots risicogericht grootschalig testen zijn afgerond en de resultaten vandaag met de Tweede Kamer worden gedeeld.³²⁹

Op 11 mei vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).³³⁰

Op 11 mei geven demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge een persconferentie. Hierin leggen ze uit hoe stap 2 van het openingsplan voor de samenleving eruit ziet. De minister-president geeft aan dat het OMT adviseert om stap 2 pas te zetten als de daling van de instroom in de ziekenhuizen echt overtuigend zichtbaar is. Het OMT noemt het cijfer van min 20% ten opzichte van de piek in de derde golf. De verwachting is dat dit cijfer ergens in de loop van deze week zal worden bereikt, en dat dit betekent dat het demissionair kabinet het aandurft om met ingang van 19 mei stap 2 te zetten, mits de verwachting ook echt uitkomt. Met betrekking tot stap 2 gaat de minister-president vijf punten langs: 1) opening van deuren voor de laatste categorie contactberoepen; 2) verdere versoepeling van de terrassen; 3) meer mogelijkheden voor sporten; 4) opening van culturele instellingen; en 5) opening van recreatie buiten, zoals attractieparken en dierentuinen. Daarnaast gaat de minister-president in op de oproep vanuit verschillende hoeken tot het loslaten van de anderhalve meter in het voortgezet onderwijs. Het demissionair kabinet zal het OMT hierover opnieuw om advies vragen en zal hier uiterlijk 25 mei een besluit over nemen. Vervolgens geeft demissionair minister De Jonge aan dat de vaccinatiecampagne "echt goed op stoom" is. Verder meldt hij dat het advies tot nu toe is om alleen naar het buitenland te gaan als dat dringend noodzakelijk is, maar dat vanaf 15 mei niet langer een algemeen advies geldt; er wordt dan per land of gebied gekeken wat de situatie is. Het demissionair kabinet hoopt en verwacht dat er de komende tijd steeds meer kan, vanwege de stijgende vaccinatiegraad en dalende besmettingsgraad in heel Europa, maar ook omdat er in Europa gewerkt zal worden met het DGC. De Nederlandse inzet is om het systeem voor de zomer gereed te maken voor gebruik.³³¹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Mei

11

Op 11 mei stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer over de stand van zaken COVID-19. De minister geeft allereerst aan dat het demissionair kabinet heeft besloten om stap 2 uit het openingsplan per 19 mei te zetten, mits de daling van het aantal nieuwe ziekenhuis- en IC-opnames verder doorzet. Het demissionair kabinet houdt dus een slag om de arm. In de brief wordt vervolgens ingegaan op het OMT-advies, inclusief het epidemiologisch beeld, de sociaal-maatschappelijke reflectie en de maatregelen; reizen, quarantaine, testen en traceren, de doorontwikkeling van het dashboard, vaccins en innovatieve behandelingen; de stand van zaken COVID-zorg en reguliere zorg; de bescherming van mensen met een kwetsbare gezondheid; andere onderwerpen, waaronder communicatie, arbeidsmarkt, slachthuizen, motie van de leden Bikker en Heerma³³², Caribisch Nederland, jeugd, sociaal maatschappelijk doel, de voortgang dialoog over Nederland na de crisis, toezeggingen aan de Eerste Kamer en de publicatie van Catshuisstukken.³³³

In de Kamerbrief geeft de minister met betrekking tot het bevorderen van vaccinatiebereidheid aan dat zowel VWS als lokale partijen veel energie steken in het bereiken en informeren van de moeilijker bereikbare doelgroepen. Het pakket aan informatie- en voorlichtingsmateriaal wordt de komende weken steeds verder uitgebreid.³³⁴

Verder laat de minister de Tweede Kamer weten inmiddels te zijn gestart met de uitwerking van variant 2 van de bonusregeling 2021. Dit houdt in dat de bonus beschikbaar wordt gesteld aan alle branches binnen de sector Zorg en Welzijn. Iedere zorgverlener die maximaal 2x modaal verdient komt in aanmerking voor een bonus tussen de € 200 en € 240 (per zorgmedewerker), afhankelijk van het aanvraagpercentage.³³⁵

Op 11 mei stemt de Tweede Kamer in met het wetsvoorstel dat de inzet van een testbewijs mogelijk maakt en het wetsvoorstel quarantaineplicht voor reizigers.^{336 337}

12

Op 12 mei krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. De technische briefing wordt verzorgd door de voorzitter van het LNAZ, de directeur van het RIVM, en de programmadirecteur vaccinatie COVID-19 van het RIVM.³³⁸

Op 12 mei vindt er een debat in de Tweede Kamer plaats over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. De Kamerleden spreken onder meer over de mogelijke versoepelingen die aangekondigd zijn tijdens de persconferentie van het kabinet op 11 mei.^{339 340 341}

14

Op 14 mei is er een BWO over toegangstesten. Demissionair minister De Jonge, demissionair minister Van Engelshoven (OCW), demissionair minister Grapperhaus (JenV), demissionair minister Van 't Wout (EZK) en demissionair staatssecretaris Keizer (EZK) voeren een vervolg over de inzet van toegangstesten in verschillende sectoren.³⁴²

15

Op 15 mei vervalt het algemeen negatief reisadvies (waarbij de overheid mensen vraagt om niet naar het buitenland te reizen en de reisadviezen voor alle landen op 'oranje' staan) en wordt de kleurcode van een beperkt aantal landen en regio's van oranje aangepast naar geel of groen. Vanaf deze datum wordt teruggegaan naar een landenspecifiek reisadvies en wordt de risicobeoordeling dus per land gemaakt.^{343 344 345 346}

16

Op 16 mei brengt het OMT advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 14 mei (OMT 113 - 54e OMT COVID-19). Hierin meldt het OMT dat de prognoses nu voor het eerst laten zien dat de daling voortzet en dat een hernieuwde piek op korte termijn onwaarschijnlijk is. Het OMT waarschuwt dat het tempo van de afname nog negatief beïnvloed kan worden door veranderingen in gedrag. Strikte opvolging van de basisregels dient dan ook benadrukt te worden. Het OMT onderstreept dat bij de uitvoering van het openingsplan in Nederland nog steeds een hoog aantal besmettingen en besmettelijke personen in de populatieaanwezig is, evenals een hoge en zelfs nog oplopende infectiedruk bij jongeren van 18-25 jaar, wat tot een hoge incidentie in deze leeftijdsgroep leidt.³⁴⁷

17

Op 17 mei wordt er in de ACC-19 voorgesteld om de pauzeknop niet in te drukken omdat de beoogde daling van vijftien tot twintig procent ruimschoots is gehaald. De voorzitter concludeert dat de ACC-19 adviseert om de epidemiologische pauzeknop niet in te drukken.³⁴⁸

Op 17 mei vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).³⁴⁹

Op 17 mei maakt het demissionair kabinet bekend dat het heeft besloten om niet op de pauzeknop te drukken. Het aantal nieuwe IC- en ziekenhuisopnames van mensen met corona is verder gedaald³⁵⁰. Dat betekent dat de tweede stap in het openingsplan definitief op 19 mei wordt gezet.³⁵¹

Op 17 mei stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer over het openingsplan en toegangstesten. In de brief informeert de minister over de ingangsdatum van stap 2 van het openingsplan, alsmede over het 113e OMT-advies en actualisaties in het openingsplan mede in verband met het toegangstesten. De minister meldt dat stap 2 van het openingsplan 19 mei zal ingaan. Ook geeft hij aan dat er in het geactualiseerde openingsplan, dat is toegevoegd in de bijlage van de brief, een aantal wijzigingen zijn doorgevoerd, waaronder aanpassing van de data van de latere stappen op een driewekelijks ritme en verruiming van de openingstijden van terrassen. Daarnaast wordt gemeld dat het toegangstesten – op grond van de nog te verkrijgen wettelijke basis – pas breed zal worden ingezet vanaf stap 3 in het openingsplan.³⁵²

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Mei 18

Op 18 mei vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).³⁵³

Op 18 mei vindt er in de Eerste Kamer een plenaire behandeling plaats van de tijdelijke wet testbewijzen en tijdelijke wet internationaal personenverkeer COVID-19.³⁵⁴

19

Op 19 mei stuurt demissionair minister de Jonge een brief aan de Tweede Kamer waarin hij aangeeft dat de aanpak van de coronacrisis aanzienlijke risico's voor het financieel beheer van het ministerie van VWS met zich heeft meegebracht. De Algemene Rekenkamer heeft het ministerie hier op gewezen en aangegeven bezwaar te maken op het financieel beheer van het ministerie. In de brief informeert de minister dat het ministerie van VWS heeft besloten een programma in te richten dat ten doel heeft een structurele verbetering van het financieel beheer te realiseren. Het programmaplan is als bijlage aan de brief toegevoegd.³⁵⁵

Op 19 mei dient Kamerlid Sjoerdsma (D66) tijdens het debat in de Tweede Kamer over de Europese Raad een motie³⁵⁶ in om te zorgen dat uitgaande reizigers gratis kunnen testen. Er wordt een werkgroep gestart onder leiding van lenW om te kijken hoe dit te organiseren.³⁵⁷

Op 19 mei worden er Kamervragen gesteld door lid Pouw-Verweij (JA21) over het bericht 'De geheime coronadeals van Sywert van Lienden', dat op 15 mei in De Volkskrant verscheen, gebaseerd op gesprekken met betrokkenen, interne mails, contracten, testrapporten en documenten.³⁵⁸ Hierin wordt volgens de krant onthuld "dat Van Lienden via een eigen bv'tje, Relief Goods Alliance, een deal sloot om voor 100,8 miljoen euro mondkapjes te leveren aan de overheid".³⁵⁹ Voorts ontstaat die week ophef in de Tweede Kamer over de overeenkomst die door VWS zou zijn gesloten. Verschillende partijen stellen Kamervragen³⁶⁰ over de gang van zaken.^{361 362}

Op 19 mei wordt stap 2 in het openingsplan gezet. Een aantal maatregelen worden, onder voorwaarden, aangepast of versoepeld. Er is buiten meer mogelijk en binnensportlocaties gaan open.³⁶³

Op 19 mei wordt er in het regulier corona BWO gesproken over het loslaten van de 1,5 meter in het voortgezet onderwijs. Hierover is zaterdag (d.d. 22 mei) een extra Catshuisoverleg. Er wordt in het BWO ook gesproken over het naar voren halen van stap 3 van het openingsplan.³⁶⁴

20

Op 20 mei staat een wijziging van de ministeriele regeling quarantaineplicht op de agenda van de ACC-19; er zijn onder andere kleine wijzigingen gedaan op de uitzonderingen op de quarantaineplicht.³⁶⁵

Op 20 mei brengt de Gezondheidsraad advies uit over transmissie na vaccinatie (n.a.v. de VWS adviesaanvraag van 2 maart 2021³⁶⁶). Er zijn inmiddels enkele studies verschenen die laten zien dat vaccinatie tegen COVID-19 ook de overdracht van het virus van de ene persoon op de andere vermindert. Het aantal studies is beperkt en bewijs veelal indirect, maar de uitkomsten wijzen steeds in dezelfde richting. De Gezondheidsraad acht het dan ook waarschijnlijk dat vaccinatie in meer of mindere mate bijdraagt aan het voorkomen van infecties bij anderen. Er is echter meer onderzoek nodig om te bepalen in welke mate en onder welke omstandigheden vaccinatie virusoverdracht kan tegengaan en welke factoren hierop van invloed zijn.³⁶⁷

Op 20 mei brengt de Gezondheidsraad advies uit over interval AstraZeneca-vaccin (n.a.v. de VWS adviesaanvraag van 26 april 2021³⁶⁸). De Gezondheidsraad geeft aan dat het op basis van de op dit moment beschikbare studies niet mogelijk is te adviseren over het optimale interval. De Gezondheidsraad adviseert het interval aan te houden dat in de productinformatie staat: tussen vier en twaalf weken.³⁶⁹

Op 20 mei vindt er een BWO over de inzet van toegangstesten in verschillende sectoren plaats. Vanuit de MCC-19 zijn er drie onderwerpen doorgeschoven die voorliggen in het BWO: 1) het loslaten van de 1,5 meter, in stap 4/5 van het openingsplan; 2) de ingang van de subsidieregeling voor evenementen; 3) de organisatie van nieuwe pilots in de week van 2-9 juni. Met betrekking tot omgang met de 1,5 meter in stap 4 en 5 van het openingsplan ligt er het verzoek vanuit VNG en Veiligheidsregio's om te heroverwegen de horeca mee te nemen in toegangstesten, omdat dit voor de handhaving ingewikkeld is.^{370 371}

Op 20 mei wordt er in de ACC-19 onder andere gesproken over een wijziging van de ministeriele regeling quarantaineplicht. Ook wordt er in de ACC-19 gesproken over de opbouw en financiering van testen fase 3a³⁷² spoor 2a (Testen voor veilige toegang sociaal leven). De ACC stemt in met de verdere opbouw van testcapaciteit naar 300.000-350.000 testen per dag. Vanuit het ministerie van Financiën wordt voorgesteld om – gegeven de onzekerheden over de vraag naar testcapaciteit en de mogelijke invloed van vaccinatiebewijzen hierop – vooralsnog verder geen aanvullende teststraten in te richten.³⁷³

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Mei

21

Op 21 mei is er een bestuurlijk overleg over de opschaling van vaccinaties. De GGD'en gaan voor de eventuele grootschalige opschaling uit van 2,0 miljoen vaccinaties per week.³⁷⁴

Op 21 mei stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer waarin hij informeert over de aanpassing van het interval van het AstraZeneca-vaccin. Op basis van het advies van de Gezondheidsraad (d.d. 20 mei) kiest de minister ervoor het interval tussen de eerste en tweede prik AstraZeneca zoveel mogelijk te verkorten binnen de ruimte die de bijsluiter hiervoor biedt. Deze stap draagt bij aan de verdere versnelling van de vaccinaties. Vanwege de onzekerheden in de leveringen van het AstraZeneca-vaccin, kiest de minister ervoor geen vast interval te hanteren, maar aan de uitvoerders maximaal ruimte te geven binnen de bijsluiter en de RIVM-richtlijn.³⁷⁵

Op 21 mei vindt de *G20 Global Health Summit* plaats. Demissionair minister-president Rutte neemt hier aan deel. De G20 leiders committeren zich aan een reeks acties om het einde van de COVID-19-crisis overal in de wereld te versnellen en beter voor te bereiden op toekomstige pandemieën. Demissionair minister-president Rutte kondigt aan dat Nederland voornemens is *in-kind* donaties van COVID-19-vaccins te gaan doen.^{376 377 378}

22

Op 22 mei brengt het OMT het eerste deel van het advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 21 mei (OMT 114 - 55e OMT COVID-19). Het OMT constateert dat de epidemiologische ontwikkelingen van de afgelopen week relatief gunstig zijn, met een daling van de incidentie van de SARS-CoV-2-infecties in alle leeftijdsgroepen (inclusief de 18-24-jarigen). De nieuwe varianten worden nauw gevolgd om eventuele gevolgen voor de epidemie op langere termijn in kaart te brengen. Het reproductiegetal is verder gedaald op basis van alle gebruikte indicatoren. Echter, het aantal besmettelijke personen blijft nog steeds op een hoog niveau (> 100.000 personen) in Nederland. Verder geeft het OMT aan dat het van mening is dat verdere opening van het voortgezet onderwijs -waarbij de anderhalve meter-maatregel niet meer toegepast kan worden- alléén kan worden doorgevoerd als alle leerlingen twee keer per week onder begeleiding een zelftest uitvoeren. Leerlingen die positief getest worden, gaan onmiddellijk in isolatie. Onder de genoemde voorwaarden wordt het risico voor leraren om besmet te raken niet groter geacht dan onder de huidige omstandigheden. Daarnaast adviseert het OMT om stap 3 uit het openingsplan niet te vervroegen. Het OMT onderstreept het eerdere advies om na een versoepeling ten minste 2 à 3 weken af te wachten wat het effect van deze versoepeling is en te bezien of inderdaad aan de eisen voor de volgende versoepeling voldaan wordt.³⁷⁹

Op 22 mei vindt er op het Catshuis een strategiesessie plaats in het kader van de bestrijding van het coronavirus waar het loslaten van de anderhalve meter in het voortgezet onderwijs, het epidemiologisch beeld en de (middel)lange termijn op de agenda staan. Er wordt ook gesproken over het naar voren halen van stap 3 van het openingsplan.^{380 381 382}

Op 22 mei stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer over het loslaten in het voortgezet onderwijs van de regel om tussen leerlingen onderling 1,5 meter afstand te houden. Het OMT geeft in het advies aan dat het epidemiologisch beeld voldoende ruimte biedt om de anderhalve meter tussen leerlingen in het voortgezet onderwijs los te laten. Het is daarbij belangrijk dat gebruik wordt gemaakt van twee keer per week zelftesten. Het demissionair kabinet volgt dit advies en biedt de gelegenheid per 31 mei de anderhalve meter-afstandsmaatregel tussen leerlingen onderling in het voortgezet onderwijs te laten vervallen nu de zelftesten beschikbaar zijn en bevoorrad is aan scholen.³⁸³

24

Op 24 mei brengt het OMT het tweede deel van het advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 21 mei (OMT 114 - 55e OMT COVID-19). Het OMT onderschrijft het advies 'Transmissie na vaccinatie' van de Gezondheidsraad van 20 mei 2021. Hoewel het aantal studies, waar het advies op gebaseerd is, beperkt is en deze veelal indirect bewijs leveren, wijzen de resultaten erop dat vaccinatie ten minste gedeeltelijk bescherming biedt tegen transmissie van SARS-CoV-2. Met betrekking tot het DGC adviseert het OMT om het dringende quarantaineadvies voor reizigers uit hoogrisicogebieden te laten vervallen voor reizigers die volledig gevaccineerd zijn of die recent een SARS-CoV-2-infectie hebben doorgemaakt. Met betrekking tot toegangsbewijzen geeft het OMT aan dat alle voorgestelde vormen van een toegangsbewijs – een recent negatief testresultaat, een bewijs van vaccinatie of een doorgemaakte SARS-CoV-2-infectie – een gering restrisico kennen op besmetting met SARS-CoV-2. Het restrisico is acceptabel wanneer Nederland voldoet aan de epidemiologische eisen die voor een laagrisicoland gelden. In die situatie zouden zowel een bewijs van volledige vaccinatie als een herstelbewijs als toegangsbewijs geaccepteerd kunnen worden, naast een negatieve testuitslag. Bij de beoogde stap 4 van het openingsplan per 30 juni wordt 'terug naar niveau zorgelijk' vermeld; vanaf dat moment zijn de genoemde epidemiologische randvoorwaarden te verwachten om het volledige vaccinatie- en herstelbewijs als toegangsbewijs te accepteren, een en ander onder de aanname van doorgaande vaccinatie conform de planning.³⁸⁴

25

Op 25 mei vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).³⁸⁵

Op 25 mei vindt in de Eerste Kamer de plenaire behandeling plaats van de 'Tijdelijke wet coronatoegangsbewijzen' (kortweg 'testwet') en de 'Quarantaineplicht voor inreizigers uit hoogrisicogebieden' (kortweg 'quarantaineplicht'). De Eerste Kamer stemt in met beide coronawetsvoorstellen. Gezamenlijk met de behandeling van deze wetsvoorstellen vindt op deze dag een debat in de Eerste Kamer plaats over de verlenging van de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19.^{386 387 388 389}

Op 25 mei is de zitting voor het hoger beroep van de Stichting Viruswaarheid over vermeende misleidende vaccininformatie. Op 5 maart was de uitspraak van het kortgeding, waarin de vorderingen zijn afgewezen. Vervolgens is een hoger beroep ingesteld. De uitspraak hiervan is op **22 juni 2021**.³⁹⁰

Op 25 mei wordt in het DOC-19 onder andere gesproken over het testen van uitgaande reizigers. De vraag ligt voor over hoe om te gaan met de vergoeding van de test.³⁹¹

Op 25 mei worden met betrekking tot het *Digital COVID Certificate* (N.B. het *Digital Green Certificate* heet nu het *Digital COVID Certificate*, oftewel DCC) in het DOC-19 en de ACC-19 twee juridische stukken besproken: 1) de ministeriële regeling ten behoeve van gelijkstelling van vaccinatiebewijzen aan testbewijzen en 2) de spoedwet ten behoeve van verwerking van gegevens voor het uitgeven van vaccinatiebewijzen.³⁹²

Op 25 mei wordt er in de ACC-19 Actua ook aangegeven dat er structureel een BWO over het DCC wordt ingericht met de demissionair ministers van VWS, BZK, IenW, JenV, BZ en EZK.³⁹³

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Mei 26

Op 26 mei wordt er in het DOC-19 opnieuw gesproken over het testen van uitgaande reizigers. De keuze over het domein van testuitvoering (publiek, privaat, of een combinatie) ligt voor. Het voorstel is om in te zetten op twee sporen: commerciële capaciteit en GGD'en. ^{394 395}

Op 26 mei vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).³⁹⁶ Hierin wordt de planning m.b.t. het integraal naar voren halen van stap 3 wordt besproken.³⁹⁷

Op 26 mei stuurt demissionair minister Van Ark een brief aan de Tweede Kamer over ondersteuning van de zorg tijdens de COVID-19 crisis, herstel van zorgprofessionals en het inhalen van reguliere zorg. Hierin geeft ze aan dat er vanwege de verwachte hoge druk op de zorg in het najaar is besloten dat de COZO ook voor het najaar wordt opengesteld. Er is € 40 miljoen beschikbaar gesteld, waarbij het subsidieloket op een zo kort mogelijk termijn open zal gaan. Subsidie is mogelijk voor een periode van maximaal 6 maanden, binnen de periode van 1 juli 2021 tot en met 31 december 2021. In de brief worden ook de eerste gedachten beschreven over hoe de zorg toekomstbestendig en beter voorbereid op crisissituaties kan worden ingericht. ³⁹⁸

28

Op 28 mei vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).³⁹⁹

Op 28 mei geven demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge een persconferentie. Tijdens de persconferentie wordt uitgelegd hoe stap 3 van het openingsplan voor de samenleving eruit ziet. De minister-president geeft aan dat het demissionair kabinet het aandurft om de volgende stap uit het openingsplan – stap 3 – een paar dagen eerder te zetten, per 5 juni in plaats van 9 juni. Met deze stap verandert ‘gesloten tenzij’ in ‘open tenzij’. En in de vorige stappen lag de nadruk op activiteiten buiten, maar vanaf stap 3 is er ook binnen weer meer mogelijk. Volgens de minister-president *“betekent [stap 3] feitelijk dat er een einde komt aan de lockdown”*. Demissionair minister De Jonge meldt dat vandaag de 9 miljoenste prik is gezet. Er worden nu bijna 1 miljoen prikken per week gezet. Helaas werd deze week bekend dat er de komende tijd minder Janssen vaccins geleverd gaan worden, waardoor het erop lijkt dat er iets langer nodig is om iedereen de eerste prik te geven. Verder geeft de minister aan dat het digitaal coronacertificaat waarmee je binnen Europa kunt reizen per 1 juli wordt ingevoerd, maar waarschuwt dat reizen wel een risico blijft. Ook geeft demissionair minister-president Rutte aan dat het demissionair kabinet hoopt eind juni de stappen 4 en 5 gezamenlijk te zetten. ⁴⁰⁰

Op 28 mei stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer over de stand van zaken COVID-19. Hierin geeft de minister aan dat alle seinen op groen staan om de volgende stap te zetten van het openingsplan. Per 5 juni zet het demissionair kabinet stap 3. In de brief wordt vervolgens ingegaan op het OMT-advies, de sociaal maatschappelijke reflectie en de maatregelen; het openingsplan, Coronabewijzen, quarantaine, reizen, testen en traceren, verbetering digitale ondersteuning en vaccins; zorg voor patiënten in de keten; de bescherming van mensen met een kwetsbare gezondheid; andere onderwerpen, met schaarste en tekorten naalden, de toezegging van de minister-president t.a.v. gevangeniswezen, communicatie, arbeidsmarkt, het Caribisch deel van het Koninkrijk, internationale zaken, sport en de publicatie van Catshuisstukken. ⁴⁰¹

In de Kamerbrief meldt de minister ook dat hij, in nauw overleg met het RIVM, de GGD-en en GGD GHOR Nederland, het CBS heeft gevraagd om statistische analyses uit te voeren op de beschikbare Covid-19 data uit de GGD testlocaties. Met de nieuwe data zal meer inzicht ontstaan in de testbereidheid en testresultaten van groepen in de samenleving. ⁴⁰²

Op 28 mei wordt het vaccin van BioNTech/Pfizer tegen COVID-19 door het EMA positief beoordeeld voor gebruik bij kinderen vanaf 12 jaar oud. ⁴⁰³

31

Op 31 mei brengt het OMT advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 28 mei (OMT 115 - 56e OMT COVID-19). Met betrekking tot het nemen van stap 3 van het openingsplan geeft het OMT aan dat er, gezien de trend in de aantallen opnames, die samenhangt met het hoge vaccinatietempo, geen kentering wordt verwacht door de voorgenomen versoepelingen. Het OMT heeft op grond van deze trend geen reservering t.a.v. het voornemen van het demissionair kabinet om stap 3 in het openingsplan enkele dagen te vervroegen en te nemen per 5 juni. Met betrekking tot het onderwijs adviseert het OMT om de aanvullende maatregelen t.a.v. contactbeperking op dit moment niet los te laten. Daarnaast geeft het OMT aan dat de maatregelen in instellingen voor langdurige zorg op een aantal punten verder versoepeld kunnen worden gezien de stijgende vaccinatiegraad, en dalende infectiedruk in de gehele bevolking. Voor zelfstandig wonende ouderen kunnen naast de dagbesteding ook de buurthuizen en andere locaties waar ouderen elkaar ontmoeten heropend worden. Met betrekking tot vliegverboden stelt het OMT dat met de invoering van de verplichte quarantaine in combinatie met de eerder geadviseerde negatieve test voor vertrek naar Nederland de toegevoegde waarde van de huidige reisverboden voor een belangrijk deel vervalt, en adviseert dan ook de beëindiging daarvan. Met betrekking tot testen adviseert het OMT om bij een dalende COVID-19-incidentie en bij een steeds groter aandeel gevaccineerde personen en personen die de infectie hebben doorgemaakt in de populatie, de PCR de voorkeur verdient boven antigeensneltesten bij mensen die zich laten testen in de GGD-teststraat. Met betrekking tot de praktijktesten Fieldlab-evenementen adviseert het OMT om het toestaan van type II (binnen, ongeplaceerd) en type IV (buiten ongeplaceerd) evenementen onder bepaalde voorwaarden te laten plaatsvinden. Met betrekking tot ventilatie geeft het OMT aan dat de onderzoeksresultaten van de Fieldlab-evenementen en andere recente onderzoeksresultaten geen aanleiding geven om de ventilatieadviezen te herzien. Met betrekking tot rioolwater geeft het OMT aan dat rioolwatersurveillance een adequate, aanvullende indicator lijkt om te gebruiken voor inschaling vanaf een moment dat de infectiedruk is gedaald tot het niveau waakzaam. Met betrekking tot de inschalingssystematiek risiconiveaus adviseert het OMT om vooralsnog de grenswaarden voor de indicatoren incidentie en ziekenhuisopnames op het huidige niveau te handhaven, maar geeft wel aan dat de verwachting is dat er op korte termijn aanpassingen nodig zijn vanwege de snel stijgende vaccinatiegraad. Met betrekking tot vaccinatie na COVID-19 geeft het OMT aan dat bij personen die een SARS-CoV-2-infectie hebben doorgemaakt, volstaan kan worden met eenmalige mRNA-vaccinatie in plaats van twee keer vaccineren. ⁴⁰⁴

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

4. Juni 2021

01

Op 1 juni treedt de quarantaineplicht in werking. Vanaf 1 juni geldt voor alle reizigers uit landen met een zeer hoog COVID-19-risico een quarantaineplicht en een verplichte negatieve NAAT(PCR)-testuitslag.⁴⁰⁵ Ook moeten zij een quarantaineverklaring bij zich hebben. Reizigers uit landen waar zorgwekkende virusvarianten voorkomen, moeten daar bovenop bij vertrek een negatieve sneltest laten zien.^{406 407}

Op 1 juni treedt de Tijdelijke wet coronatoegangsbewijzen in werking. Met die wet word het mogelijk om beperkende maatregelen te versoepelen met de inzet van het coronatoegangsbewijs. Ook regelt de wet de inzet van de CoronaCheck-app.^{408 409}

Op 1 juni stuurt demissionair minister Van Ark antwoord op Kamervragen n.a.v. het bericht ‘De geheime coronadeals van Sywert van Lienden’ (De Volkskrant, 15 mei 2021).⁴¹⁰ Hierin wordt aangegeven dat alle serieuze aanbiedingen (leads) die VWS en het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH) bereikten door het LCH zo zorgvuldig mogelijk zijn bekeken en beoordeeld aan de hand van de criteria prijs, kwaliteit en leveringszekerheid. De aanbieding van Van Lienden van Stichting Hulptroepen Alliantie was daarop geen uitzondering.⁴¹¹

Op 1 juni stuurt demissionair minister Van Ark ook antwoord op Kamervragen n.a.v. het bericht ‘Ministerie betaalde zeker 13 miljoen extra voor mondkapjesdeal’ (De Volkskrant, 19 mei 2021).⁴¹² Hierin wijst de minister op de uitzonderlijke omstandigheden waarin er destijds gehandeld is, en deelt de minister met de Tweede Kamer de uiteindelijke overeenkomst tussen de Relief Goods Alliance B.V. (RGA) en het LCH. In de gesprekken tussen LCH en RGA is uiteindelijk overeengekomen om in totaal 40 miljoen mondkapjes in te kopen. Verder wordt aangegeven dat er vanuit het LCH ten behoeve van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) tot en met 25 mei 2021 bij in totaal drie leveranciers overeenkomsten/orders zijn gesloten met een totaalwaarde van meer dan 100 miljoen euro.⁴¹³

Op 1 juni wordt er in het DOC-19 door JenV een toelichting gegeven op het voorstel voor praktijkproeven met testen door religieuze organisaties. De voorzitter concludeert dat er weerstand is en constateert twee vragen: het doel van het onderzoek en of de resultaten t.a.v. de timing nog actueel en relevant zijn. Ook komt in het DOC-19 het verwerken van de resultaten van de Fieldlabs in het openingsplan aan bod. Op basis van de adviezen van het OMT is nader gekeken naar het openingsplan en de routekaart waarbij nu een maximale bezetting van 75% van de reguliere capaciteit wordt gehanteerd. Het voorstel is, op basis van de Fieldlab resultaten en het OMT advies, om vanaf stap 4 met toegangstesten een maximale bezetting van 100% van de reguliere capaciteit toe te staan. EZK geeft aan dat het OMT kritisch was t.a.v. de meerdaagse evenementen, hierop volgt naar verwachting nader advies. VWS geeft echter aan dat een nieuwe OMT-adviesaanvraag te lang duurt voor de sector. VWS noemt het verstandig meer duiding te vragen voor het einde van de week en advies te vragen over mitigerende maatregelen voor meerdaagse evenementen.⁴¹⁴

Op 1 juni vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19). Een van de punten in de MCC-19 is het bezoekersaantal tijdens het Europees Kampioenschap (EK) voetbal in de stadions. Dat aantal was 25% van het totaal aantal plaatsen. Er was gevraagd om 50%, en nu is er een compromis afgesproken voor 33%. Hierover wordt die dag ook in de media bericht.^{415 416 417}

02

Bij 2 juni is er in het logboek van PDC-19 opgenomen dat er bij de GGD-teststraten afschaling plaatsvindt omdat er minder vraag is naar testen. De capaciteit uit spoor 1 wordt dus afgeschaald of wellicht vanwege de vraag naar reistesten overgeheveld.⁴¹⁸

Op 2 juni brengt de Gezondheidsraad advies uit over de inzet van vaccins in de huidige fase van het COVID-19 vaccinatieprogramma. De Gezondheidsraad heeft bekeken met welke inzet van vaccins het vaccinatieprogramma zo snel en effectief mogelijk kan worden uitgevoerd. Het verdient de voorkeur mRNA-vaccins⁴¹⁹ (Moderna en BioNTech/Pfizer) in te zetten bij jongere groepen die gaan worden uitgenodigd voor de eerste prik. Groepen die via reguliere kanalen moeilijk te bereiken zijn⁴²⁰ voor de tweede prik kunnen juist wel meer baat hebben bij het Janssen-vaccin omdat ze dan met één prik beschermd zijn.⁴²¹

Op 2 juni brengt de Gezondheidsraad advies uit over de leeftijdsgrens voor het AstraZeneca-vaccin en over de tweede dosis AstraZeneca. De Gezondheidsraad heeft op 9 april 2021 geadviseerd om het AstraZeneca-vaccin in te zetten bij mensen van 60 jaar en ouder. De raad adviseerde ook om alle mensen die een eerste dosis van het AstraZeneca-vaccin hebben gehad, ook de tweede dosis AstraZeneca toe te dienen. De Gezondheidsraad heeft opnieuw gekeken naar de leeftijdsgrens en naar de tweede dosis. Omdat er geen wezenlijk nieuwe gegevens beschikbaar zijn over trombose in combinatie met trombocytopenie (*thrombosis with thrombocytopenia syndrome*, TTS) na de eerste prik, is er volgens de raad geen aanleiding om het eerdere advies over de leeftijdsgrens voor het AstraZeneca-vaccin te herzien. Ook adviseert de raad AstraZeneca in te blijven zetten bij mensen die al een eerste dosis van het vaccin hebben gehad.⁴²²

Op 2 juni krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de ontwikkelingen rondom het coronavirus, verzorgd door de directeur van het RIVM, de voorzitter van de Gezondheidsraad en de programmadirecteur vaccinatie COVID-19 van het RIVM.⁴²³ Onderwerpen zijn onder andere de sneltestlocaties en de verdeling daarvan over het land, de Indiase variant van het virus en hoe deze zomer wordt ingezet op het voorkomen van een mogelijke volgende golf van besmettingen.⁴²⁴

Op 2 juni informeert demissionair minister de Jonge de Tweede Kamer over het 115^e OMT-advies alsmede over de kabinetsreactie op het advies van het OMT. Per onderwerp wordt nader ingegaan op de wijze waarop het demissionair kabinet opvolging geeft aan het advies. Met betrekking tot het openingsplan wordt aangegeven dat het demissionair kabinet het advies ten aanzien van stap 3 als een bevestiging ziet dat dit per 5 juni verantwoord is.⁴²⁵

Op 2 juni vindt er een BWO over het DCC plaats. Dit is de eerste van een reeks bewindspersonenoverleggen over het DCC. Er wordt gesproken over de Nederlandse inzet bij de raadsaanbeveling 1457 en over het wel of niet gebruiken van het DCC bij bepaalde incidentieniveaus. Laag: <150, geen DCC, hoog: 150-500, wel een DCC, zeer hoog: >500, quarantaineplicht en testbewijs. Tijdens het overleg wordt een toelichting gegeven op de notitie van VWS met een voorstel voor de Nederlandse inzet ten aanzien van de herziening van Raadsaanbeveling 1475. Kortgezegd is de inzet op zoveel mogelijk een eenduidige lijn binnen de EU, ook als dit afwijkt van het OMT-advies. Daarnaast wordt ook gesproken over de operationalisatie van het DCC in de praktijk. Voor het testen van reizigers worden er gelijktijdig drie routes uitgewerkt, te weten testen via: 1) de reisbranche; 2) open-house route (commerciële partijen); en 3) GGD'en. Verder wordt gemeld dat er naast de digitale route ook wordt gewerkt aan een papieren uitgifte.^{426 427}

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juni 03

Op 3 juni vindt er een debat plaats in de Tweede Kamer over de ontwikkelingen rondom het coronavirus.⁴²⁸ De Kamerleden spreken onder meer over de versoepelingen die aangekondigd zijn tijdens de persconferentie van het demissionair kabinet op 28 mei. Ook stellen Kamerleden kritische vragen over de mondkapjesdeal van Sywert van Lienden. Volgens onderzoeksplatform *Follow the Money* heeft Van Lienden 9 miljoen euro verdiend aan de deal met VWS (zie het artikel van 31 mei 2021). Demissionair minister Van Ark geeft aan aanvullend onderzoek te willen instellen.^{429 430 431 432}

Op 3 juni informeren demissionair minister Van Nieuwenhuizen (IenW) en demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de mogelijkheden iedere Nederlandse reiziger gratis de gelegenheid te bieden om zich deze zomer te laten testen. Het demissionair kabinet zet bij de uitvoering in op drie sporen: 1) het vergoeden van testen die reizigers al hebben betaald (via de reisbranche), 2) het starten van een aanbesteding of Open House-constructie en 3) het benutten van de testcapaciteit van een aantal GGD'en.⁴³³

05

Op 5 juni wordt stap 3 van het openingsplan gezet. Onder voorwaarden gaat bijna alles open, waaronder restaurants, bioscopen en musea.⁴³⁴

Vanaf 5 juni is het mogelijk om met een testbewijs, via de CoronaCheck-app of op papier, toegang te krijgen tot culturele instellingen, horeca en sportwedstrijden met publiek. Door de inzet van het testbewijs kunnen organisatoren meer mensen toelaten.⁴³⁵

07

Op 7 juni brengt het RIVM advies uit over meerdaagse evenementen die plaatsvinden vanaf stap 4 van het openingsplan om als samenleving uit de coronacrisis te komen. Op verzoek gaat het RIVM in op onder welke voorwaarden vanaf juli en vanaf augustus meerdaagse evenementen toch op een zo veilig mogelijke manier zouden kunnen plaatsvinden. Er wordt geadviseerd dat mensen zich na 24 uur opnieuw laten testen. Hiervoor kan een gepersonaliseerde zelftest afgenomen ter plekke of een ingerichte teststraat een optie zijn.⁴³⁶

08

Op 8 juni wordt er in het DOC-19 gesproken over thuiswerken. SZW stelt dat er behoefte is aan perspectief voor thuiswerkers en stelt voor om thuiswerken in stappen af te schalen. Zo kunnen werkgevers zich voorbereiden op hybride werken, maar worden ov en kantoorruimtes niet overbelast. Er is behoefte aan een concrete norm. Vanuit BZK wordt erop gewezen dat de Rijksoverheid werkt aan de overgang naar hybride werken. VWS is het eens met het voorstel, maar vindt 50% wel een grote stap in één keer.⁴³⁷

Op 8 juni vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁴³⁸

Op 8 juni informeert demissionair minister Van Ark de Tweede Kamer over een onafhankelijk onderzoek dat zal worden uitgevoerd naar de inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen na de ophef over de overeenkomst met RGA. Het onderzoek richt zich op zowel de overeenkomst met RGA als op de inkoop van PBM tijdens de coronacrisis, welke keuzes daarin zijn gemaakt en waarom.⁴³⁹

Op 8 juni worden de veiligheidsregio's ingeschaald; 8 regio's worden ingeschaald in risiconiveau 'zeer ernstig', 11 regio's in 'ernstig' en de overige 6 in risiconiveau 'zorgelijk'.⁴⁴⁰

09

Op 9 juni krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de ontwikkelingen rondom het coronavirus, in het bijzonder over reizen en het DCC. De technische briefing wordt verzorgd door plaatsvervangend Directeur-Generaal COVID-19 van VWS, directeur Informatiebeleid / Chief Information Officer (CIO) van VWS, en programmadirecteur COVID-19 van IenW.⁴⁴¹

Op 9 juni brengt de Gezondheidsraad advies uit over vaccinatie van kinderen met een medisch risico en ringvaccinatie. Op basis van de beschikbare gegevens concludeert de Gezondheidsraad dat het BioNTech/Pfizer-vaccin voldoende werkzaam en voldoende veilig is voor gebruik bij kinderen vanaf 12 jaar. Specifiek voor kinderen met een medisch risico oordeelt de raad dat vaccinatie wenselijk is. Om kinderen vanaf 12 jaar uit risicogroepen te beschermen die om medische redenen niet zelf gevaccineerd kunnen worden, adviseert de Gezondheidsraad zogeheten ringvaccinatie. Dat wil zeggen dat alle huisgenoten vanaf 12 jaar gevaccineerd worden.⁴⁴²

Op 9 juni vindt er een Commissiedebat van de EU Gezondheidsraad plaats. Er worden onder andere vragen gesteld over het DCC. Demissionair minister De Jonge doet de toezegging om volgende week een brief te sturen over de kosten van het gratis testen van 350 miljoen en de positiebepaling van Nederland in de EU-Gezondheidsraad.⁴⁴³

10

Op 10 juni vindt er een BWO over het DCC plaats. Er wordt teruggeblikt op de technische briefing en het debat van 9 juni, inclusief Raadsaanbeveling 1475. Morgen wordt het voorstel voor het DCC besproken door het Comité van Permanente Vertegenwoordigers (Coreper) (onthouden, maar niet tegen), dinsdag door de EU-gezondheidsministers. De inzet voor dinsdag is om niet meer veel te doen aan het compromis, maar aan te grijpen om ingang te geven voor wijzigingen met betrekking tot een te lage drempelwaarde ten opzichte van snel toenemende vaccinatiëgraad; kortom inzet voor langere termijn; en daarnaast bilaterale afspraken te maken over geen DCC voor oranje landen.⁴⁴⁴

Op 10 juni wordt er in de ACC-19 onder andere gesproken over de voorwaarden voor evenementen. Er ligt onder andere een voorstel voor ten aanzien van meerdaagse evenementen. Op advies van het RIVM kunnen meerdaagse evenementen onder voorwaarden plaatsvinden vanaf vier weken na ingang van de versoepelingen in stap vier van het openingsplan. Er is nog geen besluit genomen over het laten gelden van een vierkante meternorm (en welke norm in dat geval). Een ander punt is het testen op meerdaagse evenementen. Dit wordt met de sector nog uitgewerkt. Vooralsnog geldt voor meerdaagse evenementen elke 24 uur testen. In de ACC-19 wordt er ook een update gegeven over de Kamerbrief over de endemische fase. [Ambtelijk VWS] geeft een toelichting. De Tweede Kamer lijkt graag te willen spreken over de thema's die zijn opgenomen in de presentatie. Het gaat daarbij onder andere om testen, vaccineren, eventuele maatregelen en de juridische grondslagen zoals de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19.^{445 446}

Op 10 juni gaat er een informatiecampagne van start gaat tegen desinformatie omtrent vaccineren. De minicampagne wordt gelanceerd om mensen bewust te maken dat er veel (informatie) rondom coronavaccinatie speelt. Onderdeel van de campagne is onder andere een aangescherpte 'Laat je informeren'-pagina op coronavaccinatie.nl met meer informatie over desinformatie.⁴⁴⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juni

11

Bij 11 juni is in het logboek van PDC-19 opgenomen dat er deze zomer wordt begonnen met een campagne onder groepen die nog niet goed worden bereikt (bv. arbeidsmigranten). Het kernidee is dat vaccins naar de mensen toe komen in plaats van andersom. Het idee hiervoor is om het Janssen-vaccin te gebruiken zodat ze in één keer zijn gevaccineerd.⁴⁴⁸

Op 11 juni wordt bekend dat het geneesmiddelenbewakingscomité PRAC van het EMA verder onderzoek gaat doen naar ontsteking van de hartspeer na coronavaccinatie. In april begon het comité met een onderzoek na meldingen uit Israël na het prikken met het Pfizer-vaccin. De meeste gevallen waren mild en gingen na een paar dagen over. Het betrof vooral mannen jonger dan dertig jaar. Ook in Europa zijn gevallen van myocarditis en pericarditis gemeld, vooral na het prikken met de vaccins van Pfizer/BioNTech. Maar er zijn ook bij de andere coronavaccins soortgelijke gevallen gemeld in Nederland en Europa.^{449 450}

Op 11 juni vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁴⁵¹

Op 11 juni stuurt demissionair minister Kaag (BZ) het fiche 'Mededeling EU-Strategie voor COVID-19 behandelingen' naar de Tweede Kamer. Met deze mededeling beoogt de Europese Commissie te komen tot een versterkte en strategische aanpak voor de ontwikkeling, productie en aankoop van veilige en doeltreffende COVID-19-behandelingen op EU-niveau.⁴⁵²

Op 11 juni stuurt demissionair minister Van Ark een brief aan de Tweede Kamer over de ontwikkelingen in de sport van het afgelopen half jaar en contouren van de toekomst van de sport in Nederland. In de brief geeft de minister onder andere inzicht in de gevolgen van corona voor de deelname aan sport. Ook benadrukt de minister dat corona ons heeft geleerd dat sport en bewegen juist onderdeel van een oplossing zijn.⁴⁵³

Op 11 juni reageren demissionair minister De Jonge en demissionair minister Van Nieuwenhuizen (IenW) op de aangenomen motie-Paternotte⁴⁵⁴ om vliegverboden te heroverwegen voor landen waar zorgwekkende varianten heersen zoals India. Er zal opnieuw een oordeel van het RIVM worden gevraagd over het al dan niet instellen van vliegverboden⁴⁵⁵. Daarnaast informeren de ministers de Tweede Kamer over het onderzoek en de geleerde lessen uit de pilotreizen. Met het onderzoek is in kaart gebracht of mensen de basismaatregelen en het testen quarantaineregime naleven in verschillende situaties tijdens hun vakantie en wat de drijfveren achter hun gedrag zijn. De uitkomsten van het onderzoek bieden praktische aanknopingspunten en aanbevelingen voor reisbranche en overheid die reizigers kunnen helpen om veiliger en verantwoord op vakantie te gaan.⁴⁵⁶

14

Op 14 juni vindt er in de Tweede Kamer een Rondetafelgesprek plaats met als onderwerp 'Expertsessie lange termijn vaccinatiestrategie COVID-19'. Het gesprek is georganiseerd in twee blokken: 1) nationaal en immunologisch; 2) internationaal. Er worden verschillende *position papers* behandeld.⁴⁵⁷

15

Op 15 juni vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁴⁵⁸

Op 15 juni ligt er in het DOC-19 een voorstel van OCW over het testbeleid in het onderwijs na de zomer. OCW stelt voor om niet meer preventief te testen na de zomer en om de verantwoordelijkheidsverdeling te verschuiven. OCW doet nu distributie, logistiek en communicatie en VWS de inkoop. OCW wil dat alles naar VWS gaat. Wat VWS betreft zou de verantwoordelijkheidsverdeling zo moeten blijven. VWS is ook van mening om na de zomer nog wel een paar weken preventief te testen om transmissie binnen scholen tegen te gaan.^{459 460}

Op 15 juni openen de aanvraagklokken voor de zorgbonus 2021. Om uitdrukking te geven aan de waardering van het demissionair kabinet voor de inzet van zorgprofessionals in de strijd tegen COVID-19 is voor 2021 € 720 miljoen ter beschikking gesteld voor bonussen aan zorgprofessionals.⁴⁶¹

16

Op 16 juni vindt er een BWO over het DCC plaats. Voor de implementatie van Raadsaanbeveling 1475⁴⁶² worden de volgende besluit/actiepunten opgesteld:

- uitzoeken voor hoeveel landen een oranje reisadvies geldt en hoe andere landen hier mee omgaan;
- uitwerken van de onderbouwing voor het 1-prik beleid, inclusief kosten-baten analyse, OMT-adviezen en kans dat variant mee wordt teruggebracht / rol die gevaccineerden spelen in transmissie;
- uitwerken van routes/klantreizen voor uitzonderingen/exoten;
- aandringen bij de Europese Commissie op een review van de aanbeveling > geel: geen maatregelen (toegenomen vaccinatiëgraad) en niet meer op basis van *positivity rates*;
- maken van bilaterale afspraken waarin punt van doorreisafspraken wordt meegenomen;
- uitzoeken wat bekend is bij EDCD etc voor een lijst van erkende vaccinatiebewijzen

Verder wordt in het overleg met betrekking tot het testen van reizigers gemeld dat er bijna 100 geïnteresseerde testaanbieders zijn, en dat de GGD 35.000 testen per dag gaat aanbieden.^{463 464}

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juni 17

Op 17 juni wordt er in de ACC-19 onder stand van zaken DCC gesproken over het testen van uitgaande reizigers. IenW presenteert een voorstel voor een Kamerbrief die onder andere ingaat op de uitgangspunten voor de reiziger en een effectieve uitvoering van het DCC vanaf 1 juli, evenals de kosten per test (respectievelijk EUR 64,25 voor PCR en EUR 19,25 voor antigeen) en verwachte maximale kosten (EUR 192 mln). Ook wordt er gesproken over inkomende reizigers.⁴⁶⁵

Op 17 juni geven de Gezondheidsraad en het OMT gezamenlijk advies over de COVID-19-vaccinatiestrategie voor de korte en middellange termijn. In de brief wordt aangegeven dat er vanwege ontbrekende kennis en de vele onzekerheden die momenteel nog bestaan nog geen wetenschappelijk gefundeerd advies gegeven kan worden met betrekking tot de vragen uit de adviesaanvraag (d.d. 4 juni jl). Over de vaccinatiestrategie op de middellange termijn volgt later een reactie.⁴⁶⁶

Op 17 juni is er een BWO over het testbeleid in het onderwijs na de zomer. Het standpunt van VWS is dat het goed zou zijn om preventief te testen voordat kinderen weer naar school komen na de zomervakantie. Dit is nu ook afgesproken. Dit wordt mogelijk breder ingezet (zelftesten huis-aan-huis bezorgen voor mensen die terugkomen van vakantie).⁴⁶⁷

18

Bij 18 juni wordt er in het logboek van PDC-19 verwezen naar de motie van Kamerleden Westerveld (GroenLinks) en Paternotte (D66) die de regering verzoekt om te onderzoeken op welke wijze zelftesten voor een toegangsbewijs kunnen worden gebruikt. Het gaat om een afweging tussen fraudegevoeligheid en privacy. Dit wordt in het buitenland ook nog niet gedaan. Het zou wel in lijn zijn met het OMT-advies om de geldigheidsduur van toegangstesten maar 24 uur te laten zijn. De betrouwbaarheid van een zelftest is echter lager. De conclusie is dat dit aan het OMT wordt voorgelegd (*zie het OMT-advies van 5 juli 2021*). Daarnaast wordt een marktverkenning gedaan. Dit zou iets voor de langere termijn zijn.⁴⁶⁸

Bij 18 juni is in het logboek van PDC-19 ook opgenomen dat het onderzoek over ademtesten, waarbij onderzocht wordt of dit in natuurlijke setting (in plaats van alleen labsetting) werkt, langer duurt omdat er onvoldoende samples zijn. Het wordt voorlopig dus niet in spoor 2a ('testen voor toegang') ingezet. De verificatie gaat wel verder.^{469 470}

Bij 18 juni is in het logboek van PDC-19 tevens opgenomen dat het juridisch proces is uitgewerkt om half augustus mogelijk de 1,5 meter-maatregel af te schaffen en dat dit traject wordt gestart. Omdat het middels een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) is, moet het o.a. langs de Raad van State (RvS).⁴⁷¹

Op 18 juni brengt het OMT advies uit n.a.v. de bijeenkomst op 10 juni (OMT 116 - 57e OMT COVID-19). In het advies wordt onder andere ingegaan op stap 4 in het openingsplan, toekomstscenario's, de 1,5 meter maatregel in het hoger onderwijs en vliegverboden.⁴⁷²

Op 18 juni vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁴⁷³

Op 18 juni geven demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge een persconferentie. Hierin leggen ze uit hoe stap 4 van het openingsplan voor de samenleving eruit ziet. De belangrijkste boodschap is dat het demissionair kabinet ook de volgende stap uit het openingsplan, stap 4, een paar dagen eerder durft te zetten en dat er zelfs meer kan dan eerder gedacht. Kijkend naar de cijfers en naar het laatste OMT-advies is dat volgens het demissionair kabinet verantwoord. Vanaf zaterdag 26 juni zijn er eigenlijk nog maar drie situaties mogelijk. Eén: alles wat op anderhalve meter kan, mag dan weer. Zonder beperkingen in de groeps grootte, zonder verplichte sluitingstijden, zonder een verbod op alcoholverkoop na een bepaalde tijd, binnen én buiten, en vooral ook: zonder advies over het aantal gasten thuis en zonder mondkapjesplicht in winkels en andere publiek toegankelijke ruimtes. Twee: daar waar de anderhalve meter onvermijdelijk niet altijd haalbaar is, blijft de mondkapjesplicht voorlopig gelden. Drie: iets organiseren of openstellen zonder de anderhalve meter regel in acht te nemen, kan voorlopig alleen onder voorwaarden, net als nu.⁴⁷⁴

Op 18 juni stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer over de stand van zaken COVID-19. De minister geeft aan dat het aanhoudend de goede kant op gaat met het terugdringen van het coronavirus in Nederland. De vaccinatieoperatie verloopt voorspoedig. Op basis van de huidige epidemiologische situatie en de snel toenemende vaccinatiegraad, verwacht het OMT (116e en 117e advies) bij het nemen van stap 4 in juni en juli geen toename van het aantal infecties of ziekenhuisopnames. Dit heeft het demissionair kabinet doen besluiten dat de volgende stap gezet kan worden uit het openingsplan én de stap uit te breiden. Stap 4 zal ingaan op 26 juni. Met het zetten van stap 4 gaat de samenleving verder open op anderhalve meter. Nu deze stap uit het openingsplan zal worden gezet, is het tijd om verder vooruit te kijken. Daarom bevat de brief naast de gebruikelijke informatie over de stand van zaken op de verscheidene terreinen, ook een passage over wat te doen staat in de nu aangebroken overgangsfase, op weg naar de endemische fase.⁴⁷⁵

Daarnaast geeft de minister in de Kamerbrief aan dat per 1 juli het inreisbeleid wordt aangepast. Reizigers uit hoog-risicogebieden mogen om aan hun testverplichting te voldoen naast een NAAT-test ook een antigeentest tonen en voor reizigers uit de EU geldt een uitzondering op de testverplichting wanneer zij in het bezit zijn van een vaccinatie- of herstelbewijs. Daarnaast worden gevaccineerden uitgezonderd van het EU-inreisverbod.⁴⁷⁶

Op 18 juni schrijven demissionair minister Van Nieuwenhuizen (IenW) en demissionair minister De Jonge aan de Tweede Kamer dat reizigers die in juli of augustus vanuit Nederland naar het buitenland reizen zich gratis kunnen laten testen.^{477 478}

Op 18 juni deelt demissionair minister Van Ark de onderzoeksopdracht voor het aanvullend onderzoek naar de inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen met de Tweede Kamer. Dit onderzoek wordt gedaan door Deloitte Forensic & Dispute Services B.V. Ook stuurt zij het resultaat van eerder onderzoek naar de overeenkomst met RGA mee. Er zijn *“geen indicaties verkregen dat zich mogelijk integriteitschendingen hebben voorgedaan in relatie tot de door LCH geplaatste orders bij RGA.”*⁴⁷⁹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juni 21

Bij 21 juni wordt in het logboek van PDC-19 verwezen naar de verlenging van de Twm, en de wens van Sint Eustatius dat de avondklok mogelijkheid gehandhaafd blijft. Vanuit VWS wordt gewezen op de gevoeligheid van het instrument en de wens van de Kamer om het instrument zo snel mogelijk uit de toolbox te halen wanneer mogelijk. Volgens WJZ zijn er geen gegronde redenen om het instrument te behouden. De verwachting is dat het verlengen van (onderdelen van) de Twm ook nog zal leiden tot debat in de Eerste Kamer voor de zomer.^{480 481}

Op 21 juni stuurt demissionair minister Van Ark de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport een reactie op het NOS bericht: 'Adviescommissie: zorg heeft asielzoekers nodig voor vervullen vacatures'⁴⁸². In het NOS bericht wordt ingegaan op de inzet van buitenlandse zorgverleners in de corona-pandemie en dat het deze zorgverleners amper lukt om hun beroep uit te oefenen in Nederland. De minister geeft aan verheugd te zijn dat ook buitenlands gediplomeerde zorgverleners hun steentje willen bijdragen en dat ze zich ervoor inzet dat de buitenlands gediplomeerden die in de zorg aan de slag willen snel een passende plek vinden.⁴⁸³

Op 21 juni vindt er een BWO over het DCC plaats. Er wordt aangegeven dat er 50 aanbieders zijn ingeschreven voor testen voor reizigers. Er wordt nu een check gedaan of deze voldoen aan de voorwaarden. De scan-app voor vervoerders is in basisversie opgeleverd door VWS.^{484 485}

Op 21 juni meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) dat het een eerste statistische analyse van de GGD-testdata heeft uitgevoerd. Het CBS heeft de analyse uitgevoerd op verzoek van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en in nauw overleg met het RIVM, de GGD'en en GGD GHOR Nederland. De geanalyseerde testdata komen uit CoronIT, het registratiesysteem voor het testen op COVID-19 waarin alle GGD'en samenwerken. Het CBS heeft de testdata verrijkt met gegevens over onder andere type huishouden, huishoudensinkomen, onderwijsniveau, bedrijfstak, arbeidspositie, stedelijkheid, voertuigbezit, op basis van de situatie in 2020. Uit de GGD-data blijkt dat tussen 1 augustus 2020 en medio april 2021 er 11,3 miljoen testen op het coronavirus zijn afgenomen bij zo'n 6,7 miljoen inwoners van Nederland. Het betekent dat 38 procent van de Nederlandse bevolking zich in deze periode bij de GGD'en ten minste één keer heeft laten testen.⁴⁸⁶

22

Op 22 juni wordt in het BTC-beeld aangegeven dat de Gezondheidsraad en het OMT op 17 juni in een eerste reactie hebben laten weten dat het vraagstuk over boostervaccinatie nog vele onzekerheden kent, waaronder de mate en duur van immuniteit na een complete vaccinatie, en daarbij de verschillen tussen gezonden en ouderen of kwetsbaren. Los van deze huidige onzekerheden, geven de Gezondheidsraad en het OMT aan dat het aannemelijk is dat er op enig moment een boostervaccinatie - of vaccinatie met een aangepast SARS-CoV-2-vaccin - aan de orde is. Vervolgadvies over een mogelijk boostervaccin wordt de komende tijd (gefaseerd) verwacht, gebaseerd op nieuwe kennis en wetenschappelijke inzichten.⁴⁸⁷

Daarnaast wordt in het BTC-beeld vermeld dat er wordt gekeken naar brede inzet van zelftesten voor elke Nederlander in de zomer. Hiervoor worden verschillende scenario's uitgewerkt.⁴⁸⁸

Op 22 juni wordt er in het DOC-19 gesproken over de scenario's voor de overgangsfase van epidemie naar endemie. Het Directoraat-Generaal Samenleving en COVID-19 (DGSC-19) geeft een toelichting op het stuk en de scenario's. Het DOC-19 heeft opdracht gegeven om met een interdepartementale werkgroep scenario's uit te werken. VWS neemt vanaf heden het voortouw in de uitwerking in het beleid.⁴⁸⁹

Op 22 juni publiceert het Gerechtshof Den Haag het arrest in de zaak van Stichting Viruswaarheid. De hof oordeelt dat geen van de grieven slaagt; de vorderingen van de Stichting zijn niet toewijsbaar.⁴⁹⁰

Op 22 juni wordt in het kernpunten alert-overleg door VWS gemeld dat gewerkt wordt aan Nederland op groen krijgen in de kleurcodering van het ECDC; toegangstesten worden toegevoegd aan het totaal aantal afgenomen testen, dat gebeurt tot op heden nog niet.⁴⁹¹

Op 22 juni vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁴⁹²

Op 22 juni krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. De technische briefing wordt verzorgd door de directeur van het RIVM, plaatsvervangend DG COVID-19 van VWS en directeur Informatiebeleid / CIO van VWS.⁴⁹³

24

Op 24 juni zijn, naast testbewijzen, ook vaccinatiebewijzen beschikbaar in de CoronaCheck-app. Daarmee kunnen mensen na volledige vaccinatie, net na als een negatieve test, toegang krijgen tot evenementen en andere plekken waar coronatoegangsbewijzen worden gevraagd.⁴⁹⁴

In het mediabeeld van 24 juni komt naar voren dat er veel belangstelling is voor het Janssen-vaccin. Gisteren zijn er in totaal 80.000 afspraken gemaakt voor het Janssen-vaccin. In de ochtend was de telefoonlijn overbelast, maar in de middag konden mensen gewoon een afspraak maken.^{495 496}

25

Bij 25 juni is in het logboek van PDC-19 opgenomen dat er een nieuw traject komt met betrekking tot de routekaart en inschalingssystematiek. Er ligt een plan van aanpak hiertoe dat komende week in de DOC/ACC-19 zal liggen. Daarin wordt ook beschreven hoe andere departementen worden meegenomen in dit proces. In september wordt de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.⁴⁹⁷

Op 25 juni en 26 juni doen zich ICT-problemen voor bij testen voor toegang. Op 25 juni vindt er een aanval plaats op de server van het aanmeldportaal van SON. Door deze ICT-problemen krijgen mensen geen of laat hun testuitslag. Dit leidt tot problemen bij de toegang tot evenementen of locaties. De helpdesken VWS en SON spreken elkaar veel tegen en wijzen naar elkaar. Op 26 juni is er een tweede storing of hack. Consumenten die een test hebben geboekt worden gebeld door een Amerikaans callcentrum. Het is het eerste weekend waarop op grote schaal met coronatoegangsbewijzen wordt gewerkt. Sommige organisatoren kiezen ervoor om op zoek te gaan naar oplossingen, zoals het gebruik van zelftesten. Het ministerie van VWS en SON starten samen met externe partijen met het onderzoeken van de oorzaak en de gevolgen van de aanval op de servers. Ook wordt onderzocht of de veiligheid op enig moment in het geding is geweest omdat er mensen zijn toegelaten op basis van een ten onrechte verkregen coronatoegangsbewijs. SON doet aangifte van de hack.^{498 499 500}

26

Op 26 juni wordt stap 4 in het openingsplan gezet. Vanaf 26 juni zijn alle deuren open, waarbij anderhalve meter afstand de allesbepalende norm blijft. Daar waar anderhalve meter niet lukt, zoals in het openbaar vervoer, in het voortgezet onderwijs of bij evenementen en festivals, geldt de mondkapjesplicht of kun je alleen naar binnen met een coronatoegangsbewijs.⁵⁰¹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juni 29

Bij 29 juni is er in het logboek van PDC-19 opgenomen dat er nog geen beslissing is genomen over meerdaagse evenementen. Er liggen vier opties voor: 1) op locatie een teststraat inrichten, wat *“erg duur”* is; 2) gebruik maken van een gepersonaliseerde zelftest en dit koppelen aan de app, wat *“technisch moeilijk”* is; 3) vragen of mensen een testcassette laten zien, wat *“juridisch niet mogelijk”* is; 4) werken met zelftesten, wat *“veel verantwoordelijkheid”* vraagt van de bezoeker en *“weinig controle”* biedt. Er wordt geconcludeerd dat geen van de opties dus ideaal is.⁵⁰²

Op 29 juni wordt er in het DOC-19 gesproken over de aanpak voor het traject ter voorbereiding op de overgangsfase van epidemie naar endemie en de aanpak voor het najaar. VWS licht het procesvoorstel toe voor de komende maanden. VWS gaat dit samen met andere departementen doen.⁵⁰³

Op 29 juni wordt in het DOC-19 ook gesproken over meerdaagse evenementen vanaf 24 juli. Er worden vier opties uitgewerkt. EZK geeft aan dat optie 3 juridisch niet haalbaar is, en dat optie 2 door SON niet uitvoerbaar is. De mogelijkheden voor meerdaagse evenementen zijn daarmee teruggebracht tot twee opties. De voorzitter constateert veel opmerkingen over proportionaliteit en pragmatisme, evenals veel opmerkingen over zelftesten en testbereidheid, zeker gedurende het festival. Het onderwerp zal 30 juni terugkomen in het BWO.^{504 505}

Op 29 juni worden de veiligheidsregio's opnieuw ingeschaald. Op basis van het aantal gemelde ziekenhuisopnames zouden twee regio's zijn ingeschaald in risiconiveau 2 'Zorgelijk'. Dit komt echter door een aantal na-meldingen. Daarom zijn deze regio's ingeschaald in risiconiveau 1 'Waakzaam'. Dit niveau geeft de ernst van de situatie in deze regio's beter weer.⁵⁰⁶

Op 29 juni wordt in het BTC-beeld aangegeven dat het advies van de Gezondheidsraad over het vaccineren van jongeren van 12 tot en met 17 jaar zonder medisch risico vandaag wordt gepubliceerd. Ook wordt in het beeld gemeld dat jongeren vanaf 12 jaar met een medisch risico sinds vorige week worden uitgenodigd voor een coronavaccinatie. Zij ontvangen de uitnodiging van de huisarts. De jongeren die nu worden uitgenodigd voor een coronavaccinatie zijn de 12 tot en met 17-jarigen die jaarlijks worden uitgenodigd voor de grieprik of jongeren met het syndroom van Down.⁵⁰⁷

Op 29 juni brengt de Gezondheidsraad advies uit over vaccinatie van adolescenten tegen COVID-19. De Gezondheidsraad heeft zich op verzoek van demissionair minister de Jonge gebogen over de wenselijkheid van vaccinatie vanaf 12 jaar. Alles overziend adviseert de Gezondheidsraad om het BioNTech/Pfizer-vaccin beschikbaar te stellen voor alle 12- tot en met 17-jarigen die er gebruik van willen maken.⁵⁰⁸

Op 29 juni stuurt demissionair minister De Jonge een brief naar de Tweede Kamer waarin hij informeert over een uitvoeringsaspect van de implementatie van de Wet 'Verplichte quarantaine voor inreizigers uit zeer hoog risicogebieden' en over het verzoek van het Kamerlid Kuiken (PvdA) inzake het verlengen van de regeling persoonlijke beschermingsmiddelen voor mantelzorgers en persoonsgebonden budget (PGB) gefinancierde zorgmedewerkers. De minister laat weten dat de digitale quarantaineverklaring op 1 juli nog niet gereed blijkt te zijn. De reden voor deze vertraging is dat uit recent klantonderzoek is gebleken dat de gekozen optie, waarin de reizigers een digitale quarantaineverklaring kunnen invullen en kunnen opslaan op hun eigen apparaat (telefoon of computer), nog niet voldoende werkbaar is. De digitale quarantaineverklaring zal uiterlijk in de tweede helft van juli gereed zijn. Daarnaast meldt de minister dat de regeling die mantelzorgers en PGB gefinancierde zorgverleners voorziet van mond-neusmaskers wordt voortgezet tot 1 september onder de bestaande voorwaarden.⁵⁰⁹

Op 29 juni vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁵¹⁰

Op 29 juni wordt er in het DOC-19 in het kader van de daling van het percentage positieve testen aangegeven dat de daling nog niet wordt beïnvloed door het toegangstesten, maar dat men bezig is om het testvolume van SON toe te voegen aan het totaal. Deze toevoeging verandert de ECDC inschaling.⁵¹¹

Op 29 juni ligt ook het concept verlengingsbesluit Twm voor in het DOC-19. Er is nadere besluitvorming nodig om het koninklijk besluit (KB) tijdig gepubliceerd te krijgen voor verlenging van de Twm. Verlenging van de Twm met de maximale termijn van drie maanden wordt noodzakelijk geacht omdat uit het 116e en 117e OMT advies blijkt dat vanaf 1 september nog sprake is van een directe dreiging van de epidemie van het virus. In het besluit wordt per maatregel gemotiveerd waarom het wel of niet nodig is. Het KB strekt ertoe de Twm te verlengen, met uitzondering van: 1) de grondslag voor de avondklok en de bepalingen die hiernaar verwijzen; deze grondslag wordt in de nabije toekomst niet noodzakelijk geacht; 2) de grondslag om regels te kunnen stellen (bij ministeriële regeling) over de soort informatie die de burgemeester aan de minister van VWS verstrekt en de wijze waarop deze informatie wordt verzameld en verstrekt. De verplichting van de burgemeester, om gegevens en inlichtingen te verstrekken, blijft wél staan in de Twm.^{512 513}

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juni 30

Op 30 juni vindt er een BWO over het DCC plaats. Met betrekking tot de CoronaCheck-app wordt gemeld dat de eerste testaanbieder vannacht is aangesloten. Met betrekking tot vaccinatiebewijzen derdelanders wordt gemeld dat demissionair kabinet het voornemen heeft om deze groep per 1 juli uit te zonderen van het Europees inreisverbod. Met betrekking tot testen voor reizigers wordt gemeld dat er in totaal 38 aanbieders zijn, en dat de afsprakenportaal vanochtend in productie is gegaan. Wat betreft capaciteit wordt ingeschat dat dit de komende dagen ruim voldoende zal zijn. De scan-app voor vervoerders is klaar en komt vandaag in definitieve vorm beschikbaar. Verder wordt gemeld dat er op dit moment geen meerwaarde is voor de inzet van mobiele teams, en dat er vanuit VWS een notitie wordt voorbereid om de inzet te beëindigen. ^{514 515}

Op 30 juni stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer waarin hij informeert over het beschikbaar stellen van de COVID-19-vaccinatie aan jongeren vanaf 12 jaar. Hij meldt dat de Gezondheidsraad de verschillende afwegingen en invalshoeken zorgvuldig heeft gewogen en op basis hiervan met een positief advies komt over het vaccineren van jongeren vanaf 12 jaar met het BioNTech/Pfizer-vaccin. De minister neemt dit advies over. ⁵¹⁶

Op 30 juni informeert demissionair minister Van Nieuwenhuizen (IenW) mede namens minister De Jonge de Tweede Kamer over de uitvoering van de vergoeding van testen voor reizigers naar het buitenland. De eerste testaanbieder is aangesloten en vandaag kunnen reizigers die naar het buitenland gaan een afspraak plannen voor een gratis coronatest, die vanaf 1 juli kan worden afgenomen. De GGD-en hebben hun capaciteit ook voor deze teststroom opengesteld. Het was een grote uitdaging om in zeer korte tijd testaanbieders te contracteren die voldoen aan de vereisten op het gebied van privacy en techniek. Ook was het voor de gecontracteerde testaanbieders een uitdaging om de juiste aansluiting op alle technische en digitale systemen, waaronder de CoronaCheckApp, rond te krijgen. Bovendien moet er aan hoge eisen voor onder andere de bescherming van persoonsgegevens worden voldaan. Dit leidt ertoe dat de technische aansluiting van de testaanbieders stap voor stap tot stand komt. ⁵¹⁷

Eind juni wordt er door PDC-19 een nota opgesteld over zelftesten naar huishoudens naar aanleiding van het verzoek van demissionair minister de Jonge om de mogelijkheden te onderzoeken om zelftesten aan huishoudens beschikbaar te stellen. Dit als aanvulling op de bredere communicatiecampagne rondom risico's die kunnen spelen als men na de vakantie weer teruggaat naar school of werk en de bijdrage van zelftesten bij het verkleinen van deze risico's. De minister wil mensen als een vorm van dijkbewaking zelftesten geven. Hiermee wil de minister mensen bewust maken van de risico's van de zomerperiode en het belang van zelftesten benadrukken als de zomerperiode afloopt en mensen 'terug in de samenleving' gaan. Een brief in combinatie met het beschikbaar stellen van de testen kan dit extra benadrukken en mensen extra aansporen om zichzelf te testen. In de nota zijn verschillende opties uitgewerkt. ⁵¹⁸

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

5. Juli 2021

01

Op 1 juli treedt de verordening 2021/953 voor het DCC⁵¹⁹ in werking. EU-burgers en -ingezetenen kunnen nu hun DCC in de hele EU aanvragen en laten controleren. Het DCC is het digitale bewijs dat iemand: tegen COVID-19 is ingeënt, of; negatief op corona is getest, of; van COVID-19 is hersteld. ⁵²⁰

Vanaf 1 juli is de CoronaCheck-app te gebruiken om te reizen in EU-landen met het DCC. Vanaf deze datum is het mogelijk om een internationaal bewijs aan te maken in de CoronaCheck-app. Aansluiting van meer nieuwe testaanbieders bij www.testenvoorjereis.nl is gaande. Tevens is vandaag een helpdesk van start gegaan waar vervoerders terecht kunnen met technische vragen over de app. Sinds vandaag is ook het webportaal voor alle partijen die betrokken zijn bij het vaccineren operationeel. Hiermee kunnen vaccinatiezetteres een DCC op papier genereren voor mensen wiens gegevens niet (correct) door CoronaCheck gevonden worden. ^{521 522}

Op 1 juli stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer over de voorgenomen regelgeving op het terrein van COVID-19 en bijbehorende planning. Het gaat onder andere om aanpassingen die nodig zijn als besloten wordt de anderhalve meter los te laten en voorwaarden waaronder het mogelijk wordt meerdaagse evenementen te organiseren. ⁵²³

Op 1 juli wordt in de ACC-19 een toelichting gegeven op het procesvoorstel voor de overgangsfase van epidemie naar endemie. Het betreft een integrale aanpak waarbij door middel van diverse interdepartementale bijeenkomsten naar een nieuwe strategie zal worden toegewerkt. Uitgangspunt is om met de zogenaamde dijkbewaking⁵²⁴ zo lang mogelijk zonder maatregelen de samenleving open te houden. Daarbij wordt ook in kaart gebracht wat de ziekenhuizen precies aan kunnen en tegen welke kosten. ⁵²⁵

05

Bij 5 juli is er in het logboek van PDC-19 opgenomen dat er wordt afgeschaald en gestopt met wegcontroles bij automobilisten en treinen. De omringende landen hebben kleurcode geel of groen, dus *“de noodzaak is weg”*. ⁵²⁶

Op 5 juli brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de bijeenkomst op 2 juli (OMT 118 - 59e OMT COVID-19). Het OMT geeft advies over de aanpak bij opleving van het virus, het loslaten van de anderhalve meter, resterende maatregelen, thuisblijf en testbeleid 0-12 jarigen, inschaling en herbeoordeling grenswaarden, en zelftesten voor toegang. Afsluitend vraagt het OMT nadrukkelijk aandacht voor het juridische spanningsveld voor de werkgever rondom werknemers die zich niet willen laten vaccineren tegen COVID-19. ⁵²⁷

Op 5 juli brengt de Gezondheidsraad advies uit over heterologe vaccinatie⁵²⁸. In het advies stelt de Gezondheidsraad dat er geen bezwaar is om mensen die een eerste vaccinatie met het COVID-19-vaccin van AstraZeneca hebben gekregen, als tweede dosis het vaccin van BioNTech/Pfizer te geven. De raad baseert zich hierbij op recent gepubliceerd onderzoek, dat laat zien dat deze combinatie een hoog antistofniveau oplevert. Afgelopen week zijn de resultaten gepubliceerd van een gerandomiseerde trial, waarbij onderzoek is gedaan naar de immunrespons bij het combineren van verschillende vaccins. Op grond van de resultaten wordt een goede bescherming verwacht tegen infectie en ziekte; wat in praktijk de effecten zijn van heterologe vaccinatie op bescherming tegen ziekenhuisopname of sterfte is nog niet bekend. ⁵²⁹

Op 5 juli sturen demissionair staatssecretaris Blokhuis en demissionair minister Van Engelshoven (OCW) een brief aan de Tweede Kamer over herstel en perspectief voor de jeugd, waarin erkenning wordt gegeven aan de gevolgen van de COVID-19-crisis op de leefwereld van jongeren, wordt laten zien wat al in gang is gezet om die gevolgen te beperken en wordt een beeld gegeven van de opgaven die nog in het vooruitschiet liggen, in de vorm van een agenda voor een volgend kabinet. ⁵³⁰

06

Op 6 juli wordt er een eerste duiding van de vaccinatiegraad opgesteld. Er is een signaal dat de vaccinatiegraad in de leeftijdsgroep 18-35 jaar achter blijft. De data tot en met 1 juli laten zien dat het percentage voor eerste vaccinatie inclusief afspraken rond de 60% ligt. Er zijn afspraken gemaakt over het delen van data en het initiëren van interventies op basis van de reguliere rollen en verantwoordelijkheden. ⁵³¹

Op 6 juli wordt bekend gemaakt dat demissionair minister De Jonge mensen de gelegenheid biedt om na een eerste keer AstraZeneca daarna een vaccin BioNTech/Pfizer te krijgen. De Gezondheidsraad gaf gisteren einde dag groen licht om deze vaccins te kunnen combineren, het zogenoemde heteroloog vaccineren. Voor mensen die de komende dagen een tweede prik AstraZeneca gepland hebben, blijft het advies die te nemen omdat ze dan het snelst optimaal beschermd zijn. ⁵³²

Op 6 juli vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19). ⁵³³

Op 6 juli stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer over maatregelen in verband met COVID-19 waarin de minister wijst op een stijging in het aantal besmettingen die de afgelopen dagen te zien is: van 569 positieve testen op 28 juni, naar 2253 op 6 juli. Om te voorkomen dat er na de vakantieperiode een verdere stijging is te zien van het aantal besmettingen, verzoekt het demissionair kabinet iedereen die na de vakantie weer aan het werk of naar school gaat om zich te laten testen. Om dit te stimuleren worden er zelftesten uitgedeeld op vliegvelden. Alle jongeren kunnen zich ook zonder klachten laten testen bij de GGD na hun vakantie. Ook worden de middelbare scholieren en studenten in het mbo, ho en wo opgeroepen om zelftesten af te nemen aan het begin van het schooljaar. Om het belang van testen te benadrukken zullen alle Nederlanders in augustus een brief ontvangen hierover, en de mogelijkheid krijgen om zelftesten gratis te bestellen. ⁵³⁴

Gelet op de veranderde epidemiologische situatie, met een snel toenemend aantal besmettingen, heeft de minister besloten een wachttijd in te voeren voor het afgeven van vaccinatiebewijzen van 14 dagen nadat de volledige vaccinatie is afgerond. Dit geldt zowel voor coronatoegangsbewijzen als voor inreizen met een DCC. Hoewel de prognose voor het najaar gegeven de vaccinatiegraad niet ongunstig is, is een eventuele piek in de zorg in het najaar niet uit te sluiten. Het demissionair kabinet werkt daarom een dijkbewakingsysteem uit om ook in het najaar waakzaam en voorbereid te blijven. ⁵³⁵

Op 6 juli krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de vaccinatie van adolescenten tegen COVID-19. De technische briefing wordt verzorgd door de voorzitter van de Gezondheidsraad. ⁵³⁶

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juli 07

Op 7 juli vindt er in de Tweede Kamer een notaoverleg plaats over de ontwikkelingen rondom het COVID-19-virus. Hierin meldt demissionair minister De Jonge dat hij het OMT heeft gevraagd om een spoedadvies uit te brengen. Hij heeft het OMT gevraagd of het tempo waarin het aantal besmettingen de afgelopen dagen toeneemt reden is tot zorg en of dit een aanleiding is om specifieke maatregelen te nemen.^{537 538}

Op 7 juli krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. De technische briefing wordt verzorgd door Jaap van Dissel, directeur van het Centrum voor Infectieziektebestrijding van het RIVM.⁵³⁹

Op 7 juli brengt de Gezondheidsraad advies uit over verantwoorde inzet van apps voor publieke gezondheid. De Tijdelijke wet notificatieapplicatie COVID-19, die onderdeel uitmaakt van de Wet publieke gezondheid (Wpg), vormt de wettelijke grondslag voor het (vrijwillig) gebruik van CoronaMelder. Tijdens de behandeling van de wet in de Eerste Kamer werd aandacht gevraagd voor een afwegingskader met criteria om de kwaliteit te beoordelen van gezondheidsapps. Naar aanleiding daarvan heeft demissionair minister De Jonge de Gezondheidsraad om advies gevraagd. Om de betrouwbaarheid, veiligheid en toegankelijkheid te beoordelen van apps die zij wil inzetten, kan de overheid gebruikmaken van bestaande ethisch-juridische kaders. Om risico's te minimaliseren heeft de Gezondheidsraad enkele criteria uit bestaande beoordelingskaders nader gespecificeerd.⁵⁴⁰

Op 7 juli is er een wetgevingsoverleg COVID-19. De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft overleg met demissionair minister De Jonge over wijziging van de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19. Het gaat over de verlenging van de maatregelen.^{541 542 543}

09

Op 9 juli vindt de eerste interdepartementale SG/DG- en directeursessie plaats over de aanpak richting najaar in geval van eventuele oplevingen van COVID-19. Om te komen tot een passende aanpak van eventuele oplevingen van COVID-19 in de tweede helft van de zomer en/of het najaar worden de komende tijd een aantal sessies georganiseerd ten behoeve van de herziening van de huidige aanpak. Verschillende experts (o.a. OMT/SCP/CPB/RIVM Gedragsunit) nemen hieraan deel. Ook zijn Veiligheidsregio's en gemeenten betrokken bij deze sessies. Het doel van deze sessie is het delen en ophalen van kennis mede op basis van presentaties vanuit diverse invalshoeken en inventarisatie van de eerste ideeën. Deze zomer dient aanpak voor het najaar herzien te worden om voorbereid te zijn op een mogelijke opleving van het virus in het najaar/winterperiode. Tot nu toe wordt daarvoor de routekaart met bijhorende indicatoren gehanteerd alsook het openingsplan wat gebaseerd is op de routekaart. Met de oplopende beschermingsgraad als gevolg van vaccinaties en de opbouw van antistoffen dienen de inschalingsindicatoren alsook de te treffen maatregelen bij een eventuele opleving herzien te worden.^{544 545 546}

Van 9 juli tot 9 augustus 2021 is het demissionair kabinet formeel met reces. Voor wat betreft de COVID-19-pandemie komen de meest betrokken ministers echter gewoon bij elkaar. Onder normale omstandigheden overleggen zij twee keer per week: iedere maandag een fysiek overleg, waarbij na afloop een korte toelichting aan de media wordt gegeven. Op de woensdag spreken de bewindspersonen elkaar telefonisch. Wanneer de situatie daarom vraagt, en besluitvorming nodig is, dan wordt een MCC-19 bijeengeroepen. Vanaf 9 augustus wordt het normale vergaderritme weer opgepakt. Dan komt het demissionair kabinet weer meerdere keren per week bij elkaar om over de pandemie te praten. Tijdens de eerste ministerraad na het reces, op vrijdag 13 augustus, wordt het hele pakket maatregelen opnieuw gewogen op basis van de actuele informatie.⁵⁴⁷

Op 9 juli brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de bijeenkomst op 8 juli (OMT 119 - 60e OMT COVID-19). Het OMT brengt advies uit ten aanzien van een bijgestelde prognose en aanvullende maatregelen. Het OMT adviseert om zo spoedig mogelijk, maar liefst al voor komend weekend, aanvullende maatregelen te nemen om de verspreiding vanuit de geïdentificeerde hotspots te beperken. Concreet adviseert het OMT om feesten en samenscholing in de nachtclubs, feestgelegenheden, studentenverenigingen en discotheken tot een nader vast te stellen tijdstip te sluiten, en wat betreft de horeca een stap terug te gaan. Bij gevolg adviseert het OMT om het testen voor toegang voor deze gelegenheden voorlopig stil te leggen. Het OMT adviseert de jongeren op te roepen zich te laten testen bij elke klacht, hoe gering ook, en in geval een positieve testuitslag ook de aanwijzingen van de GGD nauwkeurig op te volgen en in isolatie te gaan. Om te zorgen dat de verspreiding niet overspringt en vervolgens plaatsvindt in de overige horeca (cafés, bars, kroegen; de zogenaamde 'natte' horeca) dienen ook daar verscherpte maatregelen genomen te worden, passend bij stap drie uit het openingsplan. Het OMT uit daarnaast zijn zorgen over de festivals die komende zomer op de agenda staan. Om introductie en verspreiding van het virus vanuit inkomende reizigers te beperken adviseert het OMT om alle vakantiegangers en andere reizigers die Nederland binnenkomen uit het buitenland, te laten testen bij binnenkomst.⁵⁴⁸

Op 9 juli vindt er ministerieel overleg plaats over COVID-19 (MCC-19).⁵⁴⁹

Op 9 juli geven demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge een persconferentie over het COVID-19-virus waarin ze uitleggen waarom op sommige punten de maatregelen weer worden aangescherpt. Er wordt aangegeven dat mede door de zeer besmettelijke deltavariant van het virus de besmettingscijfers momenteel erg hard stijgen. Vergeleken met vorige week is er zelfs sprake van een verzevenvoudiging van het aantal besmettingen. Volgens de minister-president is "duidelijk ... dat we de snelle verspreiding van het virus moeten afremmen". Daarom heeft het demissionair kabinet vandaag moeten besluiten op een beperkt aantal punten de geldende maatregelen aan te scherpen, waaronder in de horeca, ten aanzien van evenementen en in de culturele sector.⁵⁵⁰

Op 9 juli stuurt demissionair minister de Jonge het spoedadvies van het OMT en de kabinetsreactie hierop aan de Tweede Kamer. Ook biedt hij een aantal regelingen aan tot wijziging van de Tijdelijke regeling maatregelen COVID-19 en de Tijdelijke spoedregeling DCC. Naar aanleiding van het spoedadvies van het OMT heeft het demissionair kabinet besloten dat ingrijpen nu noodzakelijk is. Met het OMT acht het demissionair kabinet de snelle stijging van het aantal besmettingen zorgwekkend. Het demissionair kabinet onderschrijft het advies van het OMT om een aantal gerichte maatregelen te nemen. Het demissionair kabinet acht het noodzakelijk om nu tijdelijk maatregelen te nemen, gericht op de horeca, evenementen (waaronder sportwedstrijden) en de culturele sector. Op 13 augustus zal het demissionair kabinet opnieuw wegen of de epidemiologische situatie noopt tot het verlengen van de genomen maatregelen.⁵⁵¹

Op 9 juli stuurt demissionair minister de Jonge een toelichting aan de Tweede Kamer op de negende incidentele supplettoire begroting 2021 van het ministerie van VWS. In de negende incidentele supplettoire begroting wordt het mogelijk gemaakt om het huidige COVID-19-beleid, waar nodig, voort te zetten in 2021. Het betreft additionele uitgaven aan het (grootschalig) testen, ook vanuit niet GGD-teststraten en het testen voor toegang, alsmede aan het geven van bekendheid aan zelftesten. Tevens worden er middelen beschikbaar gesteld voor de GGD'en voor bron- en contactonderzoek, het klantcontactcentrum en het vaccineren en onderzoek van het RIVM (kiemsurveillance). In totaal betreft het een bijstelling van € 1,1 miljard, deze middelen zijn toegevoegd aan de begroting van VWS.⁵⁵²

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juli

12

Bij 12 juli is in het logboek van PDC-19 opgenomen dat het artsinitiatief Prullenbakvaccin met het idee is gekomen om overgebleven AstraZeneca-vaccins op te halen bij huisartsen en naar Namibië te brengen. Organisatoren achter het prullenbakvaccin hebben verzocht om goedkeuring en hulp bij deze donatie. Binnen de wet- en regelgeving is het echter niet mogelijk om aan het verzoek te voldoen. Dit ligt vrij ingewikkeld.^{553 554}

Op 12 juli vindt er een persmoment plaats waarin demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge hun excuses aanbieden voor de snelle versoepelingen van de COVID-19-maatregelen in juni 2021.⁵⁵⁵

Op 12 juli wordt er in het Veiligheidsberaad onder andere gesproken over testen voor toegang, testen van horecapersoneel en regionale maatregelen. Ook is er aandacht voor ventilatie van binnenruimtes, vrijwillige organisatoren van kleine evenementen die niet onder het garantiefondsvallen en de excuses van demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge voor de snelle versoepelingen van coronamaatregelen in juni. Het demissionair kabinet is nu niet van plan om te versoepelen voor 13 augustus. Het Veiligheidsberaad vraagt om scenario's voor de komende weken en het najaar. Als laatste vraagt het Veiligheidsberaad ook aan de minister om te overwegen om voor de introductieweken van het nieuwe studiejaar de CoronaCheck-app te gebruiken.⁵⁵⁶

Op 12 en 13 juli vindt er een debat in de Eerste Kamer plaats over de verlenging van de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19.⁵⁵⁷

13

Op 13 juli krijgen Tweede Kamerleden een technische briefing over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. De technische briefing wordt verzorgd door hoofd van het centrum Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI).⁵⁵⁸

Op 13 juli vindt er een BWO reizen plaats. Nederland wordt binnenkort gekwalificeerd als rood/donkerrood in de ECDC systematiek. Om reizen binnen de EU mogelijk te maken en te houden en tegelijkertijd de veiligheid van reizen te borgen, wordt onder andere voorgesteld om een testverplichting te laten gelden voor alle inkomende reizigers, met uitzondering voor reizigers uit een 'groen' land op de ECDC kaart. De testverplichting geldt nu alleen voor reizigers uit hoog risicogebieden.^{559 560 561}

14

Op 14 juli vindt er een debat plaats in de Tweede Kamer over de ontwikkelingen rondom het COVID-19-virus. De Kamer debatteert met demissionair minister-president Rutte, demissionair minister De Jonge en demissionair minister Van Ark over het COVID-19-beleid. Tijdens dit debat wordt aangekondigd dat het OMT deze zomer ook wekelijks bijeen komt om de epidemiologische situatie te beoordelen en waar nodig het demissionair kabinet van advies te voorzien. In het debat wordt onder andere ook gesproken over de uitspraak van "Dansen met Janssen" die op 23 juni 2021 door demissionair minister de Jonge werd gedaan. Er wordt toegezegd dat ventilatie aan de gedragsregels zal worden toegevoegd en dat het OMT-advies over thuiswerken zal worden gevolgd.^{562 563}

15

Op 15 juli wordt er in een overleg van de Stuurgroep Veilige en Gezonde Luchtvaart (VGL) aangegeven dat dat de verwachting is dat 19 juli 2021 de digitale quarantaineverklaring beschikbaar is voor gebruik. Op termijn zal deze digitale verklaring de papierenverklaring vervangen.⁵⁶⁴

16

Op 16 juli wordt er in het BTC-19 overleg aangegeven dat het OMT deze zomer wekelijks bij elkaar zal komen. Het OMT houdt het epidemiologisch beeld in de gaten en zal adviseren indien nodig.⁵⁶⁵

Op 16 juli is er opnieuw een BWO reizen. Nederland is nu roodgekleurd op de ECDC lijst. De ministers zijn in gesprek met hun evenknieën in andere EU-landen om te kijken of Nederlanders met een DCC op vakantie kunnen, ook al kleurt Nederland rood.^{566 567}

Op 16 juli wordt een nieuwsbericht op Rijksoverheid geplaatst over gratis zelftests voor terugkerende reizigers op luchthavens. Het demissionair kabinet roept mensen op om zich bij terugkomst van vakantie te testen, voordat ze weer naar het werk gaan, naar school gaan of onder de mensen komen. Om het gebruik van zelftesten aan te moedigen, worden ze gratis uitgedeeld op luchthavens.⁵⁶⁸

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juli 19

Op 19 juli is er een persmoment waarin demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge een update geven over de coronasituatie. Zij hebben het onder andere over thuiswerken en meer frisse lucht binnen. Ook wordt het belang van vaccineren benadrukt, onder andere in relatie tot het aankomende school- en collegejaar.^{569 570}

Op 19 juli wordt bekend gemaakt dat Nederland vaccins doneert die nog op voorraad zijn aan landen in nood die een beroep hebben gedaan op de Nederlandse regering. Uit deze voorraad worden ook AstraZeneca-vaccins beschikbaar gesteld voor donatie aan Tanzania en Namibië. Het gaat om vaccins die hier nu goed verpakt en gekoeld op voorraad liggen in Oss. Andere bestelde vaccins die Nederland niet meer nodig heeft gaan bij voorkeur direct vanaf de fabrikant naar Covax, waar het inclusief benodigde toebehoren eerlijk over de wereld wordt verdeeld. Al eerder werd bekend dat Nederland doneert aan Suriname, Kaapverdië en Indonesië. Huisartsen, die alle tweede prikken hebben gezet en nog vaccins over hebben, kunnen deze melden bij de RIVM-vaccinmakelaar.⁵⁷¹

Op 19 juli brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de bijeenkomst op 16 juli (OMT 120 - 61e OMT COVID-19). Het OMT geeft aan dat er sinds de versoepeling van de maatregelen op 26 juni een sterke toename is van het aantal infecties onder 18-29-jarigen. Sinds 10 juli zijn de maatregelen aangescherpt gericht op de belangrijkste hotspots van verspreiding, en het wederom benadrukken van het belang van basismaatregelen, maar het is nog te vroeg om het effect hiervan te beoordelen. Het OMT monitort daarom de komende dagen en weken nauwlettend het verdere verloop van de epidemie. Het OMT wijst op haar eerdere analyse van deze uitbraak en de geadviseerde maatregelen (OMT 119). Het OMT plaatst nog de volgende kanttekeningen. Als eerste constateert het OMT met betrekking tot de CoronaCheck-app dat als iemand eenmaal een 'groene' code heeft op grond van volledige vaccinatie deze niet automatisch ingetrokken wordt bij een positieve test. Dit leidt ertoe dat deze positief geteste personen toch toegang kunnen krijgen tot vluchten en andere gelegenheden waarbij een negatieve test vereist is, en zo het COVID-19-virus kunnen verspreiden. Verder meldt het OMT dat naast de verspreiding onder jongeren, er ook een introductie in andere settings zoals zorginstellingen is te zien. Voor zorgmedewerkers geldt nog steeds het advies om preventief een chirurgisch mondneusmasker ten minste type II te dragen bij contacten met patiënten binnen anderhalf meter. Tevens geeft het OMT aan dat het belangrijk blijft om zoveel mogelijk thuis te werken om introductie in de werksettings te voorkomen. Daarnaast is het bij de huidige hoge incidentie extra belangrijk dat reizigers zich laten testen om internationale verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Tot slot is het juist met de snelle verspreiding van COVID-19 onder jongeren belangrijk om ook deze leeftijdsgroepen zo snel mogelijk te vaccineren en hier extra op in te zetten in de vaccinatiedcampagne.⁵⁷²

Op 19 juli biedt demissionair minister De Jonge het advies aan na het 120e overleg van het OMT over maatregelen om de uitbraak van het COVID-19-virus onder controle te houden. De minister reageert ook namens het demissionair kabinet op verzoeken vanuit de Tweede Kamer tijdens het debat op 14 juli 2021 over het COVID-19-beleid; onder meer over weer zoveel mogelijk thuiswerken en voldoende ventilatie in binnenruimten als extra basisregel. Ten aanzien van de adviezen omtrent de CoronaCheck-app geldt dat de adviezen van het OMT en BAO worden meegenomen bij het beleid rond horeca en evenementen. Met betrekking tot de CoronaCheck-app heeft het BAO opgemerkt dat de daarin door het OMT gemaakte opmerking (het OMT constateert met betrekking tot de CoronaCheck-app dat als iemand eenmaal een 'groene' code heeft op grond van volledige vaccinatie deze niet automatisch ingetrokken wordt bij een positieve test) technisch niet uitvoerbaar is. Voor de langdurige zorg geldt dat het advies voor zorgmedewerkers om preventief een chirurgisch mondneusmasker ten minste type II te dragen bij contacten met patiënten binnen anderhalve meter, overeenkomt met de geldende uitgangspunten voor het risiconiveau 'zorgelijk', 'ernstig' of 'zeer ernstig'. Hiervan kan gemotiveerd worden afgeweken als het masker goede zorg belemmert. Vanwege het toegenomen risiconiveau heeft de minister de koepels in de langdurige zorg gevraagd om hun leden te wijzen op deze uitgangspunten. Daarnaast zet het demissionair kabinet, in lijn met het OMT advies, extra in op thuiswerken, de vaccinatiedcampagne in wijken en gemeenten waar de vaccinatiegraad achterloopt en is het demissionair kabinet bezig met een uitwerking van testen van reizigers. Verder geeft de minister een toelichting op het aangepaste thuiswerkadvies per 19 juli ('werk thuis tenzij het niet anders kan') en de toevoeging van frisse lucht (ventileren) aan de basismaatregelen.^{573 574}

20

Op 20 juli is er een Directeurenoverleg reizen. Hiervoor is een notitie voorbereid, met verschillende opties voor het (op termijn) wijzigen van de reisadviezensystematiek.⁵⁷⁵ Als de systematiek wordt gewijzigd dan is de vraag wanneer dat wordt gedaan. Andere departementen willen dat per 1 september, maar met de verwachte stijgende incidentie in Europa is dat wellicht te laat. Zij geven als argument dat het reisadvies nog maar per 1 juli is aangepast en dat we geen jobeleid moeten houden. Ook zijn er mensen die een vakantie boeken naar een geel land en zij gaan er vanuit dat ze geen test hoeven te regelen in het buitenland.⁵⁷⁶

Op 20 juli ligt in het DOC-19 de opdrachtformulering voor de aanpak in het najaar voor. VWS geeft aan dat deze opdracht is meegekregen uit de MCC-19.⁵⁷⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juli 21

Op 21 juli stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer over de aanpak van COVID-19-gerelateerde Wet openbaarheid van bestuur(Wob)-verzoeken in het licht van gerechtelijke uitspraken, waarin de minister aangeeft dat zo groot mogelijke transparantie over de bestrijding van de COVID-19-crisis een belangrijk uitgangspunt is van het beleid. De inzet is om niet alleen richting de Tweede Kamer, maar ook richting burgers en media zo snel en zorgvuldig mogelijk transparantie te betrachten over de aanpak van de COVID-19-crisis. In deze brief gaat de minister in op de wijze waarop dit wordt gedaan, recente rechterlijke uitspraken over de toepassing van de Wob bij de COVID-19-crisis en het hoger beroep dat de minister instelt tegen deze uitspraken. Tot slot geeft de minister een overzicht van de extra maatregelen die hij neemt om de afhandeling van Wob-verzoeken verder te versnellen.⁵⁷⁸

Op 21 juli wordt er in het BWO corona teruggeblikt op een gesprek met de evenementensector waarbij ook OMT-leden op persoonlijke titel aanwezig waren. De deltavariant zorgt voor veranderende omstandigheden waarbij de transmissie tussen gevaccineerden een rol speelt. Daarnaast lijkt de reproductiecyclus van het virus sneller te gaan. Mogelijk moet er dus iedere 24 uur getest worden, ook als je gevaccineerd bent. Dat heeft ertoe gebracht dat de sector het liefst ziet dat het demissionair kabinet evenementen verbiedt, omdat onder deze strikte voorwaarden niet een optimaal festival kan worden georganiseerd.⁵⁷⁹

Op 21 juli gaat de digitale quarantaineverklaring live. Onderdeel van de wet quarantaineplicht is de verplichting voor inreizigers uit zeer hoogrisicogebieden om een ingevulde quarantaineverklaring bij zich te hebben bij het reizen naar Nederland. Het papierenspoor blijft bestaan, maar er wordt verwacht dat mensen vooral van de digitale optie gebruik zullen maken.⁵⁸⁰

26

Op 26 juli brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de bijeenkomst op 23 juli (OMT 121 - 62e OMT COVID-19). Op basis van de huidige epidemiologie ziet het OMT, naast opnieuw de basismaatregelen te benadrukken en het vaccinatietempo hoog te houden, geen aanleiding aanvullende maatregelen te adviseren. Daarnaast geeft het OMT aan dat de verhouding tussen positieve testen, ziekenhuis- en IC-opnames continu onderhevig is aan veranderingen, voornamelijk door de uitrol van het vaccinatieprogramma, en dat het daarom op dit moment niet mogelijk is een vaste verhouding vast te stellen. Verder adviseert het OMT dat het meest geëigende moment voor aanpassing van de reisadviezen is wanneer iedereen van de Nederlandse bevolking die dat wil, ook daadwerkelijk gevaccineerd is, met minimaal twee weken follow-up voor opbouw van immuniteit. Dit zal naar verwachting per medio september zijn gerealiseerd. Het OMT adviseert om bij optreden van een nieuwe, zorgwekkende *Variant of Concern* (VOC) in een land direct aangepaste reisadviezen te laten instellen, in overleg met het OMT/RIVM. Over het afschaffen van de quarantaineplicht voor zeerhoogrisicolanden binnen de EU (behoudens in geval van een nieuwe, zorgwekkende VOC) adviseert het OMT dat dit onder de huidige epidemiologische omstandigheden verantwoord is. Bij het beantwoorden van de vraag over het instellen van een verplichting voor een DCC voor reizigers uit een gebied met een oranje kleurcode in de systematiek van het *European Centre for Disease Prevention and Control* (ECDC), gaat het OMT er vanuit dat bedoeld wordt dat dit additioneel is aan de reeds bestaande verplichting voor het tonen van een dergelijk certificaat voor gebieden die in dezelfde systematiek rood of donkerrood kleuren. In dat geval steunt het OMT dit voorstel. Met betrekking tot ventilatie continueert het OMT haar eerdere advies het vigerend Bouwbesluit aan te houden als minimumeisen betreffende de ventilatie normering. Afsluitend vraagt het OMT aandacht voor het feit dat de CoronaCheck-app nog niet een doorgemaakte infectie plus één vaccinatie meeneemt als zijnde voldoende voor een herstel- of toegangsbewijs.⁵⁸¹

Op 26 juli stuurt demissionair minister De Jonge een brief aan de Tweede Kamer waarin hij informeert over het 121e OMT advies en de kabinetsreactie ten aanzien van reizen. Tevens informeert hij de Kamer over het kabinetsbesluit ten aanzien van meerdaagse evenementen en de verlenging van testcapaciteit voor toegangstesten. Ten aanzien van de CoronaCheck-app benadrukt het demissionair kabinet dat het niet meenemen van deze herstelgegevens geen tekortkoming van de app zelf betreft, maar afhankelijk is van de koppeling met testaanbieders. Het 121e OMT advies geeft aan dat het in deze fase van de pandemie vanuit epidemiologisch perspectief niet meer noodzakelijk om reizen binnen de EU/EER te ontraden. Het ontraden van niet-noodzakelijke reizen heeft echter wel grote gevolgen voor mensen met vakantieplannen en de reissector. Het demissionair kabinet kiest er daarom voor het reisbeleid aan te passen. Ook de invoering van het DCC is een aanleiding om tot een wijziging van het huidige reisbeleid te komen. In de brief meldt de minister ook dat hij de dienstverleningsovereenkomst met SON betreffende de mogelijke inzet van testcapaciteit met drie maanden gaat verlengen. Daarnaast heeft de minister SON gevraagd om mobiele testcapaciteit te organiseren. Tevens geeft de minister in de brief aan dat het demissionair kabinet heeft besloten om het verbod op meerdaagse evenementen te verlengen tot 1 september. De sector heeft bij het demissionair kabinet aangegeven dat hertesten op locatie op deze termijn niet uitvoerbaar is voor dit type evenementen. Meerdaagse evenementen die tot 1 september verboden zijn kunnen onder de bestaande voorwaarden gebruik maken van de garantieregeling voor evenementen.⁵⁸²

Op 26 juli wordt bekend gemaakt dat het demissionair kabinet als gevolg van de veranderde situatie in Europa heeft besloten de aanpak voor reizen binnen de Europese Unie (EU) aan te passen. Ten eerste zal de Nederlandse overheid vanaf 27 juli geen reizen meer ontraden binnen de EU/EER3 en het Caribische deel van het Koninkrijk. Dit wordt alleen nog gedaan voor landen met een nieuwe zorgwekkende variant. Dat wil zeggen dat de oranje reisadviezen binnen de EU, die op basis van de epidemiologische situatie zijn afgegeven, veranderen naar geel. Voor inkomende reizigers uit landen binnen de EU/EER en het Caribische deel van het Koninkrijk zal geen quarantaineplicht meer gelden. De quarantaineplicht zal binnen de EU/EER alleen nog worden opgelegd bij een nieuwe zorgwekkende variant. Om import van het virus uit het buitenland zoveel mogelijk tegen te gaan, is het daarnaast vanaf 8 augustus verplicht voor reizigers van 12 jaar en ouder uit alle landen binnen de EU/EER en het Caribische deel van het Koninkrijk die geen groen reisadvies hebben, om een test-, herstel- of vaccinatiebewijs (bijvoorbeeld in een DCC) te tonen, onafhankelijk van het vervoersmiddel waarmee ze naar Nederland reizen.^{583 584}

Op 26 juli wordt bekend gemaakt dat het demissionair kabinet in overleg met de evenementensector het verbod op meerdaagse evenementen verlengt tot 1 september 2021. Het demissionair kabinet neemt 13 augustus een besluit over eendaagse evenementen die plaatsvinden tussen 14 augustus en 1 september. Het OMT zal hierbij om advies worden gevraagd.⁵⁸⁵

Op 26 juli besluit demissionair minister De Jonge dat jongeren van 12 tot en met 17 jaar, die op 16 augustus of later hun afspraak voor de tweede prik hadden staan, hun afspraak met 2 weken kunnen versnellen en zo eerder volledig gevaccineerd zijn. Vanaf begin augustus is er voldoende BioNTech/Pfizer-vaccin beschikbaar om dit mogelijk te maken. Het minimale interval tussen twee vaccinaties van het BioNTech/Pfizer-vaccin is 21 dagen. Omdat er nu voldoende vaccin beschikbaar is, kunnen jongeren onder de 18 jaar die al één vaccinatie hebben gehad, de afspraak voor een tweede prik verkorten tot ten minste 21 dagen na de eerste prik. De staande afspraak is altijd geweest dat zodra in Nederland geen sprake meer was van schaarste aan vaccins er terug kon worden gegaan naar het in de bij-sluiters gehanteerde interval.⁵⁸⁶ Dit is ook benoemd in de Gezondheidsraadadviezen van 3 februari en 12 april.^{587 588 589}

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. Maart 2021

2. April 2021

3. Mei 2021

4. Juni 2021

5. Juli 2021

Bronnen

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Juli

29

Op 29 juli brengt de Gezondheidsraad advies uit over vaccinatie van adolescenten tegen COVID-19 met het Moderna-vaccin. De Gezondheidsraad heeft op **29 juni** geadviseerd om het BioNTech/Pfizer-vaccin beschikbaar te stellen voor alle 12- tot en met 17-jarigen die er gebruik van willen maken. Het vaccin tegen COVID-19 van Moderna is onlangs goedgekeurd voor gebruik vanaf 12 jaar. Dit vaccin is voldoende werkzaam en voldoende veilig. Ook is vaccinatie van 12- tot en met 17-jarigen met het Moderna-vaccin aanvaardbaar, zinvol en verantwoord: het kan adolescenten directe en indirecte gezondheidswinst opleveren en tegelijk bijdragen aan het afremmen van de epidemie. Daarom adviseert de raad ook het Moderna-vaccin beschikbaar te stellen voor 12- tot en met 17-jarigen die zich willen laten vaccineren.⁵⁹⁰

30

Op 30 juli stuurt demissionair minister de Jonge een brief aan de Tweede Kamer met reactie op het advies van de Gezondheidsraad over vaccinatie van adolescenten tegen COVID-19 met het Moderna-vaccin, waarin de minister informeert over zijn besluit om, naast het COVID-19-vaccin van BioNTech/Pfizer, nu ook het Moderna-vaccin beschikbaar te stellen voor vaccinatie van jongeren vanaf 12 jaar.⁵⁹¹

Eindnoten

Vanaf dit overzicht kunt u terug naar de lopende tekst door op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

- 1 Nucleic Acid Amplification Test.
- 2 Polymerase Chain Reaction.
- 3 Een NAAT (PCR)-test is een soort test waarmee kan worden ontdekt of iemand besmet is met corona ([Eisen NAAT \(PCR\)-test bij vertrek naar Nederland | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl](#))
- 4 Het demissionair kabinet werkt een dijkbevakingsstelsel uit om ook in het najaar waakzaam en voorbereid te blijven. De volgende sporen vormen tezamen de dijkbevaking: 1) monitoring, 2) testen en traceren 3) vaccineren en 4) maatregelen (Maatregelenbrief, 6 juli 2021). Rijksoverheid (2021). Extra Veiligheidsberaad 1 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/01/extra-veiligheidsberaad>
- 5 De Volkskrant (2021, 1 maart). Burgemeesters: avondklok niet te controleren tijdens de verkiezingen [Nieuws]. URL: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/burgemeesters-avondklok-niet-te-controleren-tijdens-de-verkiezingen~bf84625b/>
- 6 AD (2021, 1 maart). Burgemeesters pleiten voor meer versoepelingen nu vaccinaties op stoom zijn [Nieuws]. URL: <https://www.ad.nl/binnenland/burgemeesters-pleiten-voor-meer-versoepelingen-nu-vaccinaties-op-stoom-zijn~afcb02405/>
- 7 20210302 Actualiteitenbeeld COVID-19 dinsdag 2 maart 2021.
- 8 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 2 maart). Adviesaanvragen Gezondheidsraad inzet vaccins Janssen & COVID-19 vaccinatiestrategie op de korte termijn [Brief aan de Gezondheidsraad]. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviesaanvragen/2021/03/02/adviesaanvraag-vws-over-inzet-vaccin-janssen-en-covid-19-vaccinatiestrategie-op-de-korte-termijn>
- 9 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 2 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/02/ministeriele-commissie-covid-19>
- 10 Rijksoverheid (2021, 23 februari). Samenvatting in beeld: coronaregels per 3 maart [Publicatie]. URL: <https://open-pilot.overheid.nl/Details/ronl-dfc363cb-ae00-4130-bc61-d772a950e783/1?hit=970&page=975>
- 11 Rijksoverheid (2021, 23 februari). Voorzichtig meer lucht tijdens de lockdown [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/02/23/voorzichtig-meer-lucht-tijdens-de-lockdown>
- 12 Gezondheidsraad (2021, 3 maart). Vitamine D en de preventie van COVID-19 en acute luchtweginfecties. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/03/03/vitamine-d-en-de-preventie-van-covid-19-en-acute-luchtweginfecties>
- 13 Rijksoverheid (2021). Bewindslidenoverleg over de routekaart stapsgewijze heropening sectoren 3 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/03/bewindslidenoverleg-over-de-routekaart-stapsgewijze-heropening-sectoren>
- 14 Vanaf 28 mei kan er geen ontheffing meer worden aangevraagd. Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (2021). Testen in eigen huis. URL: <https://www.igi.nl/onderwerpen/testen-op-covid-19/testen-in-eigen-huis>
- 15 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 13 april). Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/04/13/aanbieding-stand-van-zakenbrief-covid-19>

- 17 Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (2021). Testen in eigen huis. URL: <https://www.igi.nl/onderwerpen/testen-op-covid-19/testen-in-eigen-huis>
- 18 Rijksoverheid (2021, 3 maart). Ontheffingen antigeentesten [Publicatie]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/03/10/ontheffingen-antigeentesten>
- 19 Algemene Bestuursdienst (2021). Afke van Rijn plaatsvervangend directeur-generaal COVID-19 bij VWS [Nieuws]. URL: <https://www.algemenebestuursdienst.nl/actueel/nieuws/2021/03/05/afke-van-rijn-plaatsvervangend-directeur-generaal-covid-19-bij-vws>
- 20 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 5 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/05/ministeriele-commissie-covid-19>
- 21 Rijksoverheid (2021). Strategie sessie over de bestrijding van het coronavirus 6 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/06/strategie-sessie-over-de-bestrijding-van-het-coronavirus>
- 22 Rijksoverheid (2021). Catshuisstukken 6 maart 2021 [Vergaderstukken]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/vergaderstukken/2021/03/06/catshuisstukken-6-maart-2021>
- 23 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 7 maart). Advies n.a.v. 103e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/03/07/advies-nav-103e-omt>
- 24 De Volkskrant (2021). In Israël zijn de restaurants weer open, maar alleen voor personen met een vaccinatiebewijs [Nieuws]. URL: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/in-israel-zijn-de-restaurants-weer-open-maar-alleen-voor-personen-met-een-vaccinatiebewijs~b98d41b6/>
- 25 Logboek PDC-19 maart 2021.
- 26 Rijksoverheid (2021, 8 maart). Wetsvoorstel quarantaineplicht reizigers in consultatie [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/08/wetsvoorstel-quarantaineplicht-reizigers-in-consultatie#:~:text=Vanaf%20vandaag%20is%20het%20mogelijk,in%20komen%20vanuit%20hooft%20Drisicogebieden.&text=Reizigers%20moeten%20in%20ieder%20geval,voor%20een%20geschikte%20quarantaine%20Daccommodatie.>
- 27 Overheid.nl (2021). Wijziging van de Wet publieke gezondheid vanwege quarantaineplicht voor reizigers. Consultatieversie 8 maart 2021. URL: <https://www.internetconsultatie.nl/quarantaine>
- 28 Logboek PDC-19 maart 2021.
- 29 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 8 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/08/ministeriele-commissie-covid-19>
- 30 Rijksoverheid (2021). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge (8 maart 2021) [Mediatekst]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/mediateksten/2021/03/08/letterlijke-tekst-persconferentie-minister-president-rutte-en-minister-de-jonge-8-maart-2021>
- 31 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 32 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 33 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 8 maart). Coronamaatregelen 8 maart 2021 (25295-1032) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04334&did=2021D09493

- 34 In zijn brief van 23 februari 2021 heeft demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer geïnformeerd over het besluit van het demissionair kabinet om aanvullend op de reeds bestaande brede weging in de besluitvorming aan de planbureaus te vragen om een sociaal-maatschappelijk en economisch beeld en een sociaal-maatschappelijke en economische reflectie op het maatregelenpakket (parallel aan het advies van het OMT inzake de epidemiologische situatie). Deze reflecties zijn meegenomen in de besluitvorming op 8 maart 2021 (Kamerbrief Coronamaatregelen 8 maart 2021 (25295-1032)).
- 35 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 36 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 8 maart). Coronamaatregelen 8 maart 2021 (25295-1032) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04334&did=2021D09493
- 37 20210309 Actualiteitenbeeld COVID-19 dinsdag 9 maart 2021.
- 38 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 39 Rijksoverheid (2021). Routekaart coronamaatregelen (versie 8 maart 2021) [Publicatie]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/03/08/routekaart-coronamaatregelen>
- 40 NOS (2021, 13 april). In zes stappen 'terug naar normaal': dit is het voorwaardelijke openingsplan [Nieuws]. URL: In zes stappen 'terug naar normaal': dit is het voorwaardelijke openingsplan
- 41 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 9 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/09/ministeriele-commissie-covid-19>
- 42 JenV (2021, 8 maart). Nota directeurenoverleg pilotreizen - Uitwerking pilot veilig en verantwoord reizen [Nota].
- 43 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus - woensdag 10 maart 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>
- 44 Tweede Kamer (2021). Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus 10 maart 2021 [Plenaire vergadering]. URL: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2021A01331
- 45 NRC (2021, 10 maart). Kritiek in Kamer op verlengen avondklok - 'zoveelste leugen van Rutte' [Nieuws]. URL: <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/03/09/coronablog-10-maart-aq034868>
- 46 De Volkskrant (2021, 10 maart). Kamer is kritisch over avondklok, maar blijft opnieuw niet door [Reportage]. URL: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/kamer-is-kritisch-over-avondklok-maar-blijft-opnieuw-niet-door~b4aa1c9a/>
- 47 Het Parool (2021, 10 maart). Kamer morrend akkoord met blijven avondklok, wel wens extra financiële steun. URL: <https://www.parool.nl/nederland/kamer-morrend-akkoord-met-blijven-avondklok-wel-wens-extra-financieele-steun~bc5f35675/>
- 48 NPO Radio 1 (2021). Coronadebat in Tweede Kamer: geen versoepelingen, wel hogere tegemoetkomingen voor bedrijven [Fragment]. URL: <https://www.nporadio1.nl/fragmenten/nieuws-en-co/9763f318-fa70-4476-8240-e64b34c99b69/2021-03-10-coronadebat-in-tweede-kamer-geen-versoepelingen-wel-hogere-tegemoetkomingen-voor-bedrijven>
- 49 20210310 Verslag Afstemmingsoverleg 10 maart 2021.
- 50 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 14 april). Beantwoording Kamervragen over vaccinproductie bij Halix en relatie met de Nederlandse regering [Beantwoording Kamervragen]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/04/14/beantwoording-kamervragen-over-de-vaccinproductie-bij-halix-en-de-relatie-met-de-nederlandse-regering>

Eindnoten (vervolg)

- 51 Logboek PDC-19 maart 2021.
- 52 European Medicines Agency (2021, 11 maart). EMA recommends COVID-19 Vaccine Janssen for authorisation in the EU [Nieuws]. URL: <https://www.ema.europa.eu/en/news/ema-recommends-covid-19-vaccine-janssen-authorisation-eu>
- 53 NRC (2021, 11 maart). Denemarken stopt tijdelijk met prikken AstraZeneca. Wat is er aan de hand? [Nieuws]. URL: <https://www.nrc.nl/nieuws/2021/03/11/prikpauze-denemarken-geeft-tijd-voor-onderzoek-naar-bloedstolling-aq035183>
- 54 CBG (2021, 11 maart). Updates over veiligheid, werkzaamheid en kwaliteit coronavaccins.
- 55 Het Parool (2021, 11 maart). Denemarken legt vaccineren met middel AstraZeneca tijdelijk stil [Nieuws]. URL: <https://www.parool.nl/wereld/denemarken-legt-vaccineren-met-middel-astrazeneca-tijdelijk-stil-b7e2dec4/>
- 56 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 12 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/12/ministeriele-commissie-covid-19>
- 57 Tweede Kamer (2021, 24 februari). Motie van de leden Van Haga en Kuzu over alle RIVM-modellen openbaar maken (25295-1021) [Motie]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021Z03709&did=2021D08195>
- 58 VWS (2021, 15 maart). Nota ter beslissing - Het tonen van prognoses op het coronadashboard [Nota].
- 59 20210314 Brief CBG aan minister – 14 maart 2021.
- 60 20210316 Actualiteitenbeeld COVID-19 dinsdag 16 maart 2021.
- 61 20210314 Tijdlijn avond 14 maart 2021.
- 62 NOS (2021, 14 april). Nederland stopt uit voorzorg twee weken met inenten met AstraZeneca-vaccin [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/collectie/13850/artikel/2372669-nederland-stopt-uit-voorzorg-twee-weken-met-inenten-met-astrazeneca-vaccin>
- 63 Rijksoverheid (2021, 14 maart). Uit voorzorg tijdelijk geen vaccinaties met AstraZeneca [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/14/uit-voorzorg-tijdelijk-geen-vaccinaties-met-astrazeneca>
- 64 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 14 maart). Kamerbrief over het pauzeren van de toediening van het AstraZeneca-vaccin (25295-1060) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04570&did=2021D10038
- 65 Rijksoverheid (2021, 14 maart). Uit voorzorg tijdelijk geen vaccinaties met AstraZeneca [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/14/uit-voorzorg-tijdelijk-geen-vaccinaties-met-astrazeneca>
- 66 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 67 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021). Special envoy vaccins (25295-994) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z03386&did=2021D07470
- 68 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 69 Reverse transcriptase.
- 70 Loop-mediated isothermal amplification.
- 71 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 15 maart). Advies n.a.v. 104e OMT (2021D10797) [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/03/15/advies-nav-104e-omt>
- 72 VWS (2021, 14 maart). Update wet verplichte Q [E-mail].
- 73 VWS (2021, 29 maart). RE Werkgroep advies Wet verplichte quarantaine inreizigers uithoogrisicogebieden [E-mail].
- 74 20210322 - Notitie - Opdracht 'Vierde Doel'.
- 75 20210422 Annotatie Doelenset crisisaanpak.
- 76 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 16 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/16/ministeriele-commissie-covid-19>
- 77 RIVM (2021, 16 maart). Situatie in Nederland blijft zorgelijk [Nieuws]. URL: <https://www.rivm.nl/nieuws/situatie-in-nederland-blijft-zorgelijk>
- 78 20210316 Geannoteerde agenda DOC-19 16 maart 2021.
- 79 Logboek PDC-19 maart 2021.
- 80 Gezondheidsraad (2021, 17 maart). COVID-19-vaccinatie: Janssen-vaccin. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/03/17/covid-19-vaccinatie-janssen-vaccin>
- 81 Europese Commissie (2021, 17 maart). Coronavirus: a common path to Europe's safe reopening [Persbericht]. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_1184
- 82 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 83 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 8 maart). Coronamaatregelen 8 maart 2021 (25295-1032) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04334&did=2021D09493
- 84 VWS (2021, 17 maart). EU verordening Digital Green Certificate [E-mail].
- 85 VWS (2021, 18 maart). Nota ter beslissing - Kabinetsappreciatie Digital Green Pass [Nota].
- 86 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & minister van Justitie en Veiligheid (2021, 26 maart). Kabinetsappreciatie Digital Green Pass (22112-3068) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z05035&did=2021D11113>
- 87 Rijksoverheid (2021, 18 maart). Vaccinaties met AstraZeneca snel hervat [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/18/vaccinaties-met-astrazeneca-snel-hervat>
- 88 Rijksoverheid (2021, 18 maart). Vaccinaties met AstraZeneca snel hervat [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/18/vaccinaties-met-astrazeneca-snel-hervat>
- 89 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 18 maart). Kamerbrief over het vervolg ten aanzien van de toediening van het AstraZeneca-vaccin (25295-1062) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04738&did=2021D10501
- 90 20210318 Actualiteitenbeeld COVID-19 donderdag 18 maart 2021.
- 91 LCT_cockpit_week10_20210317.
- 92 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 93 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 19 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/19/ministeriele-commissie-covid-19>
- 94 20210323 Actualiteitenbeeld COVID-19 dinsdag 23 maart 2021.
- 95 Rijksoverheid (2021, 18 maart). Vaccinaties met AstraZeneca snel hervat [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/18/vaccinaties-met-astrazeneca-snel-hervat>
- 96 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 97 Op 3 maart 2021 is hierover een perswebinar georganiseerd waarin onder andere achtergrond-informatie over de app wordt uitgelegd en toegelicht (context, hoe wordt het gemaakt en hoe wordt het gebruikt) (Actualiteitenbeeld COVID-19 dinsdag 9 maart 2021).
- 98 Rijksoverheid (2021). Strategie sessie 21 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/21/strategie-sessie>
- 99 NOS (2021, 21 maart). Coronamaatregelen niet versoepeld, ook avondklok blijft [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2373541-coronamaatregelen-niet-versoepeld-ook-avondklok-blijft>
- 100 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 22 maart). Advies n.a.v. 105e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/03/22/advies-nav-105e-omt>
- 101 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 102 Gezondheidsraad (2021, 22 maart). Aanvulling hoog-risicopatiëntgroepen COVID-19-vaccinatie en toedieningsvormen COVID-19-vaccins. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/adviezen/2021/03/22/aanvulling-hoog-risicopatiëntgroepen-covid-19-vaccinatie-en-toedieningsvormen-covid-19-vaccins>
- 103 Rijksoverheid (2021). Cross-Border Taskforce corona 22 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/22/cross-border-taskforce-corona>
- 104 Duits-Nederlandse Handelskamer (2021, 23 maart). Nederland, Noordrijn-Westfalen en België starten task force tegen corona [Nieuws]. URL: <https://www.dnhk.org/nl/newsroom/news/news-details/nrw-niederlande-und-belgien-gruenden-task-force-gegen-corona>
- 105 20210322 Terugkoppeling DOC-19 ma 22 maart.
- 106 20210322 Geannoteerde agenda DOC-19 22 maart 2021
- 107 VWS (2021, 22 maart). RE Annotatie DGV [E-mail].
- 108 Logboek PDC-19 maart 2021.
- 109 20210323 Terugkoppeling DOC-19 23 maart 2021.
- 110 Logboek PDC-19 maart 2021.
- 111 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 23 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/23/ministeriele-commissie-covid-19>
- 112 Rijksoverheid (2021, 23 maart). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge (23 maart 2021) [Mediatekst]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/mediateksten/2021/03/23/letterlijke-tekst-persconferentie-minister-president-rutte-en-minister-de-jonge-23-maart-2021>
- 113 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 114 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 115 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796

Eindnoten (vervolg)

- 116 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 117 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 118 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 119 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 120 Tweede Kamer (2021, 24 februari). Motie van de leden Van Haga en Kuzu over alle RIVM-modellen openbaar maken (25295-1021) [Motie]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021Z03709&did=2021D08195>
- 121 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 122 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 123 Tweede Kamer (2021, 4 november). Motie van de leden Wilders en Pieter Heerma over een nationale reserve aan zorgmedewerkers (25295-692) [Motie]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2020Z20568&did=2020D44155>
- 124 Tweede Kamer (2021, 10 maart). Motie van de leden Pieter Heerma en Wilders over een nationale wervingscampagne om het aantal zorgreservisten zo spoedig mogelijk op te schalen (25295-1038) [Motie]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z04426&did=2021D09743>
- 125 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 126 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 127 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 23 maart). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1063) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796
- 128 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021, 23 maart). Tijdelijk verdiepend beleidskader 'Continuïteit en kwaliteit van zorg in fase 3 van de COVID-19 pandemie' (31765-549) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04872&did=2021D10810
- 129 20210323 Actualiteitenbeeld COVID-19 dinsdag 23 maart 2021.
- 130 Rijksoverheid (2021). Reisadvies negatief tot half mei, kabinet werkt aan proefreizen [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/23/reisadvies-negatief-tot-half-mei-kabinet-werkt-aan-proefreizen>
- 131 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus - woensdag 24 maart 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>
- 132 Rijksoverheid (2021). Debat coronavirus 24 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/24/debat-coronavirus>
- 133 NOS (2021, 24 maart). Kamer steunt uitblijven versoepelingen: risico's zijn te groot [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2374000-kamer-steunt-uitblijven-versoepelingen-risico-s-zijn-te-groot>
- 134 Trouw (2021, 24 maart). Kritiek van de Kamer op vaccinatietempo. 'Het is een rommeltje'. URL: <https://www.trouw.nl/politiek/kritiek-van-de-kamer-op-vaccinatietempo-het-is-eeen-rommeltje-b25f62c8/>
- 135 Rijksoverheid (2021, 24 maart). Eerste ontheffingen voor zelftesten verleend [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/24/eerste-ontheffingen-voor-zelftesten-verleend>
- 136 In de data van de Cockpit Testen en Traceren (LCT cockpit week14, 8 april 2021) staat het gemiddelde aantal dagelijks afgenomen testen op 22 maart op 12 k (gestegen van 10 k op 15 maart).
- 137 20210325 Verslag LCT.
- 138 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 26 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/agenda/2021/03/26/ministeriele-commissie-covid-19>
- 139 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 29 maart). Advies n.a.v. 106e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/03/29/advies-nav-106e-omt>
- 140 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 30 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/03/30/ministeriele-commissie-covid-19>
- 141 Rijksoverheid (2021). Bewindspersonenoverleg routekaart en toegangstesten 31 maart 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/03/31/bewindspersonenoverleg-routekaart-en-toegangstesten>
- 142 Algemene Bestuursdienst (2021). Afke van Rijn plaatsvervangend directeur-generaal COVID-19 bij VWS [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.algemenebestuursdienst.nl/actueel/nieuws/2021/03/05/afke-van-rijn-plaatsvervangend-directeur-generaal-covid-19-bij-vws>
- 143 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 1 april 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/04/01/ministeriele-commissie-covid-19>
- 144 20210401 Verslag ACC-19 1 april 2021.
- 145 NOS (2021, 13 april). In zes stappen 'terug naar normaal': dit is het voorwaardelijke openingsplan [Nieuws]. URL: In zes stappen 'terug naar normaal': dit is het voorwaardelijke openingsplan.
- 146 20210401 Verslag ACC-19 1 april 2021.
- 147 20210329 Verslag ACC-19 29 maart 2021.
- 148 20210330 Agenda MCC-19 30 maart 2021.
- 149 20210401 Verslag ACC-19 1 april 2021.
- 150 Rijksoverheid (2021, 2 april). Nieuwe pauze vaccinatie met AstraZeneca: uit voorzorg geen prikken voor mensen tot 60 jaar [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/04/02/nieuwe-pauze-vaccinatie-met-astrazeneca-uit-voorzorg-geen-prikken-voor-mensen-tot-60-jaar>
- 151 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 2 april). Nieuwe pauze inzet AstraZeneca-vaccin voor mensen onder de 60 jaar (25295-1099) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z05345&did=2021D11824
- 152 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 6 april). Adviesaanvraag VWS over de inzet van het AstraZeneca-vaccin [Brief aan de Gezondheidsraad]. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviesaanvragen/2021/04/06/adviesaanvraag-vws-over-inzet-astrazeneca-vaccin>
- 153 VWS (2021, 14 mei). Nota ter beslissing - Uitbreiding aantal toeschouwers EURO2020 [Nota]
- 154 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 6 april 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/04/06/ministeriele-commissie-covid-19>
- 155 Extra handen voor de zorg is een breed, niet-commercieel samenwerkingsverband van regionale werkgeversorganisaties verenigd in RegioPlus, Nu'91, CNV, Actiz, andere brancheverenigingen, beroepsverenigingen, Extra Zorgsamen en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (<https://www.extrahandenvoordeezorg.nl/>).
- 156 20210406 Actualiteitenbeeld COVID-19 dinsdag 6 april 2021.
- 157 I&O (2021, 5 oktober). Ervaringen Coronamaatregelen in Grensregio Nederland-NRW [Studie]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/10/05/studie-io---ervaringen-coronamaatregelen-in-grensregio-nederland-nrw>
- 158 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (2021). Nederland door Duitsland aangewezen als hoogrisicogebied [Nieuws]. URL: <https://vrz.nl/nieuws/nederland-door-duitsland-aangewezen-als-hoogrisicogebied>
- 159 NOS (2021). Reiziger uit Nederland moet negatieve test kunnen tonen bij binnengaan Duitsland [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2375339-reiziger-uit-nederland-moet-negatieve-test-kunnen-tonen-bij-binnengaan-duitsland>
- 160 VWS (2021, 31 maart). Nota ter beslissing - Betreffende de aanwijzing van Nederland als hoog risicogebied door Duitsland [Nota].
- 161 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 6 april). Adviesaanvraag VWS over de inzet van het AstraZeneca-vaccin [Brief aan de Gezondheidsraad]. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviesaanvragen/2021/04/06/adviesaanvraag-vws-over-inzet-astrazeneca-vaccin>
- 162 Ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Economische Zaken en Klimaat, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, en voor Medische Zorg en Sport en de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (2021, 6 april). Pilots testen voor toegang en Fieldlabs (25295-1178) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z05425&did=2021D11979>
- 163 Rijksoverheid (2021, 6 april). Kabinet start pilots toegangstesten [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/04/06/kabinet-start-pilots-toegangstesten>
- 164 VWS (2021, 7 april) Terugkoppeling DOC-19 openingsplan 7 april 2021 [E-mail].
- 165 20210407 Verslag DOC-19 7 april 2021.
- 166 AD (2021). Minister De Jonge: Goed kijken hoe we verder gaan met AstraZeneca [Nieuws]. URL: <https://www.ad.nl/politiek/minister-de-jonge-goed-kijken-hoe-we-verder-gaan-met-astrazeneca-a2265707/>
- 167 Rijksoverheid (2021, 22 april). Weblogbericht: Waarom krijgen alleen 60-plussers AstraZeneca? [Publicatie]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/04/22/weblogbericht-waarom-krijgen-alleen-60-plussers-astrazeneca>
- 168 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021). Aanbieding 106e OMT advies en kabinetsreactie (25295-1103) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z05481&did=2021D12097
- 169 Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 7 april). Ontwikkelingen gezondheidssituatie in de Caribische delen van het Koninkrijk (25295-1102) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z05478&did=2021D12092

Eindnoten (vervolg)

- 170 Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 7 april). Ontwikkelingen gezondheidssituatie in de Caribische *delen van het Koninkrijk* (25295-1102) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z05478&did=2021D12092
- 171 Dit advies wordt op 16 april openbaar gemaakt.
- 172 Raad van State (2021). Wijziging van de Wet publieke gezondheid vanwege de invoering van aanvullende maatregelen voor het internationaal personenverkeer in verband met de bestrijding van de epidemie van COVID-19. URL: <https://www.raadvanstate.nl/@124905/w13-21-0093-iii/#h550ed6c5-29e5-4e18-84c7-a4c90a68a900>
- 173 Raad van State (2021, 16 april). Adviezen over wetsvoorstellen die quarantaineplicht en testbewijzen introduceren. URL: <https://www.raadvanstate.nl/@125111/adviezen-quarantaineplicht-testbewijzen/>
- 174 Rijksoverheid (2021, 7 april). Vaccineren maakt versoepelingen in verpleeghuizen mogelijk [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/04/07/vaccineren-maakt-versoepelingen-in-verpleeghuizen-mogelijk>
- 175 Actiz (2021, 9 april). Update Handreiking bezoek en sociaal contact verpleeghuizen [Nieuws]. URL: <https://www.actiz.nl/update-handreiking-bezoek-en-sociaal-contact-verpleeghuizen>
- 176 20210408 Actualiteitenbeeld COVID-19 donderdag 8 april 2021
- 177 Rijksoverheid (2021). Bewindspersonenoverleg 8 april 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijks-overheid.nl/actueel/agenda/2021/04/08/bewindspersonenoverleg>
- 178 Rijksoverheid (2021). Bewindslidenoverleg over corona-toegangstesten 8 april 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/04/08/bewindspersonenoverleg-toegangstesten>
- 179 20210408 Annotatie BWO 8 april 2021 openingsplan routekaart en toegangstesten.
- 180 20210408 Presentatie BWO 8 april 2021 - openingsplan routekaart en toegangstesten.
- 181 Logboek PDC-19 april 2021.
- 182 Gezondheidsraad (2021, 8 april). Persbericht inzet AstraZeneca-vaccin. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/04/08/persbericht-inzet-astrazeneca-vaccin>
- 183 Gezondheidsraad (2021). Reactie minister VWS op advies Inzet AstraZeneca-vaccin. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/brieven/2021/04/08/reactie-minister-vws-op-advies-inzet-astrazeneca-vaccin>
- 184 Rijksoverheid (2021). Omgevingsanalyse 9 april 09:30.
- 185 RIVM (2021, 9 april). RIVM persupdate vrijdag 9 april [e-mail].
- 186 In het Tweede Kamerdebat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus op 15 april 2021 geeft minister De Jonge nadere toelichting op het besluit en gaat hij nogmaals in op de vrees voor vertraging in reactie op het bericht over AstraZeneca. Hij benadrukt dat er op het geheel van de planning niet wordt verstraagd.
- 187 RIVM (2021, 8 april). Rioolwateronderzoek verder uitgebreid en verlengd [Nieuws]. URL: <https://www.rivm.nl/nieuws/rioolwateronderzoek-verder-uitgebreid-en-verlengd>
- 188 20210409 Verslag DOC-19 9 april 2021.
- 189 Logboek PDC-19 april 2021.
- 190 Gezondheidsraad (2021, 9 april). Vaccinatie van kinderen. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/adviezen/2021/04/09/vaccinatie-van-kinderen>
- 191 Gezondheidsraad (2021, 9 april). Ook 16- en 17-jarigen uit hoog-risicogroepen vaccineren tegen COVID-19 [Persbericht]. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/adviezen/2021/04/09/persbericht-vaccinatie-van-kinderen>
- 192 Gezondheidsraad (2021, 9 april). Inzet AstraZeneca-vaccin. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/04/09/inzet-astrazeneca-vaccin>
- 193 20210409 Presentatie BWO vrijdag 9 april - Verplichte quarantaine voor inreizigers uit hoogrisicogebieden: Voortgang wetgevingstraject.
- 194 VWS (2021, 12 april). Presentatie BWO Q plicht [E-mail].
- 195 Rijksoverheid (2021). Strategie sessie 11 april 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/04/11/strategie-sessie>
- 196 Rijksoverheid (2021). Catshuisstukken 11 april 2021 [Vergaderstukken]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-tijdlijn/documenten/vergaderstukken/2021/04/11/catshuisstukken-11-april-2021>
- 197 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 12 april). Advies n.a.v. 108e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/04/12/advies-nav-108e-omt>
- 198 Gezondheidsraad (2021). Interval tussen de eerste en tweede vaccinatie. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/adviezen/2021/04/12/interval-tussen-de-eerste-en-tweede-vaccinatie>
- 199 Gezondheidsraad (2021, 12 april). Mogelijk iets minder ziekenhuis-opnames door verdere verlenging prikinterval [Persbericht]. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/adviezen/2021/04/12/persbericht-interval-tussen-de-eerste-en-tweede-vaccinatie>
- 200 Dit advies wordt op 16 april openbaar gemaakt.
- 201 Raad van State (2021). Tijdelijke wet testbewijzen COVID-19. URL: <https://www.raadvanstate.nl/@124906/w13-21-0094-iii/#hafc25650-dc10-4987-b82a-691f1a28ea>
- 202 Raad van State (2021, 16 april). Adviezen over wetsvoorstellen die quarantaineplicht en testbewijzen introduceren. URL: <https://www.raadvanstate.nl/@125111/adviezen-quarantaineplicht-testbewijzen/>
- 203 Logboek PDC-19 april 2021.
- 204 Logboek PDC-19 april 2021.
- 205 20210413 Actualiteitenbeeld COVID-19 dinsdag 13 april 2021.
- 206 Follow the Money (2021, 13 april). Ministerie stort 925 miljoen voor entreetesten: in strijd met de wet, en zonder toezicht [Artikel]. URL: <https://www.ftm.nl/artikelen/sneltest-evenementen-zwart-gat>
- 207 NOS (2021, 13 april). 'Fouten bij toewijzing honderden miljoenen aan snelteststichting' [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2376553-fouten-bij-toewijzing-honderden-miljoenen-aan-snelteststichting>
- 208 NOS (2021, 13 april). 'Fouten bij toewijzing honderden miljoenen aan snelteststichting' [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2376553-fouten-bij-toewijzing-honderden-miljoenen-aan-snelteststichting>
- 209 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 13 april 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/04/13/ministeriele-commissie-covid-19>
- 210 VWS (2021, 12 april). RE Eerste opzet PPT voor MCC [E-mail].
- 211 Rijksoverheid (2021, 14 april). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge (13 april 2021) [Mediatekst]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/mediateksten/2021/04/13/letterlijke-tekst-persconferentie-minister-president-rutte-en-minister-de-jonge-13-april-2021>
- 212 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 13 april). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1105) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z05878&did=2021D12974>
- 213 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 13 april). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1105) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z05878&did=2021D12974>
- 214 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 13 april). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1105) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z05878&did=2021D12974>
- 215 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 13 april). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1105) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z05878&did=2021D12974>
- 216 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 13 april). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1105) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z05878&did=2021D12974>
- 217 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 13 april). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1105) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z05878&did=2021D12974>
- 218 20210413 Dagvaarding in korte geding op verkorting van de wettelijke termijn [Dagvaarding tegen de Stichting Open Nederland].
- 219 De Rechtspraak (2021). ECLI:NL:RBAMS:2021:2005 [Uitspraak]. URL: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBAMS:2021:2005>
- 220 De Rechtspraak (2021). ECLI:NL:RBAMS:2021:2005 [Uitspraak]. URL: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBAMS:2021:2005>
- 221 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 14 april). Commissiebrief inzake Verzoek om informatie over de overeenkomst van het ministerie inzake sneltesten bij evenementen (25295-1131) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z06014&did=2021D13320
- 222 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021, 13 april). Dilemma's bonus 2021 (29282-436) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2021A02156
- 223 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021, 14 april). IJzeren voorraad persoonlijke beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen bij crises (32805-114) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z05983&did=2021D13268
- 224 Logboek PDC-19 april 2021.
- 225 20210414 Geannoteerde agenda ACC-19 15 april 2021.
- 226 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus – donderdag 15 april 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>
- 227 Tweede Kamer (2021, 14 april). Debat en briefing over het coronavirus: volg het live [Kamernieuws]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/debat-en-briefing-over-het-coronavirus-15april>
- 228 Logboek PDC-19 april 2021.
- 229 De Rechtspraak (2021). ECLI:NL:RBAMS:2021:2005 [Uitspraak]. URL: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBAMS:2021:2005>
- 230 Logboek PDC-19 april 2021.

Eindnoten (vervolg)

231 Dit is het begin van de nieuwe besluitvorming volgende week:- 18 april Catshuisoverleg; 19 april DOC - ACC, 20 april MCC - persconferentie - Kamerbrief en 22 april debat Kamerbrief 1007268 beschrijft gehele besluitvorming / maatregelenpakket. Het kan zijn dat het beeld dat ontstaat uit de dagflips niet compleet is. (Logboek PDC-19 april 2021)

232 Rijksoverheid (2021). Besluitenlijst ministerraad 16 april 2021 [Vergaderstuk]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/vergaderstukken/2021/04/16/besluitenlijst-ministerraad-16-april-2021>

233 Rijksoverheid (2021, 16 april). Wetsvoorstel testbewijzen naar Tweede Kamer [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/04/16/wetsvoorstel-testbewijzen-naar-tweede-kamer>

234 Rijksoverheid (2021). Strategie sessie 18 april 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/04/18/strategie-sessie>

235 Rijksoverheid (2021). Catshuisstukken 18 april 2021 [Vergaderstukken]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/vergaderstukken/2021/04/18/catshuisstukken-18-april-2021>

236 Logboek PDC-19 april 2021.

237 Logboek PDC-19 april 2021.

238 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 19 april). Advies n.a.v. 109e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnotas/2021/04/19/advies-nav-109e-omt>

239 Rijksoverheid (2021). Bestuurlijk overleg Testen 19 april 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/04/19/bestuurlijk-overleg-testen>

240 20210419 Presentatie toegangstesten BO testen 19 april.

241 Stichting Open Nederland (2021, 19 april). BO Overleg Spoor 2a Sociaal leven 19 april 2021 [Sheets].

242 20210419 Geannoteerde agenda DOC-19 19 april 2021.

243 20210419 Geannoteerde agenda DOC-19 19 april 2021.

244 NOS (2021, 19 april). Geen vergunning voor 538 Oranjedag, testfestival Lichtenvoorde 'uitgesteld' [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2377389-geen-vergunning-voor-538-oranjedag-testfestival-lichtenvoorde-uitgesteld>

245 20210420 Actualiteitenbeeld BTC 20 april.

246 European Medicines Agency (2021, 20 april). COVID-19 Vaccine Janssen: EMA finds possible link to very rare cases of unusual blood clots with low blood platelets [Nieuws]. URL: <https://www.ema.europa.eu/en/news/covid-19-vaccine-janssen-ema-finds-possible-link-very-rare-cases-unusual-blood-clots-low-blood>

247 Trouw (2021, 20 april). Groen licht van Ema voor vaccin Janssen. URL: <https://www.trouw.nl/binnenland/groen-licht-van-ema-voor-vaccin-janssen~bdadd662/>

248 Het Parool (2021, 20 april). Janssenvaccin houdt Nederlandse prikcampagne op koers. URL: <https://www.parool.nl/nederland/janssenvaccin-houdt-nederlandse-prikcampagne-op-koers~b822c99f/>

249 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021). COVID-19 vaccinatie. URL: <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19-vaccinatie>

250 Rijksoverheid (2021, 20 april). Vaccineren met Janssen gaat door [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/04/20/vaccineren-met-janssen-gaat-door>

251 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 20 april 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/04/20/ministeriele-commissie-covid-19>

252 Rijksoverheid (2021, 20 april). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge (20 april 2021) [Mediatekst]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/mediateksten/2021/04/20/letterlijke-tekst-persconferentie-minister-president-rutte-en-minister-de-jonge-20-april-2021>

253 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 20 april). Maatregelenbrief 20 april 2021 (25295-1135) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z06578&did=2021D14597

254 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 20 april). Maatregelenbrief 20 april 2021 (25295-1135) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z06578&did=2021D14597

255 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 20 april). Maatregelenbrief 20 april 2021 (25295-1135) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z06578&did=2021D14597

256 Eerste Kamer (2021, 20 april). Eerste Kamer der Staten-Generaal - Kamer interpelleert De Jonge en Grapperhaus over covid-19-beleid [Nieuws]. URL: https://www.eerstekamer.nl/nieuws/20210420/kamer_interpelleert_de_jonge_en

257 Eerste Kamer (2021). Verslag van de plenaire vergadering van dinsdag 20 april 2021 [Verslag]. URL: <https://www.eerstekamer.nl/verslag/20210420/verslag>

258 Logboek PDC-19 april 2021.

259 Logboek PDC-19 april 2021.

260 Logboek PDC-19 april 2021.

261 Algemeen Dagblad (2021, 21 april). Bunschoten weer even in het middelpunt: Hugo de Jonge haalt resultaten van grootschalig testen op. URL: <https://www.ad.nl/amersfoort/bunschoten-weer-even-in-het-middelpunt-hugo-de-jonge-haalt-resultaten-van-grootschalig-testen-op~a85dodee/>

262 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 11 mei). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1179) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07853&did=2021D17237

263 European Centre for Disease Prevention and Control (2021, 21 april). Interim guidance on the benefits of full vaccination against COVID-19 for transmission and implications for non-pharmaceutical interventions [Rapport]. URL: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/interim-guidance-benefits-full-vaccination-against-covid-19-transmission>

264 NOS (2021, 21 april). Gevaccineerden kunnen regels volgens EU-richtlijn loslaten, gevolgen Nederland onduidelijk [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2377701-gevaccineerden-kunnen-regels-volgens-eu-richtlijn-loslaten-gevolgen-nederland-onduidelijk>

265 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 26 april). Advies n.a.v. 110e OMT (2021D15593). [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/04/26/advies-nav-110e-omt>

266 European Centre for Disease Prevention and Control (2021). Interim guidance once the benefits of full vaccination against COVID-19 for transmission and implications for non-pharmaceutical interventions [Rapport]. URL: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Interim-guidance-benefits-of-full-vaccination-against-COVID-19-for-transmission-and-implications-for-non-pharmaceutical-interventions.pdf>

267 Dit is het ECDC rapport waarin wordt aangegeven om de 1.5 afstand bij gevaccineerden los te laten (Logboek PDC-19 april 2021).

268 VWS (2021, 21 april). OMT-adviesaanvraag [Brief aan het OMT].

269 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 26 april). Advies n.a.v. 110e OMT (2021D15593). [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/04/26/advies-nav-110e-omt>

270 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus – donderdag 22 april 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>

271 Tweede Kamer (2021, 21 april). Debat en briefing over het coronavirus: volg het live [Nieuws]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/debat-en-briefing-over-het-coronavirus-22april>

272 Logboek PDC-19 april 2021.

273 Minister van VWS (2021, 28 april). Incident Google en Apple framework CoronaMelder (25295-1170) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07141&did=2021D15777

274 NCTV (2021). Besluitvormingscyclus 23 april- 14 mei 2020 [Sheets].

275 Rijksoverheid (2021, 25 april). Vanaf 26 april 18.00 uur vliegverbod India [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/04/25/vanaf-26-april-18-00-uur-vliegverbod-india>

276 Minister van Infrastructuur en Waterstaat (2021, 25 april). Kamerbrief over vliegverbod India per 26 april 2021 (24804-170) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z06971&did=2021D15441

277 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 22 april). Beantwoording Kamervragen over vliegverboden en coronasituatie India en Zuid-Amerika (2021D14913) [Beantwoording Kamervragen]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021Z06486&did=2021D14913>

278 In de beantwoording van de Kamervragen geeft minister De Jonge aan dat India de afgelopen dagen een flinke toename in COVID-19 incidentie registreert, en dat er zorgen zijn geuit over een mogelijke gevaarlijke variant in India. Op 26 maart heeft VWS, toen de eerste signalen over de mogelijke mutatie van het virus in India in het nieuws waren, het RIVM gevraagd of aanvullende maatregelen nodig waren. Het RIVM heeft aangegeven dat aanvullende maatregelen op dat moment niet nodig waren. Het RIVM heeft ook recent aangegeven op dit moment geen aanleiding te zien om te adviseren een vliegverbod in te stellen. Elke donderdag vindt overleg plaats tussen de WHO en de lidstaten, hier neemt ook het RIVM aan deel. Tijdens dit overleg wordt gesproken over de VOC's en de verspreiding hiervan. Indien informatie uit deze bijeenkomst, of het eventuele besluit van de WHO om de mutatie aan te wijzen als een VOC, aanleiding geeft voor het RIVM om te adviseren een vliegverbod in te stellen, zal ze het kabinet hierover informeren. Volgend op het spoedadvies is vervolgens besloten een vliegverbod in te stellen per 26 april 2021.

279 Logboek PDC-19 april 2021.

280 Logboek PDC-19 april 2021.

281 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 26 april). Advies n.a.v. 110e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/04/26/advies-nav-110e-omt>

282 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 26 april). Aanbieding 110e OMT-advies en aanvullende adviesaanvraag Gezondheidsraad over de inzet van het AstraZeneca-vaccin (25295-1169) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07059&did=2021D15592

283 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 26 april). Adviesaanvraag Gezondheidsraad over inzet AstraZeneca (2021D15594) [Brief aan de Gezondheidsraad]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D15594&did=2021D15594>

284 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021). Aanbieding 110e OMT-advies en aanvullende adviesaanvraag Gezondheidsraad over de inzet van het AstraZeneca-vaccin (25295-1169) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07059&did=2021D15592

Eindnoten (vervolg)

- 285 Minister van VWS (2021, 28 april). Incident Google en Apple framework CoronaMelder (25295-1170) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07141&did=2021D15777
- 286 Logboek PDC-19 april 2021.
- 287 Minister van VWS (2021, 28 april). Incident Google en Apple framework CoronaMelder (25295-1170) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07141&did=2021D15777
- 288 Rijksoverheid (2021). Stap 1 openingsplan 28 april 2021 [Publicatie]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/04/20/stap-1-openingsplan-20-april-2021>
- 289 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 28 april 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/04/28/ministeriele-commissie-covid-19>
- 290 20210428 agenda MCC-19 28 april 2021.
- 291 Logboek PDC-19 april 2021.
- 292 Rijksoverheid (2021, 28 april). Ministers Nederland, België en Duitsland: blijf in eigen land. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/04/28/ministers-nederland-belgie-en-duitsland-blijf-in-eigen-land>
- 293 Landen met bijvoorbeeld hoge besmettingscijfers of een nieuwe variant van het virus.
- 294 Tweede Kamer (2021, 28 april). Wijziging van de Wet publieke gezondheid [Plenaire verslag]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen/kamer_in_het_kort/wijziging-van-de-wet-publieke-gezondheid
- 295 Dit wordt geleid door de Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI) en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), gericht op het zo snel mogelijk verhogen van de wereldwijde vaccinatiegraad ([Kamerbrief over stand van zaken COVID-19 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#))
- 296 VWS (2021, 29 april). Nota ter beslissing - vaccin surplus in internationaal verband [Nota].
- 297 20210429 Verslag ACC-19.
- 298 Logboek PDC-19 april 2021.
- 299 20210430 Verslag DOC-19 30 april 2021
- 300 VWS (2021, 30 april). FW: Terugkoppeling DOC-19 30 april [interne e-mail]
- 301 VWS (2021, 23 april). Nota ter informatie - Bestuursrechtelijke toezicht en handhaving onder de Twm [Nota].
- 302 De Corona Opt-in voorziet in een gerechtvaardigde behoefte om de triage bij HAP's en SEH's snel te laten verlopen als de druk toeneemt. De Corona Opt-in is beperkt tot de meest relevante medische gegevens die in het patiëntendossier bij de huisarts staan en bewerkstelligt dat de PS raadpleegbaar is voor HAP's en SEH's. Een uitdrukkelijke voorwaarde bij de Corona Opt-in is wel het alsnog ter plekke verlenen en registreren van toestemming door de patiënt voor zover de patiënt in staat is deze te verlenen (Minister voor Medische Zorg en Sport (2021). *Brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Betreft: Voortgang gegevensuitwisseling bij spoed.* Den Haag: 30 april 2021).
- 303 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021, 30 april). Voortgang gegevensuitwisseling bij spoed (27529-262) [Kamerbrief]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/04/30/kamerbrief-over-voortgang-gegevensuitwisseling-bij-spoed>
- 304 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 305 NOS (2021, 1 mei). Nieuwe versoepelingen uitgesteld, 'daling nog niet voldoende zichtbaar' [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2378948-nieuwe-versoepelingen-uitgesteld-daling-nog-niet-voldoende-zichtbaar>
- [niet-voldoende-zichtbaar](#)
- 306 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 307 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 3 mei). Advies n.a.v. 111e OMT (2021D16293) [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/05/03/advies-nav-111e-omt>
- 308 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 3 mei). Aanbieding 111e OMT-advies en toezeggingen wetgevingsoverleg quarantaineplicht (25295-1177) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07370&did=2021D16290
- 309 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 3 mei). Aanbieding 111e OMT-advies en toezeggingen wetgevingsoverleg quarantaineplicht (25295-1177) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07370&did=2021D16290
- 310 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 3 mei). Aanbieding 111e OMT-advies en toezeggingen wetgevingsoverleg quarantaineplicht (25295-1177) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07370&did=2021D16290
- 311 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 312 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 313 20210506 Verslag ACC-19 6 mei 2021.
- 314 Tweede Kamer (2021, 6 mei). Debat over Tijdelijke wet testbewijzen COVID-19 [Plenaire verslag]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen/kamer_in_het_kort/debat-over-tijdelijke-wet-testbewijzen-covid-19
- 315 Rijksoverheid (2021). Bewindspersonenoverleg over toegangstesten en openingsplan coronavirus 7 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/07/bewindspersonenoverleg-over-toegangstesten-en-openingsplan-coronavirus>
- 316 Rijksoverheid (2021). Catshuisoverleg 9 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/09/catshuisoverleg>
- 317 Rijksoverheid (2021). Catshuisstukken 9 mei 2021 [Vergaderstukken]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-tijdlijn/documenten/vergaderstukken/2021/05/09/catshuisstukken-9-mei-2021>
- 318 20210511 Terugkoppeling DOC-19 11 mei 2021.
- 319 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 320 VWS (2021, 10 mei). Terugkoppeling GR vergadering 10/5 [E-mail].
- 321 In het hierop volgende OMT-advies wordt een correctie aangegeven: "Het vorige advies over de praktijktesten naar aanleiding van de Fieldlab-evenementen behoeft nadere duiding, omdat er verwarring was of Fieldlab-evenementen uitgesteld moesten worden. Op pagina 9 van het OMT-advies (OMT 111 d.d. 30 april 2021) werd geadviseerd te wachten met tweede fase praktijktesten van de type III-Fieldlab-evenementen tot in ieder geval stap 2 van het openingsplan is doorgevoerd. Hier had aangegeven moeten worden dat voor type III-evenementen het advies was om met de vervanging van de generieke maatregelen door de 'Fieldlab-maatregelen' te wachten totdat in ieder geval stap 2 van het openingsplan is doorgevoerd." [Advies naar aanleiding van het 112e OMT | Brief | Rijksoverheid.nl](#)
- 322 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 10 mei). Advies n.a.v. 112e OMT (2021D17238) [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/05/10/advies-nav-112e-omt>
- 323 20210510 Verslag ACC-19 Actua 10 mei 2021
- 324 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 325 20210511 MCC-19 Notitie uitzonderingscategorieën EU inreisverbod
- 326 20210511 Verslag DOC-19 11 mei 2021
- 327 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 328 20210511 Verslag interdepartementale stuurgroep coronabewijzen.
- 329 20210511 Actualiteitenbeeld BTC 11 mei.
- 330 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 11 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/11/ministeriele-commissie-covid-19>
- 331 Rijksoverheid (2021, 11 mei). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge (11 mei 2021) [Mediatekst]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/mediateksten/2021/05/11/letterlijke-tekst-persconferentie-minister-president-rutte-en-minister-de-jonge-11-mei-2021>
- 332 Zoals in de Kamerbrief omschreven: "De motie van de leden Bikker en Pieter Heerma verzoekt de regering met de voorzitters van de veiligheidsregio's in gesprek te gaan over hun behoefte om de bestaande juridische ruimte te benutten om met lokale maatregelen de epidemie adequaat te bestrijden en lokale brandhaarden te blussen en de Kamer hierover in de volgende voortgangsbrief te informeren (Kamerstuk 25 295, nr. 1151)."
- 333 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 11 mei). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1179) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07853&did=2021D17237
- 334 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 11 mei). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1179) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07853&did=2021D17237
- 335 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 11 mei). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1179) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07853&did=2021D17237
- 336 NOS (2021, 11 mei). Toegangstesten en quarantaineplicht krijgen steun Kamer, maar met wijzigingen [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2380325-toegangstesten-en-quarantaineplicht-krijgen-steun-kamer-maar-met-wijzigingen>
- 337 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 11 mei). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1179) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07853&did=2021D17237
- 338 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus - woensdag 12 mei 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>
- 339 Rijksoverheid (2021). Debat coronavirus 12 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/12/debat-coronavirus>
- 340 Tweede Kamer (2021). Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (in één termijn) 12 mei 2021 [Plenaire vergadering]. URL: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2021A02547
- 341 Tweede Kamer (2021). Debat en briefing over het coronavirus: volg het live [Nieuws]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/debat-en-briefing-over-het-coronavirus-12mei>
- 342 Rijksoverheid (2021). Bewindspersonenoverleg over toegangstesten 14 mei 2021 [Agenda]. <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/14/bewindspersonenoverleg-over-toegangstesten>
- 343 Rijksoverheid (2021, 23 maart). Reisadvies negatief tot half mei, kabinet werkt aan proefreizen [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/23/reisadvies-negatief-tot-half-mei-kabinet-werkt-aan-proefreizen>
- 344 Rijksoverheid (2021, 11 mei). Reizen naar veilige landen mogelijk, maar is en blijft een risico [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/05/11/reizen-naar-veilige-landen-vanaf-15-mei-weer-mogelijk-maar-is-en-blijft-een-risico#:~:text=Het%20kabinet%20heeft%20besloten%20dat,Zaken%20kleurcode%20groen%20of%20geel.>

Eindnoten (vervolg)

- 345 Rijksoverheid (2021, 15 mei). Reisadvies voor beperkt aantal landen aangepast [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/05/15/reisadvies-voor-beperkt-aantal-landen-aangepast>
- 346 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 11 mei). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1179) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07853&did=2021D17237
- 347 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 16 mei). Advies n.a.v. 113e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/05/16/advies-nav-113e-omt>
- 348 20210517 Verslag ACC-19 Actua 17 mei 2021
- 349 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 17 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/17/ministeriele-commissie-covid-19>
- 350 Het aantal nieuwe ic- en ziekenhuisopnames daalde met meer dan 20 procent ten opzichte van de piek op 20 en 21 april.
- 351 Rijksoverheid (2021, 17 mei). Tweede stap openingsplan wordt definitief gezet [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/05/17/tweede-stap-openingsplan-wordt-definitief-gezet>
- 352 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 17 mei). Openingsplan en toegangstesten (25295-1228) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z08157&did=2021D17961>
- 353 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 18 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/18/ministeriele-commissie-covid-19>
- 354 Rijksoverheid (2021). Plenaire behandeling tijdelijke wet testbewijzen en tijdelijke wet internationaal personenverkeer COVID-19 18 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/18/plenaire-behandeling-tijdelijke-wet-testbewijzen-en-tijdelijke-wet-internationaal-personenverkeer-covid-19>
- 355 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 19 mei). Programma financieel beheer ministerie van VWS (35830-XVI-5) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z08314&did=2021D18378
- 356 Tweede Kamer (2021, 19 mei). Motie van het lid Sjoerdsma c.s. over een gratis testmogelijkheid met een test naar keuze [Motie]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z08403&did=2021D18573
- 357 VWS (2021, 20 mei) Stand van zaken - Testen uitgaande reizigers [powerpointslide].
- 358 De Volkskrant (2021, 15 mei). De geheime coronadeals van Sywert van Lienden [Reconstructie]. URL: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/de-geheime-coronadeals-van-sywert-van-lienden-b2dff054/>
- 359 De Volkskrant (2021). Sywert van Lienden hield minstens 9 miljoen euro over aan mondkapjeshandel [Nieuws]. URL: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/sywert-van-lienden-hield-minstens-9-miljoen-euro-over-aan-mondkapjeshandel-b112ca69/>
- 360 Op 19 mei worden hierover vragen ingezonden door Kamerlid Pouw-Verweij (JA21) en op 21 mei worden hierover vragen ingezonden door Kamerleden Kuiken (PvdA), Paternotte (D66) en Bikker (CU). Op 1 juni beantwoordt minister Van Ark de vragen.
[Beantwoording Kamervragen over bericht geheime coronadeals van Van Lienden | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#); [Detail 2021D21039 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)
- 361 NOS (2021, 22 mei). ‘Mondkapjes leverden Van Lienden 30 miljoen euro op’ [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2381821-mondkapjes-leverden-van-lienden-30-miljoen-euro-op>
- 362 De Volkskrant (2021, 22 mei). In kwestie-Van Lienden is er voor het ministerie van VWS geen makkelijke uitweg [Analyse]. URL: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/in-kwestie-van-lienden-is-er-voor-het-ministerie-van-vws-geen-makkelijke-uitweg-b85ae2b4/>
- 363 Rijksoverheid (2021). Stap 2 openingsplan. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openingsplan/stap-2-openingsplan>
- 364 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 365 20210519 Geannoteerde agenda ACC-19 20 mei 2021
- 366 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 2 maart). Adviesaanvragen Gezondheidsraad inzet vaccin Janssen & COVID-19 vaccinatiestrategie op de korte termijn [Brief aan de Gezondheidsraad]. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviesaanvragen/2021/03/02/adviesaanvraag-vws-over-inzet-vaccin-janssen-en-covid-19-vaccinatiestrategie-op-de-korte-termijn>
- 367 Gezondheidsraad (2021, 20 mei) Transmissie na vaccinatie. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/05/20/transmissie-na-vaccinatie>
- 368 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 26 april). Adviesaanvraag Gezondheidsraad over inzet AstraZeneca (2021D15594) [Brief aan de Gezondheidsraad] URL:
- 369 Gezondheidsraad (2021, 20 mei). Interval AstraZeneca-vaccin. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/05/20/interval-astrazeneca-vaccin>
- 370 Rijksoverheid (2021). Bewindspersonenoverleg toegangstesten 20 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/20/bewindspersonenoverleg-toegangstesten>
- 371 20210520 presentatie BWO - toegangstesten 20 mei 2021.
- 372 Fase 3 zal lopen van juni t/m eind augustus, en is onderverdeeld in a, b, c, d.
- 373 20210520 Verslag ACC-19 20 mei 2021.
- 374 20210521 Verslag bestuurlijk overleg afstemming opschaling vaccinaties Q2
- 375 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 21 mei). Aanpassing interval AstraZeneca-vaccin (25295-1229) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z08721&did=2021D19190
- 376 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 28 mei). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1241) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z09285&did=2021D20527>
- 377 Rijksoverheid (2021). G20 Global Health Summit 21 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/21/g20-global-health-summit>
- 378 Europese Unie (2021). Global Health Summit. URL: https://global-health-summit.europa.eu/index_nl
- 379 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 22 mei). Advies deel 1 n.a.v. 114e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/05/22/advies-deel-1-nav-114e-omt>
- 380 Het Parool (2021, 25 mei). Middelbare scholen vanaf 31 mei helemaal open. URL: <https://www.parool.nl/nederland/middelbare-scholen-vanaf-31-mei-helemaal-open~bdfz2ee59?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2FStrategiesessie%20in%20kader%20van%20bestrijding%20coronavirus%20|%20Activiteit%20|%20Rijksoverheid.nl>
- 381 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 382 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 22 mei). Loslaten 1,5m afstandsmatregel in het voortgezet onderwijs (25295-1234) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z08755&did=2021D19284>
- 383 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 24 mei). Advies deel 2 n.a.v. 114e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/05/24/advies-deel-2-nav-114e-omt>
- 385 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 25 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/25/ministeriele-commissie-covid-19>
- 386 Rijksoverheid (2021). Plenaire behandeling tijdelijke wet testbewijzen en tijdelijke wet internationaal personenverkeer COVID-19 25 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/25/plenaire-behandeling-tijdelijke-wet-testbewijzen-en-tijdelijke-wet-internationaal-personenverkeer-covid-19>
- 387 Eerste Kamer (2021, 26 mei). Eerste Kamer der Staten-Generaal - Toegangsbewijzenwet en quarantaineplicht inreizigers aangenomen [Nieuws]. URL: https://www.eerstekamer.nl/nieuws/20210526/toegangsbewijzenwet_en
- 388 NOS (2021, 26 mei). Ook Eerste Kamer akkoord met verplichte toegangstesten en quarantaineplicht [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2382329-ook-eerste-kamer-akkoord-met-verplichte-toegangstesten-en-quarantaineplicht>
- 389 Eerste Kamer (2021). Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (35.526) [Wetsvoorstel]. URL: https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35526_tijdelijke_wet_maatregelen
- 390 VWS (2021, 27 mei). Overzicht geschillen en aansprakelijkheidsdossiers [Informatiesheet]
- 391 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 392 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 393 20210525 Verslag ACC-19 Actua 25 mei 2021.
- 394 VWS (2021, 26 mei). RE Terugkoppeling + agenda en stukken DOC woe 26 mei [E-mail].
- 395 20210521 Beslisnotitie DOC-19 kosten test voor uitreizigers
- 396 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 26 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/26/ministeriele-commissie-covid-19>
- 397 Logboek PDC-19 mei 2021.
- 398 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021, 26 mei). Beleidsbrief over ondersteuning van de zorg tijdens de Covid-crisis, herstel van zorgprofessionals en het inhalen van reguliere zorg (31765-566) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021Z09055&did=2021D19884>
- 399 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 28 mei 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/05/28/ministeriele-commissie-covid-19>
- 400 Rijksoverheid (2021, 28 mei). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge (28 mei 2021) [Mediatekst]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/mediateksten/2021/05/28/letterlijke-tekst-persconferentie-minister-president-rutte-en-minister-de-jonge-28-mei-2021>
- 401 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 28 mei). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1241) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z09285&did=2021D20527>
- 402 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 28 mei). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1241) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z09285&did=2021D20527>
- 403 Gezondheidsraad (2021, 9 juni). Vaccinatie van kinderen met een medisch risico en ringvaccinatie. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/06/09/vaccinatie-van-kinderen-met-een-medisch-risico-en-ringvaccinatie>
- 404 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 31 mei). Advies n.a.v. 115e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/05/31/advies-nav-115e-omt>
- 405 Een NAAT (PCR)-test is een soort test waarmee kan worden ontdekt of iemand besmet is met corona (Eisen NAAT (PCR)-test bij vertrek naar Nederland | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl)

Eindnoten (vervolg)

- 406 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 31 mei). Regeling van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van 28 mei 2021, kenmerk 2361843-1009131-WJZ, houdende wijziging van de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19, de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 Bonaire, de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 Sint Eustatius en de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 Saba, in verband met de invoering van aanvullende tijdelijke maatregelen voor het internationaal personenverkeer [Besluit].
URL: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-28056.html>
- 407 Rijksoverheid (2021, 31 mei). Quarantaineplicht en twee negatieve testuitslagen in plaats van vliegverbod [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/05/31/quarantaineplicht-en-twee-negatieve-testuitslagen-in-plaats-van-vliegverbod>
- 408 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 31 mei). Besluit van 26 mei 2021, houdende vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet van 26 mei 2021 tot wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met het stellen van tijdelijke regels over de inzet van coronatoegangsbewijzen bij de bestrijding van het virus SARS-CoV-2 (Tijdelijke wet coronatoegangsbewijzen) (Stb. 2021, 240) [Besluit].
URL: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-241.html>
- 409 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 6 juli). Maatregelen i.v.m. COVID-19 (25295-1356) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z12909&did=2021D27709
- 410 De Volkskrant (2021, 15 mei). De geheime coronadeals van Sywert van Lienden [Reconstructie]. URL: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/de-geheime-coronadeals-van-sywert-van-lienden-b2dff054/>
- 411 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021). Kamervragen (2021D21038) [Beantwoording Kamervragen]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/06/01/beantwoording-kamervragen-over-het-bericht-de-geheime-coronadeals-van-sywert-van-lienden>
- 412 De Volkskrant (2021, 19 mei). Ministerie betaalde zeker 13 miljoen extra voor mondkapjesdeal met Van Lienden [Nieuws]. URL: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/ministerie-betaalde-zeker-13-miljoen-extra-voor-mondkapjesdeal-met-van-lienden-b6916f8e/>
- 413 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021). Kamervragen (2021D21039) [Beantwoording Kamervragen]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/06/01/beantwoording-kamervragen-over-de-mondkapjesdeal>
- 414 20210601 Concept verslag DOC-19 1 juni 2021.
- 415 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 1 juni 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/06/01/ministeriele-commissie-covid-19>
- 416 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 417 AD (2021, 1 juni). Kabinet geeft toestemming voor meer EK-toeschouwers in Arena. URL: <https://www.ad.nl/sport/kabinet-geeft-toestemming-voor-meer-ek-toeschouwers-in-arena-a827de05/>
- 418 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 419 De vaccins van BioNTech/Pfizer en van Moderna zijn ribonucleic acid vaccins (RNA-vaccins). De vaccins van AstraZeneca en van Janssen zijn vectorvaccins.
([Vragen en achtergronden COVID-19-vaccinatie | RIVM](#)).
- 420 Onder 'moeilijk bereikbare groepen' worden door het RIVM onder andere dak- en thuislozen en ongedocumenteerden beschouwd ([Technische briefing: "Update coronavirus" | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)).
- 421 Gezondheidsraad (2021, 2 juni). Inzet vaccins in huidige fase COVID-19-vaccinatieprogramma. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/06/02/inzet-vaccins-in-huidige-fase-covid-19-vaccinatieprogramma>
- 422 Gezondheidsraad (2021, 2 juni). Leefijdsgrens en tweede dosis AstraZeneca-vaccin. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/06/02/leefijdsgrens-en-tweede-dosis-astrazeneca-vaccin>
- 423 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus - woensdag 2 juni 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>
- 424 Tweede Kamer (2021, 3 juni). Debatten over coronavirus: volg het live [Nieuws]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/debatten-over-coronavirus-volg-het-live-2-en-3-juni>
- 425 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 2 juni). Aanbieding 115e OMT-advies (25295-1276) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z09665&did=2021D21306
- 426 20210602 punten BWO_2 juni.
- 427 VWS (2021, 9 augustus). FW: Vraag over BWO DCC [e-mail].
- 428 Tweede Kamer (2021). Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus 3 juni 2021 [Plenaire vergadering] URL: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2021A03357
- 429 Tweede Kamer (2021, 3 juni). Debatten over coronavirus: volg het live [Nieuws]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/debatten-over-coronavirus-volg-het-live-2-en-3-juni>
- 430 Follow the Money (2021,31 mei). Sywert van Lienden sluisde 9 miljoen euro naar persoonlijke holding [Artikel]. URL: <https://www.ftm.nl/artikelen/sywert-van-lienden-sluisde-9-miljoen-euro-naar-persoonlijke-holding>
- 431 NOS (2021, 31 mei). 'Van Lienden hield 9 miljoen over aan omstreden mondkapjesdeal' [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2383055-van-lienden-hield-9-miljoen-over-aan-omstreden-mondkapjesdeal>
- 432 NOS (2021, 3 juni). Van Ark: extra onderzoek voorfinanciering mondkapjesdeal Van Lienden. URL: <https://nos.nl/artikel/2383491-van-ark-extra-onderzoek-voorfinanciering-mondkapjesdeal-van-lienden>
- 433 Ministers van Infrastructuur en Waterstaat en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 3 juni). Vergoeding testen voor uitgaande reizigers (25295-1293) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z09685&did=2021D21351
- 434 Rijksoverheid (2021, 28 mei). Openingsplan stap 3: bijna alles open [Publicatie]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/05/28/informatieblad-stap-3-openingsplan>
- 435 Minister van VWS (2021, 6 juli) Maatregelen i.v.m. COVID-19 (25295-1356) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z12909&did=2021D27709
- 436 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 7 juni). RIVM-advies inzake meerdaagse evenementen. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/06/07/advies-rivm-over-meerdaagse-evenementen-vanaf-stap-4-openingsplan-coronamaatregelen>
- 437 VWS (2021, 8 juni). Terugkoppeling DOC-19 di 8 juni [interne e-mail].
- 438 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 8 juni 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/06/08/ministeriele-commissie-covid-19>
- 439 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021, 8 juni). Extern onderzoek inkoop persoonlijke Beschermingsmiddelen (25295-1279) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z10089&did=2021D22202
- 440 20210608 - Actualiteitenbeeld COVID 19 dinsdag 8 juni 2021 17 00 uur
- 441 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus - woensdag 9 juni 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>
- 442 Gezondheidsraad (2021, 9 juni). Vaccinatie van kinderen met een medisch risico en ringvaccinatie. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/06/09/vaccinatie-van-kinderen-met-een-medisch-risico-en-ringvaccinatie>
- 443 Tweede Kamer (2021). EU-Gezondheidsraad d.d. 15 juni 2021 [Commissievergadering]. URL: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2020A06785
- 444 20210610 punten BWO_10 juni.
- 445 20210610 Verslag ACC-19 10 juni 2021.
- 446 20210610 Geannoteerde agenda ACC-19 10 juni 2021.
- 447 VWS (2021, 10 juni). Mini campagne desinformatie gaat vandaag live [E-mail].
- 448 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 449 European Medicines Agency (2021, 11 juni). COVID-19 vaccines: update on ongoing evaluation of myocarditis and pericarditis | European Medicines Agency [Nieuws]. URL: <https://www.ema.europa.eu/en/news/covid-19-vaccines-update-ongoing-evaluation-myocarditis-pericarditis>
- 450 College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (2021). EMA: Verder onderzoek naar ontsteking van de hartspier na coronavaccinatie [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.cbg-meb.nl/actueel/nieuws/2021/06/11/ema-verder-onderzoek-naar-ontsteking-van-de-hartspier-na-coronavaccinatie>
- 451 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 11 juni 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/06/11/ministeriele-commissie-covid-19>
- 452 Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC) (2021). Fiche: Mededeling EU-Strategie voor COVID-19 behandelingen (22112-3135) [Rapport]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/05/06/fiche-4-mededeling-eu-strategie-voor-covid-19-behandelingen>
- 453 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021, 11 juni). Kamerbrief t.b.v. commissiedebat sportbeleid (30234-264) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021Z10612&did=2021D23193>
- 454 De Tweede Kamer heeft op 8 juni de motie Paternotte c.s. aangenomen. De motie roept op om vliegverboden te heroverwegen voor landen alwaar zorgwekkende varianten heersen zoals India.
- 455 Het OMT stelt in haar 102e advies (d.d. 1 maart 2021) dat vooraf testen met een goed nageleefde quarantaine gelijkwaardig is aan een vliegverbod. Vervolgens stelt het OMT in haar 115e advies (d.d. 31 mei 2021) dat met de invoering van de verplichte quarantaine (gedurende 10 dagen of bekort tot 5 dagen bij een negatieve test 5 dagen na aankomst in Nederland) in combinatie met de eerder geadviseerde negatieve test voor vertrek naar Nederland voor een belangrijk deel de toegevoegde waarde vervalt van de op dat moment geldende reisverboden. Het OMT adviseert dan ook de beëindiging daarvan.
- 456 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & minister van Infrastructuur en Waterstaat (2021, 11 juni). Uitvoering motie heroverwegen vliegverboden en onderzoek pilotreizen (25295-1299) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021Z10621&did=2021D23213>

Eindnoten (vervolg)

- 457 Tweede Kamer (2021). Rondetafelgesprek: 'Expertsessie lange termijn vaccinatiestrategie COVID-19' 14 juni 2021 [Commissievergadering]. URL: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2021A02871
- 458 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 15 juni 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/06/15/ministeriele-commissie-covid-19>
- 459 OCW (2021, 14 juni). Scenario's zelftesten na de zomer [Nota ter besluitvorming]
- 460 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 461 Rijksoverheid (2021, 15 juni). Loketten aanvraag zorgbonus 2021 open [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/06/15/loketten-aanvraag-zorgbonus-2021-open>
- 462 Aanbeveling (EU) 2020/1475 van de Raad van 13 oktober 2020 betreffende een gecoördineerde aanpak van de beperking van het vrije verkeer in reactie op de COVID-19-pandemie (EUR-Lex - 32020H1475 - EN - EUR-Lex (europa.eu))
- 463 Rijksoverheid (2021). Bewindspersonenoverleg Digital EU COVID-19 certificate 16 juni 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/06/16/bewindspersonenoverleg-digital-eu-covid-19-certificate>
- 464 20210616 punten BWO_16 juni.
- 465 20210617 Verslag ACC-19 17 juni 2021.
- 466 [Advies Gezondheidsraad en OMT over COVID-19 vaccinatiestrategie voor de korte en middellange termijn](#) | Advies | Gezondheidsraad
- 467 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 468 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 469 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 470 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 18 juni). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1297) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z11251&did=2021D24391>
- 471 Logboek PDC-19 juni 2021
- 472 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 18 juni). Advies n.a.v. 116e en 117e OMT aangepast [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/06/18/advies-nav-116e-en-117e-omt-aangepast>
- 473 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 18 juni 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/06/18/ministeriele-commissie-covid-19>
- 474 Rijksoverheid (2021, 18 juni). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge (18 juni 2021) [Mediatekst]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/mediateksten/2021/06/18/letterlijke-tekst-persconferentie-minister-president-rutte-en-minister-de-jonge-18-juni-2021>
- 475 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 18 juni). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1297) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z11251&did=2021D24391>
- 476 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 18 juni). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1297) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z11251&did=2021D24391>
- 477 Rijksoverheid (2021, 18 juni). Gratis test voor reizigers in juli en augustus [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/06/18/gratis-test-voor-reizigers-in-juli-en-augustus>
- 478 Minister van Infrastructuur en Waterstaat & Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 18 juni). Vergoeding testen voor uitgaande reizigers (25295-1337) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z11245&did=2021D24382>
- 479 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021, 18 juni). Aanvullend onderzoek inkoop persoonlijke beschermingsmiddelen (32805-117) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z11170&did=2021D24233
- 480 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 481 VWS (2021, 18 juni). FW Avondklok BES [e-mail].
- 482 NOS (2021, 11 mei). Adviescommissie: zorg heeft asielzoekers nodig voor vervullen vacatures [Nieuws]. URL: <https://nos.nl/artikel/2380236-adviescommissie-zorg-heeft-asielzoekers-nodig-voor-vervullen-vacatures>
- 483 Minister voor Medische Zorg en Sport (2021, 21 juni). Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om een reactie op het bericht over vervullen vacatures (29282-441) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z11303&did=2021D24497>
- 484 Rijksoverheid (2021). Bewindspersonenoverleg Digital EU covid-19 certificate 21 juni 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/06/21/bewindspersonenoverleg-digital-eu-covid-19-certificate>
- 485 20210621 punten BWO_21 juni.
- 486 CBS (2021, 21 juni). GGD-testdata: 6,7 miljoen mensen deden minstens één coronatest [Nieuws]. URL: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2021/25/ggd-testdata-6-7-miljoen-mensen-deden-minstens-een-coronatest>
- 487 20210622 BTC-beeld (Logboek PDC-19 juni 2021).
- 488 20210622 BTC-beeld (Logboek PDC-19 juni 2021).
- 489 20210622 Verslag DOC-19 22 juni 2021.
- 490 De Rechtspraak (2021). ECLI:NL:GHDHA:2021:1094 [Uitspraak]. URL: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHDHA:2021:1094>
- 491 NCTV (2021, 22 juni). Kernpunten alert-overleg 22 juni 2021 [E-mail].
- 492 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 22 juni 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/06/22/ministeriele-commissie-covid-19>
- 493 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus - dinsdag 22 juni 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>
- 494 Rijksoverheid (2021, 24 juni). Nu ook vaccinatiebewijzen in CoronaCheck-app [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/06/24/nu-ook-vaccinatiebewijzen-in-coronacheck-app>
- 495 VWS (2021, 24 juni). RE Terugkoppeling communicatie overleg dagstart kernoverleg NKC donderdag 24 juni [E-mail].
- 496 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 497 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 498 VWS (2021, 28 juni) Factsheet Mondelinge Vraag.
- 499 Stichting Open Nederland (2021, 29 juni). Terugkoppeling SON – VWS. Spoor 2a – Sociaal leven.
- 500 VWS (2021, 28 juni). Nota ter voorbereiding van een overleg. Betreft: Ontwikkelingen Testen voor Toegang.
- 501 Rijksoverheid (2021, 18 juni). Nederland zet grote stap: bijna alles kan op 1,5 meter [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/06/18/nederland-zet-grote-stap-bijna-alles-kan-op-anderhalve-meter>
- 502 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 503 VWS (2021, 29 juni). Terugkoppeling DOC 19 di 29 juni inclusief korte terugkoppeling MCC [E-mail].
- 504 20210629 Terugkoppeling DOC-19 29 juni 2021
- 505 VWS (2021, 29 juni). FW: Nazendingen agendapunt 6 en 7 DOC-19 29 juni 2021 [E-mail].
- 506 20210629 Actualiteitenbeeld BTC 29 juni 2021
- 507 20210629 BTC-beeld (Logboek PDC-19 2021)
- 508 Gezondheidsraad (2021, 29 juni). Vaccinatie van adolescenten tegen COVID-19. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/06/29/vaccinatie-van-adolescenten-tegen-covid-19>
- 509 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 29 juni). Quarantaine en persoonlijke beschermingsmiddel (25295-1333) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z12053&did=2021D26050
- 510 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 29 juni 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/06/29/ministeriele-commissie-covid-19>
- 511 VWS (2021, 29 juni). Terugkoppeling DOC-19 di 29 juni (inclusief korte terugkoppeling MCC) [E-mail]
- 512 Logboek PDC-19 juni 2021.
- 513 VWS (2021, 7 juli). Nota ter beslissing – Verlenging Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 [Nota].
- 514 Rijksoverheid (2021). Bewindspersonenoverleg Digital EU COVID-19 certificate 30 juni 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/06/30/bewindspersonenoverleg-digital-eu-covid-19-certificate>
- 515 20210630 punten BWO_30 juni
- 516 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 30 juni). Besluit advies Gezondheidsraad over vaccinatie van jongeren vanaf 12 jaar (25295-1338) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z12213&did=2021D26363>
- 517 Minister van Infrastructuur en Waterstaat (2021, 30 juni). Vergoeding testen voor uitgaande reizigers (25295-1343) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z12289&did=2021D26499
- 518 VWS (2021, 30 juni). Nota ter beslissing – Zelftesten naar huishoudens [Nota].
- 519 EUR-Lex (2021). Verordening (EU) 2021/953 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2021 betreffende een kader voor de afgifte, verificatie en aanvaarding van interoperabele COVID-19-vaccinatie-, test- en herstelcertificaten (digitaal EU-COVID-certificaat) teneinde het vrije verkeer tijdens de COVID-19-pandemie te faciliteren PE/25/2021/REV/1. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX:32021R0953>
- 520 Europese Commissie (2021) Europees digitaal coronacertificaat. URL: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/safe-covid-19-vaccines-europeans/eu-digital-covid-certificate_nl
- 521 Rijksoverheid (2021, 1 juli). CoronaCheck-app nu ook inzetbaar voor reizen [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/07/01/coronacheck-app-nu-ook-inzetbaar-voor-reizen>
- 522 Minister van VWS (2021, 6 juli) Maatregelen i.v.m. COVID-19 (25295-1356) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z12909&did=2021D27709
- 523 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 1 juli). Brief inzake voorgenomen regelgeving op het terrein van covid-19 en bijbehorende planning (25295-1339) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z12402&did=2021D26679
- 524 Het kabinet werkt een dijkbewakingssystematiek uit om ook in het najaar waakzaam en voorbereid te blijven. De volgende sporen vormen tezamen de dijkbewaking: 1) monitoring, 2) testen en traceren 3) vaccineren en 4) maatregelen. (Stand van Zakenbrief COVID-19, 12 juli 2021).
- 525 20210701 Verslag ACC-19 1 juli 2021.

Eindnoten (vervolg)

526 Logboek PDC-19 juli 2021.

527 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 2 juli). Advies n.a.v. 118e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/07/05/advies-aan-vws-na-omt-118>

528 Wanneer vaccinatie uit twee verschillende vaccins bestaat, bijvoorbeeld AstraZeneca gevolgd door BioNTech/Pfizer, wordt gesproken van heterologe vaccinatie. ([Heterologe vaccinatie | Advies | Gezondheidsraad](#))

529 Gezondheidsraad (2021, 5 juli). Heterologe vaccinatie. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/07/05/heterologe-vaccinatie>

530 Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2021, 5 juli). Herstel en Perspectief voor de Jeugd (35883-1) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z12726&did=2021D27363

531 20210706 Eerste duiding vaccinatiegraad _ interventies jongeren [Powerpoint slides]

532 Rijksoverheid (2021, 6 juli). Mix en match BioNTech/Pfizer na AstraZeneca is net als twee keer AstraZeneca veilig en effectief [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/07/06/de-jonge-mix-en-match-met-astrazeneca-is-net-als-twee-keer-astrazeneca-veilig-en-effectief>

533 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 6 juli 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/07/06/ministeriele-commissie-covid-19>

534 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 6 juli). Maatregelenbrief COVID-19 (25295-1356) [Kamerbrief]. URL: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1356.html>

535 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 6 juli). Maatregelenbrief COVID-19 (25295-1356) [Kamerbrief]. URL: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1356.html>

536 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus - dinsdag 6 juli 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>

537 Tweede Kamer (2021). Notaoverleg: 'Ontwikkelingen rondom het coronavirus' 7 juli 2021 [Commissievergadering]. URL: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2021A04717

538 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 9 juli). Spoedadvies OMT en kabinetsreactie (25295-1358) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z13532&did=2021D28828

539 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus - woensdag 7 juli 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>

540 Gezondheidsraad (2021, 7 juli). Verantwoorde inzet van apps voor publieke gezondheid. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/07/07/verantwoorde-inzet-van-apps-voor-publieke-gezondheid>

541 Rijksoverheid (2021). Wetgevingsoverleg COVID-19 7 juli 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/07/07/wetgevingsoverleg-covid-19>

542 Tweede Kamer (2021). Wetgevingsoverleg: 'Wijziging van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 in verband met regeling van het vereiste van goedkeuring bij wet van een koninklijk besluit tot verlenging als bedoeld in artikel VIII, derde lid, van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (TK 35874)' 7 juli 2021 [Commissievergadering]. URL: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2021A04387

543 Op 8 juli wordt dit wetsvoorstel aangenomen door de Tweede Kamer. ([Tweede Kamer aanvaardt wetsvoorstel 35874 - Aanpassing in procedure voor verlengen Tijdelijke wet maatregelen covid-19 - Parlementaire monitor](#))

544 20210706 Agenda MCC-19 6 juli 2021.

545 20210705 Aanpak opschaling najaar 2021.

546 20210708 [Uitnodiging ACC-19 - 9 juli 2021] Kennissessie aanpak Covid-19 voor het najaar

547 Rijksoverheid (2021, 26 juli). Nederland past aanpak reizen binnen Europa aan, meerdaagse evenementen tot 1 september afgelast [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nieuws/2021/07/26/nederland-past-aanpak-reizen-binnen-europa-aan>

548 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 9 juli). Advies n.a.v. 119e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/07/09/adviesbrief-119e-omt-covid-19>

549 Rijksoverheid (2021). Ministeriële Commissie COVID-19 9 juli 2021 [Agenda]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/agenda/2021/07/09/ministeriele-commissie-covid-19>

550 Rijksoverheid (2021, 9 juli). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge (9 juli 2021) [Mediatekst]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/mediateksten/2021/07/09/letterlijke-tekst-persconferentie-minister-president-rutte-en-minister-de-jonge-9-juli-2021>

551 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 9 juli). Spoedadvies OMT en kabinetsreactie (25295-1358) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z13532&did=2021D28828

552 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 9 juli). 9e incidentele suppletoire begroting 2021 (35884-3) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?cfg=wetsvoorsteldetails&qry=wetsvoorstel%3A35884>

553 Logboek PDC-19 juli 2021.

554 20210711 - Nota ter beslissing - Initiatief voor Namibië met overgebleven AZ-vaccins

555 Rijksoverheid (2021, 13 juli). Letterlijke tekst persmoment minister-president Rutte en minister De Jonge (12 juli 2021) [Mediatekst]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/mediateksten/2021/07/12/letterlijke-tekst-persmoment-minister-president-rutte-en-minister-de-jonge-12-juli-2021>

556 Logboek PDC-19 juli 2021.

557 Eerste Kamer (2021). Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (35.526) [Wetsvoorstel]. URL: https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35526-tijdelijke_wet_maatregelen

558 Tweede Kamer (2021). Technische briefing over ontwikkelingen coronavirus - dinsdag 13 juli 2021. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/volksgezondheid-welzijn-en-sport/thema-coronavirus>

559 Rijksoverheid (2021, 13 juli). BWO EU en reizen 13 juli 2021 [Powerpoint slides]

560 VWS (2021, 13 juli). Stukken Interdepartementaal overleg EU en reizen vandaag [interne e-mail].

561 20210713 Plan van aanpak [Bijlage bij e-mail 'Stukken Interdepartementaal overleg EU en reizen vandaag'].

562 Tweede Kamer (2021). Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus 14 juli 2021 [Plenaire vergadering]. URL: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2021A04873

563 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 2 augustus). Aanbieding OMT en kabinetsreactie (25295-1392) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z14088&did=2021D30003

564 20210715 Verslag Stuurgroep VGL 15 juli 2021 concept

565 20210715 - Verslag BTC-19 15 juli 2021.

566 20210715 - Verslag BTC-19 15 juli 2021.

567 Logboek PDC-19 juli 2021.

568 Rijksoverheid (2021, 16 juli). Gratis zelftests voor terugkerende reizigers op luchthavens [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/07/16/gratis-zelftests-voor-terugkerende-reizeigers-op-luchthavens>

569 Logboek PDC-19 juli 2021.

570 Rijksoverheid (2021, 19 juli). Letterlijke tekst persmoment demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge (19 juli 2021) [Mediatekst]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/mediateksten/2021/07/20/persmoment-demissionair-mp-rutte-en-demissionair-minister-de-jonge-over-coronasiituatie>

571 Rijksoverheid (2021, 19 juli). Nederland maakt AstraZeneca beschikbaar voor donatie aan Tanzania en Namibië [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/07/19/nederland-doneert-voorraad-astrazeneca>

572 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 19 juli). Advies n.a.v. 120e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/07/19/adviesbrief-120e-omt-covid-19>

573 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 19 juli). Aanbieding OMT advies en kabinetsreactie (25295-1384) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z13891&did=2021D29637

574 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 19 juli). Advies n.a.v. 120e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/07/19/adviesbrief-120e-omt-covid-19>

575 VWS (2021, 19 juli). Directeurenoverleg Reizen - Notitie reisadviezen systematiek [E-mail].

576 In het logboek van PDC-19 staat als toelichting: Als we de systematiek wijzigen dan is de vraag wanneer we dat gaan doen. Andere departementen willen dat per 1 september, maar met de verwachte stijgende incidentie in Europa is dat wellicht te laat. Zij geven als argument dat het reisadvies nog maar per 1 juli is aangepast en dat we geen jobeleid moeten houden. Ook zijn er mensen die een vakantie boeken naar een geel land en zij gaan er vanuit dat ze geen test hoeven te regelen in het buitenland.

577 VWS (2021, 20 juli). Terugkoppeling DOC-19 di 20 juli [E-mail].

578 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 21 juli). Aanpak Corona Wob-verzoeken in licht van gerechtelijke uitspraken (25295-1385) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z13932&did=2021D29730

579 Logboek PDC-19 juli 2021.

580 Minister van VWS (2021, 13 augustus) Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-1396) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z14270&did=2021D30418

581 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021, 26 juli). Advies n.a.v. 121e OMT [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2021/07/26/advies-nav-121e-omt>

582 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 26 juli). Aanbieding OMT advies en kabinetsreactie (25295-1388) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z14010&did=2021D29861

583 Rijksoverheid (2021, 26 juli). Nederland past aanpak reizen binnen Europa aan, meerdaagse evenementen tot 1 september afgelast [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/07/26/nederland-past-aanpak-reizen-binnen-europa-aan>

584 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 26 juli). Aanbieding OMT advies en kabinetsreactie (25295-1388) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z14010&did=2021D29861

Eindnoten (vervolg)

- 585 Rijksoverheid (2021, 26 juli). Nederland past aanpak reizen binnen Europa aan, meerdaagse evenementen tot 1 september afgelast [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/07/26/nederland-past-aanpak-reizen-binnen-europa-aan>
- 586 Dit betreft een schriftelijke toelichting.
- 587 Logboek PDC-19 juli 2021.
- 588 Op 3 februari 2021 stelt de Gezondheidsraad: “Wanneer er geen sprake meer is van schaarste van het Pfizervaccin, verdient het de voorkeur dat mensen, conform de productinformatie, hun tweede dosis 3 weken na hun eerste dosis toegediend krijgen.”
[Interval BioNTech/Pfizer | Advies | Gezondheidsraad](#) Op 12 april 2021 stelt de Gezondheid: “Gegeven het mogelijke gunstige geringe effect op het aantal ziekenhuizesopnames, geeft de commissie de minister in overweging het dosisinterval van de vaccins van BioNTech/Pfizer en Moderna tijdelijk te verlengen naar 12 weken, zolang er schaarste is aan vaccin. [...] Wanneer er voldoende vaccin beschikbaar is, zou het interval teruggebracht moeten worden naar dat wat in de productinformatie van de verschillende vaccins wordt aanbevolen.” [Interval tussen de eerste en tweede vaccinatie | Advies | Gezondheidsraad](#)
Uit het Gezondheidsraadadvies van 3 februari 2021: “Wanneer er geen sprake meer is van schaarste van het Pfizervaccin, verdient het de voorkeur dat mensen, conform de productinformatie, hun tweede dosis 3 weken na hun eerste dosis toegediend krijgen.” [Interval BioNTech/Pfizer | Advies | Gezondheidsraad](#)
- 589 Rijksoverheid (2021, 26 juli). Vervroegde tweede prik voor twaalf- tot en met zeventienjarigen [Nieuwsbericht]. URL: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/07/26/vervroegde-tweede-prik-voor-twaalf--tot-en-met-zeventienjarigen>
- 590 Gezondheidsraad (2021, 29 juli). Vaccinatie van adolescenten tegen COVID-19 met het Moderna-vaccin. URL: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/07/29/vaccinatie-van-adolescenten-tegen-covid-19-met-het-moderna-vaccin>
- 591 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2021, 30 juli). Reactie op advies Gezondheidsraad “Vaccinatie van adolescenten tegen COVID-19 met het Moderna-vaccin” (25295-1390) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z14078&did=2021D29972

Dit is een uitgave van
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Postadres
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11
www.rijksoverheid.nl/vws

augustus 2023